

Protokollsanteckning

Sverigedemokraterna noterar att en förlängning av Borås Stads styrdokument tenderar att bli normerande för Mitt-SV. Detta utgör i vår mening en konsekvens av ett bristande ledarskap och en frånvarande styrning. Saknar den styrande konstellationen, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna, Centerpartiet och Vänsterpartiet, en vision kring Borås Stad och dess framtid så uppmanar vi å det starkaste att dessa partier även omprövar lämpligheten i att utgöra majoritetsstyre i staden.

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Fullmakt för stadsjurister

Kommunstyrelsens beslut

Stadsjuristerna Lars-Olof Danielsson, Louise Mattus Streiby, Paulina Nilsson och Karin Adamsson samt Upphandlingsjurist Rasmus Lundqvist eller den någon av dem sätter i sitt ställe ges fullmakt, att vid alla domstolar, exekutionssäten och övriga myndigheter iaktta, väcka, utföra, fullfölja och bevaka kommunens talan samt ta emot delgivningar och anta eller förkasta förlikningsförslag.

Stadsjuristerna samt Upphandlingsjuristen eller den de sätter i sitt ställe får också, där de med stöd av denna fullmakt för talan i mål och ärende, uppbära, motta och kvittera betalningar och säkerheter.

Stadsjuristerna samt Upphandlingsjuristen eller den de sätter i sitt ställe får utom domstol iaktta och bevaka kommunens rätt när den är ifrågasatt.

Denna fullmakt gäller t.o.m. 2022 års utgång.

En kvartalsvis redovisning kring aktiva juridiska tvister ska ske till Kommunstyrelsen.

Beslutet expedieras till

1. Lars-Olof Danielsson, lars-olof.danielsson@boras.se
2. Louise Streiby, louise.streiby@boras.se
3. Paulina Nilsson, paulina.nilsson@boras.se
4. Karin Adamsson, karin.adamsson@boras.se
6. Rasmus Lundqvist, rasmus.lundqvist@boras.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Anders Alftberg (SD): Motion: Utveckla stödet till barn med autism

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Bifalla motionen

Sammanfattning

I motionen från SD 15 juni 2020 framför motionärerna att Grundskoleförvaltningen ska utreda förutsättningarna och behovet av en resursgrupp i årskurs F-3 för elever med autismspektrumtillstånd. Motionärerna poängterar att det finns en så kallad A-resurs idag för elever i årskurs 4-6 samt 7-9 men att det kan finnas önskemål om liknande resursgrupp för årskurs F-3.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra Grundskoleförvaltningen utreda förutsättningarna och behovet av resursgrupp, så kallad A-resurs, i årskurs F-3 för elever med autismspektrumtillstånd.

Då forskningen tydligt indikerar att tidiga insatser är livsavgörande för denna grupp av barn, så anser kommunstyrelsen att det är rimligt att en fördjupad utredning görs gällande förutsättningarna och behovet av resursgrupp, så kallad A-resurs, i årskurs F-3 för elever med autismspektrumtillstånd.

Ärendet i sin helhet

Motionen remitterades till Grundskolenämnden inför sitt möte 200929. Nämnden beslutade vid detta möte att avstyrka motionen med motiveringen att frågan skulle hanteras inom ramen för det utredningsuppdrag kring särskilda undervisningsgrupper som redan pågick på förvaltningen och som redovisades nämnden vid nämnddagen 201201 och sedermera även som handling vid nämndens ordinarie sammanträde 201215.

Svar på motionen:

Omfattande forskning under det senaste årtiondet har visat att tidig upptäckt av autismspektrumtillstånd och möjlighet till tidiga behandlingsinsatser har stor betydelse för barnets fortsatta utveckling och prognos.

Med dagens metoder kan AST-diagnoser ställas först efter ett års ålder, men vanligen ställs de senare under förskole- eller skoltiden. Med allt bättre Screeningmetoder på BVC-mottagningar så går utvecklingen idag mot en allt tidigare diagnostisering (se läkartidningen nr 39 2010 volym 107).

Med anledning av detta anser kommunstyrelsen att det är ytterst angeläget att man fortsätter arbetet med att stärka lärmiljöerna i de ordinarie skolorna för att på ett bättre sätt tillgodose behoven hos elever med autism även i de yngre åldrarna.

För elever med extraordinära behov inom autismspektrumtillstånd erbjuder Borås Stad idag särskild undervisningsgrupp, så kallad A-resurs, för årskurs 4-6 samt 7-9, förlagd på Dalsjöskolan respektive Bodaskolan. Motsvarande insats finns ej för åldersgruppen F-3.

Då forskningen tydligt indikerar att tidiga insatser är livsavgörande för denna grupp av barn (Krebs Seida J, Clark B, Karkhaneh M, Hartling L, Tjosvold L "Behavioural and developmental interventions for autism spectrum disorder: a clinical systematic review") så anser kommunstyrelsen att det är rimligt att en fördjupad utredning görs gällande förutsättningarna och behovet av resursgrupp, så kallad A-resurs, i årskurs F-3 för elever med autismspektrumtillstånd.

Kommunstyrelsen bifaller därmed motionen.

Beslutsunderlag

1. Kommunfullmäktigeskrivelse
2. Utredning kring behov av platser inom ramen för kommunens särskilda undervisningsgrupper (Dnr 2018–00047)
3. Motionen: Utveckla stödet till barn med autism

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. GRN.diarium@boras.se

Andreas Exner (SD)

Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)

Ledamot, Kommunstyrelsen

PROTOKOLLSANTECKNING

KU1 - Ej verkställda gynnande biståndsbeslut t.o.m. 30 juni 2021

Allianspartierna i Borås, Moderaterna och Kristdemokraterna, konstaterar att det fortfarande råder brist på boendeplatser för LSS i Borås Stad. I rapporten som nu läggs fram till Kommunstyrelsen är det flera ärenden om bostad med särskild service för vuxna enligt LSS som ännu inte har kunnat genomföras p.g.a. brist på bostad. Det innebär att vi som kommun inte klarar det lagstadgade uppdrag som är givet oss.

Borås Stad betalade 2017 ut viten för ej verkställda beslut inom LSS om drygt 400 000 kronor, under 2018 blev det ytterligare 200 000 kronor.

Vi vill påtala att tillräckligt antal boendeplatser hade funnits i Borås om externa utförare hade tillåts erbjuda bostäder via LOV eller ramavtalsupphandling. Det är beklagligt att styret i staden (S, MP, C och L) inte gör tillräckligt för att åtgärda bristen på boendeplatser.

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Protokollsanteckning

Sverigedemokraterna har vid flertalet tillfällen motsatt sig det faktum att Borås Stad tar i anspråk mark, där intentionen var att marken skulle utgå till de närboende genom avtal. På grund av formfel i avtalen så menar Borås Stad nu att dessa inte är tillämpliga, varvid Borås Stad nu avser att bebygga marken med ett LSS boende.

Sverigedemokraterna anser att Borås Stad ska vara en god avtalspart, vilket omfattar att fullfölja intentioner i ingångna avtal. Om detta inte är möjligt, skulle Borås Stad utrett möjligheten till kompensation för berörda sakägare. När Sverigedemokraterna föreslog just detta så avslogs vårt initiativ av samtliga övriga partier.

I grunden ser vi positivt på att nya LSS boenden byggs i Borås Stad, dock ska inte detta ske på bekostnad av kommuninvånare.

Mot bakgrund av ärendets historik och ovanstående information väljer Sverigedemokraterna att avstå i beslutet.

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

PROTOKOLLSANTECKNING

E3 Tilläggsförslag Budget 2022

Moderaterna och Kristdemokraterna har lämnat ett alternativt budgetförslag, med särskilda yrkanden, till Kommunstyrelsen den 25 oktober 2021. Till budgetdebatten i kommunfullmäktige har våra yrkanden lämnats. Våra partier har för avsikt att återkomma med eventuella synpunkter på Borås Stads budget 2022 när den slutligen behandlas i Kommunfullmäktige.

För Allianspartierna

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Protokollsanteckning till Kommunstyrelsens sammanträde 2021-11-08:

E3: Tilläggsförslag till budget 2022

Mitt-S och Vänsterpartiet har efter att kommunstyrelsen fattat beslut om budget för 2022 nått en överenskommelse, där kommunstyrelsens förslag till budget utökas genom att de satsningar som presenteras i underlaget läggs till i förslaget.

För Vänsterpartiets del innebär detta att vi har fått gehör för fyra viktiga välfärdsreformer som ingår i vårt budgetförslag. Genom att utöka satsningen på Centrum för flerspråkigt lärande (CFL) skapar vi bättre förutsättningar för förvaltningens arbete med modersmålsundervisning och studiehandledning. Därigenom ökar möjligheterna att fler ska nå kunskapsmålen och bli behöriga till gymnasiet. Vi är överens med Mitt-S om att satsa mer resurser på det vräkningsförebyggande arbetet. Detta knyter väl an till stadens arbete med tidiga insatser och skapar förutsättningar för ökad social hållbarhet. Därtill tillförs individ- och familjeomsorgsnämnden ökade resurser som en följd av de ambitionshöjningar som boendeuppdraget och avhopparverksamheten har inneburit. Slutligen är vi också överens med Mitt-S om att avskaffa avgiften för boendestöd i Borås. För den som behöver hjälp i vardagen ska plånboken aldrig utgöra ett hinder.

Vårt budgetförslag förändras inte som en följd av överenskommelsen – i kommunfullmäktige yrkar vi bifall till ett helhetsförslag till ekonomiska ramar till nämnderna.

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg och Anne Rapinoja

Borås Stad BUDGET 2022

*Version för
Kommunfullmäktige
17–18 november 2021*

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande.....	3
Tio år i sammandrag.....	5
Vi utvecklar Borås tillsammans!.....	6
Visionen om framtidens Borås	18
Budgetens förutsättningar och finansiella mål	22
Nämndernas verksamhet	31
Kommunfullmäktige	39
Revisorskollegiet.....	40
Kommunstyrelsen	41
Överförmyndarnämnden	46
Valnämnden	47
Lokalförsörjningsnämnden.....	48
Samhällsbyggnadsnämnden	53
Servicenämnden	55
Tekniska nämnden	57
Miljö- och konsumentnämnden	64
Fritids- och folkhälsonämnden.....	67
Kulturnämnden	72
Förskolenämnden.....	75
Grundskolenämnden	78
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	81
Individ- och familjeomsorgsnämnden.....	84
Arbetslivsnämnden	87
Sociala omsorgsnämnden	89
Vård- och äldreomsorgsnämnden.....	93
Finansiering	97
Kommunfullmäktiges beslut.....	98

Kommunstyrelsens ordförande

Stora steg för framtiden – för ett hållbart Borås

Budgeten för 2022 tar stora steg på väsentliga områden. Skolan förstärks, arbetet med samhällsbyggnad intensifieras, satsningar för trygghet och social hållbarhet prioriteras och vi gör insatser för att möta pågående och kommande klimatförändringar.

I denna budget kan vi läsa om Borås Stads nya vision - ”Visionen om framtidens Borås” - som nyligen antogs av Kommunfullmäktige. Den är framtagen i bred samverkan och berättar hur vi tillsammans, med och för alla som bor, verkar och lever i kommunen, kan skapa ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Borås.

Alla elever ska ha tillgång till utbildning med hög kvalitet och skolan ska kompensera för elevers olika förutsättningar. Det gäller hela vägen från första dagen i förskolan till sista dagen på gymnasiet. De elever som behöver mest stöd i skolan ska få det. Vi förstärker förskolan och satsar bland annat på ökad likvärdighet mellan förskolorna. Grundskolan tillförs 19,7 miljoner kronor utöver ram för att bland annat fokusera på elevhälsa, särskilt stöd och lärarnas arbetsmiljö. Vi riktar också en kraftig förstärkning till gymnasieskolans elevhälsa. Elevhälsans arbete bidrar till en god lärandemiljö och främjar elevernas hälsa, vilket i sin tur ökar elevernas möjlighet att nå målen. Mitt-S-samverkans satsning på utbildning i årets budget är en satsning på trygghet, då vi vet att en bra start i livet ger goda förutsättningar för framtiden. En god utbildning ökar tryggheten för den enskilde boråsaren, men också för samhället i stort.

När vi fortsätter bygga Borås ska vi göra det långsiktigt och hållbart. Genom samhällsplanering kan vi planera för en stad i utveckling. Detaljplanering möjliggör bostadsförsörjning, men också att vi kan skapa goda boendemiljöer för invånarna i Borås. Boendet är ett av de grundläggande livsvillkoren och är en förutsättning för trygghet, välbefinnande och hälsa. Samhällsplanering är en viktig del i att bryta segregation och skapa socialt hållbara boende- och närmiljöer med kommunal och kommersiell service, kultur och rekreationsområden. Vi ska därför verka för blandad bostadsbebyggelse och varierade upplåtelseformer så att alla invånare, oavsett vart man bor i kommunen, ska ha förutsättningar till ett gott liv. Förutom bostäder är efterfrågan på verksamhetsmark och förbättrad infrastruktur stor. Flera nämnder är inblandade och behöver ökad kapacitet, bland annat för nämndövergripande samarbete. Därför förstärker vi samhällsbyggnadsprocessen i årets budget.

I budgeten prioriterar vi satsningar för trygghet och social hållbarhet. Den sociala hållbarhetsdimensionen handlar till stor del om välbefinnande, rättvisa, makt, rättigheter och individens behov. För att stärka den sociala hållbarheten ska vi kraftsamla - alla nämnder och bolag ska samarbeta och hjälpas åt för att minska segregationen och stärka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor. Borås ska vara en trygg plats för alla genom hela livet. I årets budget genomför Mitt-S-samverkan flera satsningar för att öka tryggheten. För att stärka kvinnors trygghet och förbättra möjligheten till hjälp och stöd får Relationsvårdsenheten ett tillskott på 5 miljoner kronor. Vi förstärker även samarbetet med Kvinnojouren. Genom en satsning på budget- och skuldrådgivning vill vi också öka individens ekonomiska trygghet. I budgeten avsätter vi 3 miljoner kronor per år i investeringar som ska öka tryggheten såsom förbättrad belysning, slyröjning och upprustning av otrygga platser.

Det ska inte spela någon roll var man bor, möjligheten till kultur, idrott och rekreation ska finnas där människor är. Människor ska kunna mötas i hela Borås. Det ingår också i den sociala hållbarheten. I budgeten gör vi därför flera satsningar för att öka människors välbefinnande. Vi vill förenkla för föreningar och invånare att ägna sig åt stadsodling, vi vill skapa ett aktivitetshus för de som omfattas av Sociala omsorgsnämndens verksamhet och vi vill att man ska kunna ta del av kulturverksamhet och teater även utanför centralorten.

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Efter rapporter om översvämningar och omfattande bränder har det blivit ännu tydligare. Det är glädjande att Borås Stad nu tar plats i ett ambitiöst sällskap – i den grupp kommuner som på allvar har bestämt sig för att visa vägen i klimatfrågan. Genom *Viable Cities*, ett program för att ställa om städer till att bli klimatneutrala med ett gott liv för alla inom planetens gränser, har Borås tillsammans med flera städer efter prövning antagits i en satsning för hållbara

lösningar på globala samhällsutmaningar. Mitt-S-samverkan arbetar aktivt med klimatfrågan och i 2022 års budget avsätter vi för första gången investeringsmedel för att säkra Borås mot översvämningsrisker. Vi ska gå före i klimatomställningen.

Tio år i sammandrag

mnkr	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
RESULTATRÄKNING										
Nettokostnader	-4 702	-4 902	-5 086	-5 428	-5 687	-5 771	-6 142	-6 237	-6 526	-6 923
Avskrivningar	-204	-190	-205	-268	-216	-227	-267	-296	-315	-310
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-4 906	-5 093	-5 291	-5 697	-5 903	-5 998	-6 409	-6 533	-6 841	-7 233
Skatteintäkter och generella statsbidrag	5 077	5 222	5 422	5 782	6 056	6 225	6 452	6 778	6 891	7 298
Finansnetto	18	27	29	33	45	91	56	39	30	35
RESULTAT EFTER FINANSNETTO	189	157	160	118	198	318	99	284	80	100
Extraordinära intäkter/kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	189	157	160	118	198	318	99	284	80	100
NETTOINVESTERINGAR	-376	-431	-416	-314	-495	-821	-620	-419	-650	-700
BALANSRÄKNING										
Anläggningstillgångar	3 588	4 192	4 161	4 382	4 863	5 040	5 441	5 944	6 229	6 569
Omsättningstillgångar	2 271	1 914	1 790	2 032	1 592	1 684	1 621	1 538	1 453	1 313
SUMMA	5 859	6 106	5 951	6 414	6 455	6 723	7 062	7 482	7 682	7 882
Eget kapital	4 014	4 170	4 330	4 449	4 646	4 964	5 063	5 347	5 427	5 527
Avsättningar	856	704	636	742	604	591	546	603	603	603
Långfristiga skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortfristiga skulder	990	1 232	984	1 224	1 204	1 168	1 453	1 532	1 652	1 752
SUMMA	5 859	6 106	5 951	6 414	6 455	6 723	7 062	7 482	7 682	7 882
FINANSIELLA NYCKELTAL										
STORLEKSUTVECKLING										
Bruttokostnader	6 047	6 309	6 461	7 078	7 477	7 915	7 926	8 122	8 480	8 935
- förändring %	4,3	4,3	2,4	9,5	5,6	5,9	0,1	2,5	4,4	5,4
Balansomslutning	5 859	6 106	5 951	6 414	6 455	6 723	7 062	7 482	7 682	7 882
- förändring %	3,1	4,2	-2,5	7,8	0,6	4,2	5,0	5,9	2,7	2,6
BETALNINGSFÖRMÅGA										
Rörelsekapital	1 281	681	806	808	388	515	169	6	-199	-439
Kassalikviditet %	223	143	158	145	113	130	98	100	88	75
SOLIDITET										
Soliditet %	68,5	68,3	72,8	69,4	72,0	73,8	71,7	71,5	70,6	70,1
RESULTAT										
Skatteintäktsutveckling %	3,3	2,9	3,8	6,6	4,7	2,8	3,6	5,1	3,2	5,9
Nettokostnadsutveckling %	3,1	3,8	3,9	7,7	3,6	1,6	2,4	2,9	3,2	5,7
Nettokostnader i % av skatteintäkterna	96,6	97,5	97,6	98,5	97,5	96,4	99,3	96,4	98,8	98,6
ÖVRIGT										
Folkmängd 31/12.resp år	105 995	107 022	108 488	109 880	111 026	112 178	113 179	113 714	114 200	114 700
Skattesats %	21,06	21,06	21,06	21,31	21,31	21,31	21,31	21,31	21,31	21,31

Vi utvecklar Borås tillsammans!

Borås Stad har en ny vision, antagen av Kommunfullmäktige 23 september 2021. Vi vill ge orden i den visionen tyngd, låta dem betyda saker som verkligen leder till handlingar, förändringar, förbättringar i vår stad. Ord är kraftfulla, om vi tillsammans gör dem kraftfulla! Mer om visionen och Borås Stads styrmodell finns i ett eget kapitel längre fram.

Det är Mitt-S-samverkan som leder Borås – Centerpartiet, Liberalerna, Miljöpartiet och Socialdemokraterna – tillsammans. Du läser just nu vår inledning i "Borås Stad – Budget 2022". Vi använder i den följande texten områdena i "Visionen om framtidens Borås" som övrrubriker, och fördjupar under dem den väg vi vill att Borås ska följa mot visionen under 2022. Ordningen nedan avspeglar inte vår prioritering - alla områden är viktiga!

Till var och ett av visionens målområden visar vi hur dessa kan kopplas Agenda 2030, med hjälp av de numera välkända symbolerna för de Globala målen.

Möjligheter och mod att utvecklas

Vi ska ta vara på boråsarnas kreativitet och visa mod att tänka och handla i nya banor. Här ska det vara lätt att förverkliga idéer och drömmar.

En hög kvalitet på utbildning, från förskola till högskola, får människor och samhälle att växa. Tack vare samverkan mellan kommun, högskolan, näringsliv och civilsamhälle finns det attraktiva utbildningar på alla nivåer. Goda möjligheter till bildning ger boråsarna möjlighet att utvecklas och lära livet ut.

Borås utveckling vilar på ett arv inom textil och handel. Vi ligger i topp inom miljöteknik, IT och digitalisering, och vågar satsa på nya områden. Bredden av branscher och en stark entreprenörsanda skapar möjlighet att ta tillvara på den kunskap som finns här och att utvecklas som person. Borås stads framtid kräver därmed en miljö som lockar hit företagare, som inkluderar landsbygden såväl som staden och att alla nämnder tar ett gemensamt ansvar för stadsplaneringen.

Utbildning är nyckeln till framtiden

Utbildning ger makt att hitta sin väg i livet oavsett hur starten såg ut. Därför prioriterar Mitt-S-samverkan utbildning högt. Borås Stad ska erbjuda en skola där alla elever får den hjälp de behöver. Där alla elever får en trygg och lugn studiemiljö och där pedagogerna får tid och möjlighet att genomföra sitt jobb.

Förskolan lägger grunden för lärande

Förskolan ska vara trygg, rolig och lärorik för alla barn. I förskolan får barnen möjlighet att utveckla språk, räkneförmåga, motorik och social förmåga. Lek, musik och skapande ligger till grund för barnens utveckling. Förskolan är också viktig för integrationen då den sätter grunden för barnens språkkunskaper och förbereder dem för grundskolan. För att våra förskolor ska få en ökad andel förskolelärare för att skapa en hög och likvärdig kvalitet i verksamheterna tillförs Förskolenämnden 5 miljoner kronor. Nämnden tillförs även 5 miljoner kronor för att fortsätta upprusta förskolans pedagogiska utemiljöer.

Allt börjar i skolan

En lyckad skolgång leder till ett gott liv fullt av möjligheter. Möjlighet att nå sina drömmar och leva sitt liv som man själv väljer. Skolan är det primära redskapet för att bevara vår demokrati och främja det samhälle vi vill skapa i framtiden.

Det finns ingen genväg till kunskap. Det behövs tid och duktiga pedagoger. Lärare i Borås Stad ska kunna känna stolthet över sitt yrke och ha goda förutsättningar när de genomför sitt viktiga arbete, samtidigt som de måste få möjlighet till kompetensutveckling.

Det är viktigt att varje elev får välja skola och därför fortsätter vi utveckla det aktiva skolvalet även under 2022.

Varje elev ska få den hjälp hen behöver för att få möjligheten att nå så långt som möjligt och kunna uppnå sina drömmar. Då krävs en flexibel skola som utmanar alla elever utifrån deras nivå och stimulerar elever att hela tiden vilja komma längre och ge självförtroende nog att tro att allt är möjligt. Det handlar både om elever som har det svårt i skolan men också om elever som är särskilt begåvade och behöver extra stöd och stimulans.

Särskolan ger elever möjlighet att studera efter egna förutsättningar. Borås ska ge elever förutsättningarna för att utvecklas och lära sig utefter deras individuella behov.

Fritidshemmen har en viktig uppgift för att stimulera elevernas utveckling samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Fritidshemmen bidrar till värdefull social gemenskap och allsidiga kontakter som ökar elevernas möjligheter att utveckla sociala färdigheter och språk. Verktyg de har användning för resten av livet.

För att lyckas med detta tillförs nämnden 100 % volymkompensation vilket motsvarar 5,4 miljoner kronor. 1,7 miljoner riktas till Centrum för Flerspråkigt Lärande (CFL) samt 12,6 miljoner utöver ram i ett allmänt tillskott med elevhälsa, särskilt stöd och lärarnas arbetsmiljö i fokus för ökad måluppfyllelse. Totalt tillförs Grundskolenämnden 19,7 miljoner kronor utöver ram.

Vi vill utveckla framtidens gymnasieskola

Gymnasieskolan i Borås ska ge alla elever en chans att utvecklas för att sedan kunna studera vidare eller få ett arbete. För många elever har pandemin varit påfrestande och den psykiska ohälsan har ökat.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tillförs därför 14 miljoner kronor varav 4 miljoner till förstärkning av elevhälsan och 1,9 miljoner är ett tillskott vilket motsvarar att nämnden får 100 % volymkompensation. Resterande 8,1 miljoner är ett allmänt tillskott för att bibehålla programstrukturen samt särskilt fokus på lärarnas arbetsmiljö och elevernas kunskapsutveckling för att uppnå ökad måluppfyllelse.

Den kommunala gymnasieskolan står sig starkt i konkurrensen och detta ska den fortsätta göra. En förstudie för att göra om kvarteret Nornan till ett campus Bäckäng samt en förstudie för att utöka Sven Eriksonsgymnasiets lokaler ska genomföras.

Det framgångsrika arbetet med att få de ungdomar under 20 år som varken studerar eller har jobb (KAA=kommunala aktivitetsansvaret) ska fortsätta tillsammans med Arbetslivsnämnden.

Gymnasiesärskolan har en stor flexibilitet för att eleverna utifrån sina förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Detta goda arbete kommer vi fortsätta med framgent.

Vuxenutbildningen ger en andra chans

Varje människa ska ha så goda förutsättningar som möjligt att utveckla sina kunskaper och färdigheter under hela livet, därför behövs en väl utvecklad och flexibel vuxenutbildning. Fler måste få möjlighet att omskola sig eller förbättra sina grundkunskaper. På så sätt får fler nya chanser i livet. Genom vår SFI-utbildning får nyanlända möjlighet att lära sig språket vilket är nyckeln till integration. Det är viktigt att vuxenutbildningen samverkar med näringslivet och Högskolan i Borås så att vi kan möta arbetsmarknadens behov.

Borås ger människor kraft att utvecklas

Borås ska vara en plats där människor vill arbeta, bo och leva. Det kräver att vi på ett långsiktigt och balanserat sätt bygger staden så att den också bjuder in till det. Samhällsbyggnadsprocessen är komplex och spänner över många nämnder i arbetet. Allt från strategi och strukturskissarbete över större områden till markförsäljning, där sedan planprogram och detaljplanerna till sist naglar fast stadens riktning i hur vi vill att staden ska växa sig både större och mer hållbar.

Det råder stort tryck på bland annat mer verksamhetsmark, bostäder och förbättrad infrastruktur, därför måste Borås Stads arbete med samhällsplanering och samhällsbyggande stärkas. Det krävs att vi i vår organisation bemöter och förhåller oss till invånarna på ett sätt som förenklar, snabbar upp och möjliggör för både näringsliv, civilsamhälle och invånare. Vi behöver ett långsiktigt och bredare arbetssätt som ska börja ta form under 2022. Det behövs en förändring för att växla upp och bli effektivare, men kanske framför allt mer förutsägbara för externa aktörer som visar intresse för etablering i Borås Stad och för de människor som riktar blicken mot Borås som en möjlig bostadsort.

Borås Stad ska arbeta proaktivt för att köpa mark lämplig för bostäder. Våra kommunala bostadsbolag kan få mark direktanvisad till sig för att tillmötesgå efterfrågan på bostäder. Möjlighet ges till byggnation av alternativa boendeformer.

Ytterligare en möjlighet att ge människor kraft att växa i Borås är att kunna driva en verksamhet som intraprenad. Det är ett sätt att driva verksamhet inom en kommun med utökade befogenheter och större ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. Personalen på en enhet eller verksamhet som idag är kommunalt driven ska kunna ansöka om att driva enheten på intraprenad. Det kan vara en gruppbostad, ett hemtjänstområde, ett äldreboende, förskola eller någon annan av kommunens verksamheter.

Hela kommunen ska leva

Borås är större än staden. Det vet vi alla vid det här laget och att en attraktiv kommun kräver en livskraftig landsbygd - det vet vi också. Borås Stad är stor och en tredjedel av invånarna i kommunen bor i våra serviceorter Dalsjöfors, Fristad, Sandared och Viskafors med omnejd.

Det är viktigt att hela Borås växer och utvecklas. Inte minst i serviceorter och deras närliggande omland. Ett led är de utvecklingsstrategier som håller på att formas för orterna. Dessa kommer under 2022 identifieras ytterligare tillsammans med serviceorternas näringsliv, ordråd och föreningar och civilsamhälle. Här har också Samhällsbyggnadsnämnden en avgörande uppgift i att säkerställa tillgängligheten av detaljplaner, vilka ska möjliggöra varierad bostadsbyggnation i varje ort.

För att stärka orterna ytterligare satsar Mitt-S-samverkan ytterligare pengar på ordråden i kommunen. Denna ”ordrådsmiljon” förstärker och skapar möjlighet att flytta fram positionerna ytterligare för våra serviceorter. Utöver detta lägger Mitt-S-samverkan en summa om 250 000 kronor för att stimulera och tillgodose kommunens kulturverksamhet i serviceorterna med kulturevenemang.

Under 2021 har uppdraget "Tydliggöra arbetet med landsbygdsutveckling" slutförts och resulterat i en arbetsgrupp som under Näringslivsenheten ska ta ett samlat grepp kring arbetet med landsbygden och dess utveckling. Detta för att skapa tydlighet i Borås Stads utveckling inom området. Ett uppdrag har formats i budget 2022 för att ur detta arbete forma ett styrdokument kring landsbygdsutveckling.

Företagande växer genom samverkan

För att samhället ska växa och må bra behövs företag. Det är i små och växande företag som jobben skapas och Borås är inget undantag. Det är av stor vikt att samspelet mellan kommun och näringsliv fungerar på ett för båda parter tillfredsställande sätt.

Det ska vara attraktivt att etablera och utveckla företag i Borås. Med kontinuerlig kontakt, nära samverkan och öppen dialog mellan näringslivet och kommunen säkrar vi ett gott företagsklimat. En god relation mellan näringslivet och Borås Stad är avgörande för företagens framväxt. Kommunen ska fortsätta förenkla administrativa processer och bli mer flexibel i bemötandet av företagen.

Borås Stad vill vid utveckling och nybyggnation av anläggningar se ett nära samarbete med näringslivet och föreningslivet. Finns viljan till att av näringslivet vara en del av nya anläggningar ska detta vara möjligt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen barn som får plats på förskola på önskat placeringsdatum, ska öka (%)		74	81	96	
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.	79	80	80	84	81
Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.	213	222	220	223	225
Andelen elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen ska öka, %.	93,2	93	91	92	91,8
Resultatet av det sammanfattande omdömet om näringslivsklimatet i Borås Stad ska öka. (Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät skala mellan 1 och 6).	3,42	3,6	3,46	3,53	3,39
Rankingen i SKL:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI) ska öka	66	74	72	72	
Andelen hushåll och företag som har tillgång till bredband om minst 100Mbit/s ska öka, %	74,4	82	82	84	

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Arbetet med landsbygdsutvecklingens innehåll, organisatoriska placering och ansvarsfördelning har utretts. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utforma ett styrdokument för landsbygdsutveckling utifrån utredningens arbete.	Kommunstyrelsen

Omsorg om varandra och miljön

Förutsättningarna är nu mycket goda i vår stad för ett allt mer framgångsrikt arbete med visionens delområde "Omsorg om varandra och miljön" – vi har ramverket "Socialt hållbart Borås", vi har Klimatkommittén och Energi- och klimatstrategin. Vi har beslutet om att hela staden – nämnder och bolag – ska göra sin del för att nå visionen, klara målen om social hållbarhet och hålla koldioxidbudgeten. Borås Stads hela verksamhet ska genomsyras av de globala målen i Agenda 2030.

Delarna är på plats men fortfarande återstår viktigt arbete – under 2022 ska avgörande steg tas på vägen mot att koppla ihop de sociala och ekologiska målen och arbetssätten, mot att ge Borås Stad ett samlat hållbarhetsarbete, där Agenda 2030:s delmål är som bitar i ett pussel som alla tillsammans bildar en helhet.

Socialt hållbart Borås

Socialt hållbart Borås är namnet på Borås Stads långsiktiga arbete för att motverka segregation samt öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa. Socialt hållbart Borås är en gemensam kraftsamling där alla nämnder och bolag samarbetar och hjälps åt för att öka den sociala hållbarheten. Social hållbarhet handlar om människans välbefinnande. Arbetet är långsiktigt och kräver uthållighet, helhetsperspektiv och ett kunskapsbaserat arbetssätt. För att arbetet ska generera positiva resultat är en förutsättning att det sker i nära samverkan och i dialog med invånarna i Borås.

En del av arbetet som bedrivs inom ramen för socialt hållbart Borås handlar om att stärka kärnuppdragen, och andra syftar till att stärka samverkan och det tvärssektoriella arbetet. Borås är en av de kommuner som blivit beviljat statsbidrag från Tillväxtverket som syftar till att stärka den sociala utvecklingen. Dessa medel är viktiga för att starta processer, pröva idéer och hitta former för samverkan. För att lyckas i ett längre perspektiv är det dock viktigt att dessa arbetssätt implementeras i ordinarie verksamheter, och att insatserna både är generella för alla, men också riktas dit de behövs som mest.

För att den sociala hållbarheten ska stärkas krävs tydliga mål. 2019 tog Kommunstyrelsen beslut om barn och unga som ett första målområde. I mars 2021 fattades beslut om ytterligare två områden – *Bostäder och närmiljö* respektive *Förutsättningar för arbete* – och i samband med det ändrades benämningen på första målområdet till *En god start i livet och goda uppväxvillkor*. Dessa tre målområden har gemensamma beröringspunkter och det är därför viktigt att se dem som en helhet.

En god start i livet är avgörande för barns livsvillkor och hälsa, både under uppväxten och senare i livet. Fokus i målområdet ligger därför på tidiga insatser i barns liv. Arbetet inom målområdet handlar om att ge barn förutsättningar att fullfölja sina studier, ge barn och unga en tillgänglig och meningsfull fritid, främja barns språkutveckling på arenor där barn och unga vistas och att stärka de vuxna kring barnet.

Människors sysselsättning och ekonomiska trygghet spelar stor roll för en god och jämlik hälsa. Arbete, utbildning och lärande utgör betydande delar av människors livsvillkor. Att ha ett eget arbete stärker människors känsla av kontroll över det egna livet och deras delaktighet i samhället. Arbete är en bas för

människors identitet och sociala liv och således utgör detta delområde en central betydelse för att uppnå jämlika livsvillkor.

Att ha en trygg boendemiljö, att känna tillhörighet, att ha en bra bostad samt en god närmiljö är en grundförutsättning för en god livsmiljö. Det behövs därför ett fokus på att invånare får möjlighet att påverka stadsutvecklingen, att skapa välfungerade närmiljöer och att det finns fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder.

Sedan tidigare pågår flera insatser för att skapa jämlika livsvillkor i Borås. Sedan några år tillbaka har Borås Stad bland annat arbetat med social hållbarhet genom Valfärdsboks slutet. De slutsatser och erfarenheter som boks slutet genererat kan med fördel användas i arbetet med Socialt hållbart Borås. För att stärka arbetet med social hållbarhet ytterligare behövs bättre samverkan, både inom Borås Stads organisation, där alla nämnder och bolag ska arbeta med frågan, och tillsammans med andra aktörer så som Västra Götalandsregionen, näringslivet, föreningslivet och andra samhällsaktörer.

Vi har slagit fast det förr - Borås Stad ska självklart inte ha några särskilt utsatta områden. Människor ska vara trygga och kunna leva goda liv i varje del av vår kommun. Att vända utvecklingen i de områden som står på polisens lista är ett långsiktigt och svårt arbete - och en given del i ramverket Socialt hållbart Borås.

Äldreomsorg

Att erbjuda en god vård och äldreomsorg är högt prioriterat av Mitt-S-samverkan. Målbilden är att ge en likvärdig och rättvis service till stadens invånare oavsett kön, sexuell läggning, ekonomisk ställning eller var invånaren bor.

Det permanenta och riktade statsbidraget *God vård och omsorg av äldre personer* gör att vi fortsätter våra satsningar på att stärka och utveckla äldreomsorgen i Borås. Detta genom att prioritera bland annat ökad personaltäthet, förlängd introduktion, aktivitetsamordnare på vård- och omsorgsboende, välfärdsteknik samt att utveckla och påbörja omställningen till den nära vården. Dessa delar är viktiga byggstenar för en trygg äldreomsorg.

Ur ett långsiktigt perspektiv har vård och omsorg om äldre utvecklats inom en mängd områden de senaste decennierna och den blir allt bättre. Folksjukdomar kan förebyggas – risken att insjunkna i hjärtinfarkt har halverats jämfört med för tjugo år sedan och detsamma gäller för stroke. Kvaliteten har ökat eftersom kunskapsbaserad vård och omsorg är ett självklart inslag i äldreomsorgen idag.

I ett närmare perspektiv har Covid-19 självklart haft en betydande påverkan. Efterfrågan av äldreomsorg minskade då färre ansökte om insatser och fler brukare tackade nej, vilket kan innebära att när den enskilde väl får insatser kan behovet vara större än om insatsen givits tidigare. Det finns också en ökad risk för psykisk ohälsa och minskad aktivitetsförmåga till följd av den isolering många varit drabbade av, vilket kan leda till att fler behöver mer omfattande insatser.

Att möta detta ställer krav på kompetens och därför ser Mitt-S-samverkan att det är viktigt att fortsätta prioritera utbildning och kompetensutveckling. Äldreomsorgslyftet förlängs, vilket är ett riktat statsbidrag som ger möjlighet för anställda att utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på arbetstid. Äldreomsorgslyftet ger också möjlighet till kompetensutveckling för första linjens chefer. Dessutom fortsätter Mitt-S-samverkan det arbete som påbörjats med en KAL-grupp för undersköterskor eller motsvarande. Gruppen ska skapa förutsättningar för en förbättrad *kompetensförsörjning*, stärkta *arbetsvillkor* och se över *lönesättningen*.

Förebyggande och hälsofrämjande arbete är viktiga områden för att stödja ett hälsosamt åldrande. Förebyggande insatser gör att äldre klarar att vara självständiga längre, vilket ökar livskvaliteten, men det är också viktigt för att klara framtidens vård- och omsorgsbehov. Satsningen på digitalt stöd och utlån av surfplattor är ett exempel på en sådan insats och detta projekt kommer fortsätta under 2022. Det ger förutsättningar för seniorer att vara delaktiga i det digitala samhället och ta del av dess utbud och möjligheter. Under pandemin har också annat förebyggande arbete utvecklats, som att mötesplatserna varit mobila och haft aktiviteter utomhus.

Från och med 1 juli 2022 föreslås en lagstiftning om att hemtjänsttagare ska ha en fast omsorgskontakt. Detta för att höja kvaliteten i äldreomsorgen och ge förutsättningar för ökad trygghet för de äldre som får stöd genom kommunernas äldreomsorg. Det ger den äldre en trygghet att veta vem man ska vända sig till när man har problem eller önskemål. Mitt-S-samverkan satsar 3,5 miljoner kronor för arbetet med att införa fast omsorgskontakt i hemtjänsten.

Social omsorg

Mitt-S-samverkan kommer att fortsätta bygga boenden enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt Socialtjänstlagen (SoL) för att möta det behov av bostäder som finns. Under 2022 planeras det för två gruppboendestäder inom LSS. Genom att bygga nya bostäder kan vi också byta ut de lägenheter vi har idag som inte uppfyller kriteriet att vara fullvärdiga LSS- och SoL-boenden.

I 2022 års budget får Sociala omsorgsnämnden 12 miljoner kronor för driften av en ny gruppboendestad Färgargatan enligt LSS.

Under 2022 kommer nämnden arbeta med aktiveringspedagoger för att skapa innehåll och aktiviteter för personer med psykisk funktionsnedsättning för att bryta den isoleringen många i målgruppen upplever. Dessa personer har behov av stödande nätverk som tror på deras förmåga, samt aktiviteter som det finns evidens för och som leder till ökad delaktighet i samhället och på arbetsmarknaden. Sociala omsorgsnämnden uppdras dessutom att under 2022 att se över behov, kostnad, placering och innehåll för ett aktivitetshus för den målgrupp som omfattas av Sociala omsorgsnämndens insatser.

KAL-gruppens arbete fortsätter även för de som berörs inom Sociala omsorgsförvaltningen. Gruppen ska skapa förutsättningar för en förbättrad *kompetensförsörjning*, *stärkta arbetsvillkor* och se över *lönesättningen* för undersköterskor eller motsvarande.

Personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning behöver ha rätt kompetens. Det kan till exempel handla om att ha kunskaper om kommunikation, regelverket inom socialtjänsten och LSS, dokumentation eller pedagogik. Det finns också behov av grundutbildning inom vård och omsorg. Mitt-S-samverkan satsar därför 1 miljoner kronor för kompetenshöjande insatser för anställda inom Sociala omsorgsförvaltningen.

Mänskliga rättigheter

Ett jämställt och jämlikt Borås är en förutsättning för att alla invånare ska kunna leva och verka i kommunen utifrån sina egna förutsättningar. Varje människas rätt och värde är och ska vara en grundbult i Borås Stad, såväl för kommunens förvaltningar, kommunens föreningar som för civilsamhället och boråsarna. Borås Stad ska vara en kommun där alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder ska kunna leva det liv de själva vill.

I Borås Stad har vi en beredning för medborgarinflytande. Beredningen ska främja och ge förutsättningar att kunna vidareutveckla demokratifrågor och öka dialogen mellan medborgare och politiker och genom att bevaka områdena demokrati, mänskliga rättigheter, rättssäkerhet och offentlighet utifrån ett medborgarperspektiv ökas Boråsarens möjlighet till inflytande av vad som händer i sin egen stad.

Socialt hållbart Borås tar dessutom ett stort famntag kring mänskliga rättigheter genom sina tre uppdrag som utgår ifrån, och har som huvuduppgift, att skapa jämlika livsvillkor för invånare i Borås.

Ekologisk hållbarhet

Energi- och klimatstrategin och koldioxidbudgeten utgör de, för alla delar av Borås Stad, obligatoriska utgångspunkterna i arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser, bekämpa klimatkrisen och att

anpassa samhället till dess verkningar.

Behovet av klimatanpassning har under året blivit allt mer uppenbart, efter katastrofala översvämningar i Europa på grund av regn som förvärrades av klimatförändringarna. Mitt-S-samverkan avsätter därför för första gången investeringsmedel, särskilt avsedda att intensifiera arbetet med att säkra Borås mot översvämningsrisker.

Till hela organisationens förfogande, nämnder och bolag, står Klimatkommittén - en grupp tjänstepersoner på Stadsledningskansliet och Miljöförvaltningen - för råd, stöd, initiativ och uppföljning. Arbetet leds på strategisk nivå av Kommunstyrelsen och dess beredande utskott, Klimatrådet.

Under 2022 kommer arbetet att kunna växlas upp kraftfullt genom att Borås Stad antogs i det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities satsning "Klimatneutrala städer 2030". På lokalt plan i Borås innebär det ett brett samarbete för att tillsammans med boråsarna skapa en väl förankrad klimatomställning. På nationell nivå ger det tillgång till ett unikt nätverk av städer som vill gå före.

När det gäller både person- och godstransporter ska användningen av fossila bränslen fasas ut, i en takt som överensstämmer med stadens koldioxidbudget, och två vägar står till buds: att minska det totala transportbehovet och att ställa om kvarvarande transporter till hållbara fossilfria bränslen. Båda strategierna behöver användas av Borås Stad.

Utifrån ovanstående ska samtliga nämnder och kommunala bolag planera för att avveckla de fossila bränslena och arbeta med att transporteffektivisera hela sin verksamhet. I detta ingår att underlätta för anställda att välja klimateffektiva resor till och från arbetet.

De kommunala bostadsbolagen ska planera för att ligga steget före i utvecklingen, så att efterfrågan på laddplatser för elfordon kan mötas allteftersom behovet ökar. Bolagen ska regelbundet undersöka möjligheten att inrätta fordonspooler för hyresgäster.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen hemtjänstagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål ska öka, %.	86	83	84	82	
Andelen hemtjänstagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka, %.	82	81	81	83	
Andelen barn och unga som inte lever i hushåll med försörjningsstöd ska öka; %.	98	98	99	99	98
Antal hushåll som får försörjningsstöd i mer än tio månader under kalenderåret ska minska.	492	414	399	407	436
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.			22	21	21,9
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.			43	43	40,9
Den totala energiproduktionen från solenergi ska öka, MWh	118	210	230	663	

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur kommunen kan fortsätta arbetet med att optimera och samordna sina transporter, eventuellt i ett logistikcenter.	Kommunstyrelsen
Sociala omsorgsnämnden får i uppdrag att se över behov, kostnad, placering, och innehåll för ett aktivitetshus för den målgrupp som omfattas av sociala omsorgsnämndens insatser.	Sociala omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda både hur klimatkrav på byggande kan skärpas och hur byggande av socialt hållbara områden kan stimuleras, via markanvisningar, och utifrån detta föreslå ändringar i "Riktlinjer för markanvisningar för bostäder".	Kommunstyrelsen

Ett tryggt och snyggt Borås

Den som bor i Borås eller är på besök ska känna sig trygg. Trygghet är ett stort ord, som täcker många delar i livet. Barn och vuxna måste få känna sig trygga hemma, och när något går snett ska jourtelefonen alltid vara öppen. Skolan ska vara en trygg plats och en vuxen ska alltid finnas till hands när det behövs. Människor behöver veta att det alltid finns en sista utväg, vare sig det är ekonomin som inte fungerar eller hälsan som sviktar.

Våld mot kvinnor är ett samhällsproblem. Våld i nära relation är något som drabbar både kvinnor och män, kvinnor drabbas dock oftare av upprepat och allvarligare våld. I budgeten för 2022 stärker vi upp Relationsvårdsenheten genom ett tillskott på 5 miljoner kronor. Relationsvårdsenhetens verksamhet är till för de personer som är utsatta för våld och hot i nära relationer samt hedersrelaterat våld och hot när det gäller. Verksamheten arbetar även med att motverka sexuella tjänster mot betalning och människohandel. Borås Stad fortsätter och förstärker även samarbetet med Kvinnojouren genom att ingå ett långsiktigt avtal.

Som en följd av coronaviruset har individer fått lägre inkomster och därmed fått svårigheter att klara sin ekonomiska vardag. Framför allt har hushåll med låga inkomster och hushåll med barn drabbats. För att öka den ekonomiska tryggheten krävs flera insatser. I budgeten för 2022 satsar vi på budget- och skuldrådgivning. Människor ska få det stöd de behöver för att klara av hushållsekonomin.

Tryggheten ute i staden är en förutsättning för ett gott liv, där människor vågar gå ut med hunden, promenera och träna, gå till teatern eller biografen, besöka biblioteken och mötesplatser - det är avgörande att nå en god cirkel. Ju fler som är utomhus i vanliga vardagliga goda syften, desto fler kommer också att känna att det är tryggt att vara ute.

Under 2021 har Borås Stad - både förtroendevalda och tjänstepersoner - samarbetat intensivt för att göra Borås tryggt.

Bevakningskameror har satts upp på olika platser i Borås, nu senast i centrum. Kameror är en viktig del i polisens utredningsarbete och finns på platser som valts ut med noggrannhet efter bedömning att platserna upplevs som otrygga, alternativt att det förekommit ordningsstörningar eller brott på platsen. Satsningen på stadsdelsvärdar är också en del i arbetet att göra Borås till en tryggare och säkrare stad. Stadsdelsvärdarna arbetar uppsökande och finns på Norrby, Hässleholmen, Sjöbo och i centrum. De är en länk mellan invånarna och Borås Stads verksamheter.

Under de kommande åren kommer en rad trygghetshöjande åtgärder att göras, under Tekniska nämndens ledning. Vi avsätter 3 miljoner kronor per år för investeringar för att skapa ökad trygghet. Det kan handla om att rusta upp platser som känns otrygga, förbättra belysning, röja bort sly som skymmer sikten. För 2022 avsätts 750 000 till trygghetsskapande slyröjning.

Trygghetsarbetet ska intensifieras och för att säkerställa att vi har medel för åtgärder under året avsätter vi 10 miljoner kronor i en trygghetsbuffert.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan ska öka, %.	95,9	95,8	95,7	96	95,8
Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.	91,8	87,3	87,2	89,1	89,3
Andelen elever som känner sig trygga i gymnasieskolan ska öka, %.	96,3	95,2	95	-	94,6

Människor möts i Borås

För Mitt-S-samverkan är mötesplatser en avgörande komponent i en socialt hållbar kommun och i enlighet med Valfärdsboks slutet ska mötesplatserna prioriteras. Fritidsgårdar, idrottsplatser och bibliotek - det ska finnas verksamheter riktade till alla åldrar och alla intressen.

Borås Stads ”Valfärdsboks slut 2020” visar att hälsan är ojämnt fördelad i staden och här har Borås Stad en utmaning. Det övergripande målet för folkhälsoarbetet är att verka för en mer jämlik hälsa och genom mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet har vi en möjlighet att skapa en mer tillgänglig möjlighet till social trygghet och minskat utanförskap i form av gemenskap. Under 2022 kommer den fortsatta satsningen på ökad samverkan mellan förvaltningar, med andra myndigheter och civilsamhället att fortsätta och utvecklas. Genom ökad närvaro på fler platser från fler förvaltningar kommer Borås Stad genom mötesplatserna öka närheten och tillgängligheten för fler boråsare. Vi behöver möta människor där människor finns i sin vardag och där fyller mötesplatserna en stor funktion.

Fritidsgårdarna fyller en funktion för många barn och ungdomar. Platser där de kan mötas, känna tillhörighet, trygghet och skapa gemenskap. Mitt-S-samverkan lägger för 2022 totalt 3 miljoner kronor ytterligare till fritidsgårdar för att stärka upp för att säkerställa deras verksamheter.

World cup i orientering kommer att gå av stapeln under 2022 och till detta avsätter Borås Stad en engångssumma på 300 000 kronor.

Kostnaden för Lovverksamheten för 2022 säkerställs likt tidigare år.

Borås Stad har en välutvecklad mängd med spår och leder vilka ombesörjs av både kommun och föreningar och det råder inga tvivel om att vistelse i naturen förbättrar både vårt psykiska och fysiska välmående. Ökningen av användningen av våra spår och leder har varit tydlig de senaste åren vilket också kräver ett större underhåll. Mitt-S-samverkan kommer under 2022 skjuta till pengar för att underhålla, förbättra och utveckla våra leder men också att skapa fler förutsättningar med grillplatser och badplatser runt om i kommunen. Vi ser att våra spår och leder, tillsammans med våra badplatser, möjliggör att semestra på hemmaplan vilket är en hållbar trend som vi av många skäl hoppas är ihållande.

Människor möts genom olika intressen. Därför vill Mitt-S-samverkan, i Socialt hållbart Borås anda,

förenkla för stadsodling. Därför tillskriver vi Fritids- och folkhälsonämnden att ta sig an att tydliggöra förutsättningarna för stadsodling och förenkla för föreningar och invånare att odla.

Kultur är intellektets infrastruktur

Kultur ger människor verktyg att förstå, ifrågasätta och se på samhället ur nya perspektiv. Kultur är också ett verktyg för att öka känslan av gemenskap och inkludering i vårt samhälle. Vår hälsa och vår utveckling går hand i hand med kulturen. Politikens uppgift är inte att styra kulturen, utan att förbättra förutsättningarna för det konstnärliga skapandet och för den enskildes bildning.

På biblioteken får vi alla, på lika villkor, möjlighet till bildning och förströelse. Bra bibliotek är allra viktigast för unga som inte växer upp med böcker omkring sig, som inte får läsvanorna med sig hemifrån och som kanske inte har något lugnt ställe för att plugga eller läsa för nöjes skull.

Det är viktigt att den konstnärliga utsmyckningen av staden fortsätter så att fler boråsare kan ta del av konst och kultur i sin vardag. Till det avsätter Mitt-S-samverkan 4,8 miljoner kronor i årets budget.

Vi avsätter 1,5 miljoner kronor för att bygga en ny basutställning på Textilmuseet med tema hållbarhet. Bibliotekens IT-system stängs ned och ett nytt måste avhandlas, det görs i samverkan med de övriga biblioteken i Borås regionen, för detta avsätter vi 1 miljoner kronor.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Antal gästnätter i Borås ska öka.	215 448	216 616	225 846	124 774	123 160

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda utomhusbad på Boda så att möjligheten finns i detaljplan.	Samhällsbyggnadsnämnden
Fritids- och folkhälsonämnden får i uppdrag att utifrån "Utredning av förutsättningar för uppstart av Mötesplats på Göta" fortsätta att utreda vad som ytterligare krävs i form av kostnader, placering etc. för att möjliggöra en Mötesplats på Göta.	Fritids- och folkhälsonämnden
Fritids- och folkhälsonämnden får i uppdrag att tydliggöra förutsättningarna för stadsodling och förenkla för föreningar/invånare att odla. Kommunstyrelsen, genom Mark och exploateringsavdelningen, ska vara behjälplig när det gäller markfrågor.	Fritids- och folkhälsonämnden

Egen organisation

I Borås Stad arbetar över 10 000 anställda. För att de ska kunna göra ett bra jobb måste vi som arbetsgivare ge rätt förutsättningar. Vi ska erbjuda kompetensutveckling, vara stöttande och möjliggöra inflytande. Som organisation säkerställer vi ett långt och friskt arbetsliv genom att ständigt arbeta för en god och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Vi vet att behovet av välfärd kommer att öka. För att tillgodose invånarnas behov kommer Borås Stad behöva mer personal som arbetar i kommunen. Samma sak gäller för andra kommuner i Sverige. En viktig del för att säkerställa välfärden är heltid som norm enligt kollektivavtal. Det är en jämställdhetsfråga eftersom heltid stärker den ekonomiska tryggheten för kvinnor. Det är också en förutsättning för att välfärden ska fungera och därmed klara sitt uppdrag. I Borås Stad tillämpas heltid som norm enligt kollektivavtal för tillsvidareanställda men med möjlighet till partiell tjänstledighet. Välfärdens kompetensbehov ställer dock krav på vi skapar förutsättningar för att motivera äldre att arbeta längre och deltidstjänstgörande att arbeta heltid.

Sedan många år tillbaka erbjuder Borås Stad ungdomar i gymnasieåldern feriearbete under sommaren. Genom feriejobben får de en inblick och förståelse för arbetslivet, utvecklar nya färdigheter och får arbetslivserfarenhet för framtiden. För att ungdomar i målgruppen ska få feriearbete ska alla Borås Stads nämnder och bolag erbjuda platser.

Som anställd i Borås Stad ska du vara trygg. Mitt-S-samverkan har intensifierat arbetet mot otillåten påverkan, själv censur och otillbörlig påverkan. Centrum för Kunskap och Säkerhet, CKS, har under lång tid arbetat med frågan, men kommer att stärka upp arbetet ytterligare i nära samverkan med Borås Stads förvaltningar och bolag.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)	17	17	17	16	16
Andelen av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan ska öka, %.	81	98	99	96	94
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	7,3	7,4	7,3	9,1	8,6
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	407,9	446,6	430,3	367,9	385,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			40	35,9	

Kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Nämnd/bolag
Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda var kvarvarande tvätteriverksamhet inom Vård- och äldre nämnden skall vara placerad organisatoriskt.	Kommunstyrelsen

Visionen om framtidens Borås

Vi som bor, verkar och möts i Borås har en unik förmåga att få saker att hända tillsammans. Visionen om framtidens Borås beskrivs i fyra områden

- **Omsorg om varandra och miljön**
I Borås tar vi ansvar genom att behandla varandra och vår miljö med omsorg. Vi lever i harmoni med en rik natur, vår omvärld och med andra människor. Social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet är grunden för våra val och beslut.
- **Ett tryggt och snyggt Borås**
Borås är en snygg och trygg plats. Vi som bor, verkar och möts här har nära till det vi behöver i vardagen.
- **Möjligheter och mod att utvecklas**
I Borås är vi kreativa och har mod att tänka och handla i nya banor. Här är det lätt att förverkliga idéer och drömmar.
- **Människor möts i Borås**
I Borås finns gott om platser för människor att mötas under dygnets flesta timmar. I Borås möts vi till vardags och till fest, spontant eller planerat.

Tillsammans kan vi göra visionen till verklighet, för oss alla och för framtida generationer.

Borås Stads styrmodell

Med kommunallagen som utgångspunkt

Enligt Kommunallagen ska kommunens budget bland annat innehålla ”mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning”. Motsvarande bestämmelse finns också om finansiella mål. I budgeten presenteras mål och uppdrag utifrån synsättet att all verksamhet ska ske på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och med fokus på dem vi är till för. Med en god målstyrning kan uppföljningar diskuteras och analyseras löpande under verksamhetsåret och presenteras på ett ändamålsenligt sätt i årsredovisningen. Såväl finansiella mål, verksamhetsmål och indikatorer ska följas upp.

Målstyrningen

Staden målstyrs med utgångspunkt i Visionen om framtidens Borås, där vi får saker att hända tillsammans. Verksamheten ska bedrivas effektivt och mot uppsatta mål. Det ska finnas ett klart samband mellan resurser, aktiviteter, prestationer och effekter för dem vi är till för. Styrningen sker också med hjälp av ett antal indikatorer som mäter hur väl målen uppnåtts.

De ekonomiska resurserna och engagerade medarbetare ger förutsättningar för verksamheten. Därför finns, utöver visionens områden, även stödområdet ekonomi och egen organisation. Inom området finns indikatorer för sjukfrånvaro, timavlönade och hälsa.

Kommunfullmäktige har i budgeten uttryckt mål för kommunen som helhet, och varje nämnd ska utifrån sin utgångspunkt och sina förutsättningar arbeta i den riktning som framgår av de kommuntotala målen. Nämndernas utfall redovisas i texterna för respektive nämnd.

Utveckling

För att sträva mot Visionen om framtidens Borås utvecklar vi hela tiden verksamheten. Arbetet med att nå visionen innebär också att arbeta för att de globala målen i Agenda 2030 nås.

Arbetet med mänskliga rättigheter 2022

Enkelt uttryckt beskriver mänskliga rättigheter vad som inte får göras mot någon människa och vad som måste göras för varje människa. Detta innebär i sin tur att mänskliga rättigheter berör alla delar av det kommunala uppdraget. Allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Alla anställda i Borås Stad ska ha god kunskap om området. För att öka kunskapen och se hur det hör samman med det kommunala grunduppdraget krävs ett rättighetsbaserat arbetssätt. Att arbeta utifrån ett rättighetsperspektiv är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet och handlar i första hand inte om att göra nytt, utan att synliggöra det som görs.

Under 2022 fortsätter arbetet med att samordna och strukturera stadens arbete med mänskliga rättigheter, bland annat genom fortsatt arbete med att implementera rättighetsbaserat arbetssätt samt förbättra samverkan mellan olika bärande rättighetsperspektiv och diskrimineringsgrunder.

Medborgarinflytande

Medborgares möjlighet till inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling har blivit en allt viktigare fråga för kommuner och regioner, dels för att skapa tillit till det demokratiska systemet dels för att utveckla ett hållbart samhälle och nå målen i Agenda 2030. Medborgardialog blir en del av kommunens strategiska arbete för att stärka besluten, stärka demokratin och öka effektiviteten i verksamheten.

Den lokala Överenskommelsen handlar om hur Borås Stad och De Idéburnas organisationer i Borås ska kunna utveckla och fördjupa sitt samarbete. För att samverkan ska vara möjlig behöver De Idéburna komma in tidigt i beslutsprocesser, där vi visar en ömsesidig respekt, kunskap och förståelse för varandras roller. Detta arbete är under ständig utveckling.

Den politiska beredningsgruppen under Kommunfullmäktige har uppdraget att vidareutveckla demokratifrågor och öka dialogen mellan medborgare och politiker. Beredningsgruppen medverkar i SKR:s utvecklingsnätverk - Medborgardialog ett systematiskt arbetssätt. Ett utvecklingsområde som beredningsgruppen kommer att arbeta med under 2022 är medborgarbudget. Varje nämnd har idag möjlighet att avsätta en del av den tilldelade ramen för en så kallad medborgarbudget. Det vill säga en medborgare, eller en grupp av medborgare får nyttja dessa medel för att genomföra ett initiativ. Ett annat utvecklingsområde är att göra det enkelt för invånaren att lämna ett medborgarförslag.

Social hållbarhet

De allra flesta upplever Borås som en bra plats där man trivs och vill leva sitt liv. Men det finns skillnader i livsvillkor och hälsa, både mellan olika grupper i samhället och mellan olika områden. Om klyftorna blir för stora påverkar det alla invånare, med risk för segregation och utanförskap som följd. Att motverka detta är en av våra största samhällsutmaningar. Om skillnader istället minskar blir människor friskare, mer delaktiga i samhället och känner större tillit till varandra. Tryggheten ökar och den sociala oron minskar. Likvärdiga livsvillkor ger fler människor möjlighet att bestämma över sitt eget liv och sin egen framtid. Det innebär att vi alla vinner på att Borås blir mer socialt hållbart.

Borås Stad har under många år arbetat med sociala hållbarhetsfrågor. Mänskliga rättigheter, tillgänglighetsfrågor, Agenda 2030 och Säker och trygg stad är några av dessa områden. Socialt hållbart Borås är stadens långsiktiga arbete för att motverka segregation samt öka förutsättningar för mer

jämlika livsvillkor och bättre hälsa. För att nå målet riktar arbetet in sig på tre målområden;

- En god start i livet och goda uppväxtvillkor
- Boende och närmiljöer
- Förutsättningar för arbete

De utpekade målområdena ska gemensamt fokusera på att förbättra livsvillkoren i Borås. Inom målområdena har långsiktigt önskvärda effekter identifierats. Dessa utgår vi sedan från när vi förtydligar hur vi tillsammans ska ta oss an de samhällsutmaningar som måste överbryggas för att komma dit. För att nå det övergripande målet om mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa behöver vi arbeta långsiktigt och uthålligt utifrån ett helhetsperspektiv. De samhällsutmaningar vi identifierat är komplexa och ett sammanhållet arbete med målområdena är avgörande för ett socialt hållbart Borås.

Innovationer

I Borås Stad vision uttrycks att här ska finnas möjligheter och mod att utvecklas, att vi är kreativa och har mod att tänka och handla i nya banor. För att sträva mot detta arbetar vi under 2022 med tre projekt med stöd från Vinnova:

- Innovationsplattform Borås
- Viable Cities
- Accelerera

Innovationsplattform Borås startades år 2016 med finansiering från Vinnova, år 2022-2023 fasas stödet ut och år 2023 ska plattformen kunna stå på egna ben. Plattformarbetet har sedan 2019 vävts in i Kommunstyrelsens utvecklingsarbeten. Under 2022 är fokus *Praktiknära samordning av följeforskningen av innovationsplattformar*, vilket främst syftar till ett nationellt lärande som kan vara till stöd för aktörer både inom och utanför programmet om hur förmåga till innovation och transformation i linje med Agenda 2030 kan utvecklas hos Sveriges kommuner.

2022 är första året som Borås Stad är med i det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities satsning kring klimatneutrala städer 2030. Satsningen handlar om att testa nya arbetssätt och lösningar, lära av varandra och arbeta för missionen: att skapa städer som fungerar bra för människorna som bor i den, som är bra för medborgarnas, företagens och samhällets ekonomi – och – som är bra för klimatet.

För att stärka dessa två satsningar utlyste Vinnova ”Innovationsledning för innovativa, hållbara och klimatneutrala städer” som vanns av projektet Accelerera. Det är en samling av experter från företag och universitet som utbildar och stöttar deltagande kommuner för att öka deras innovationsledningsförmåga i syfte att möjliggöra transformativ förändring och ökad hållbarhet.

Tillitsresan

Under 2022 ska Borås Stad nuvarande styr- och ledningssystem moderniseras. Genom strukturella och kulturella förändringar ska den kommande styrmodellen bli mer tillitsbaserad. Förändringsarbetet, den så kallade Tillitsresan, ska samla Borås Stads organisation kring ett gemensamt förhållningssätt, ett styr- och ledningssystem med tillitsbaserade grundprinciper och en förändrad budgetprocess.

Även fortsättningsvis ska verksamhetens syfte och boråsarnas behov stå i centrum. Med styrprinciper som ser helhet före delar, långsiktighet i verksamhetsutövningen, transparens och dialog samt god ekonomisk hushållning skapas förutsättningar för samverkan och samarbete i alla led.

Tillsammans skapar vi en struktur för styrning så att

- det fokuserar på verksamhetens syfte och boråsarnas behov
- varje beslutsnivå kan stimulera samverkan och helhetsperspektiv
- förutsättningar skapas för självständiga, trygga och ansvarsfulla medarbetare som tar initiativ till utveckling och samarbete över de traditionella gränserna.

Digitalisering

Digitaliseringen och verksamhetsutvecklingen blir allt mer synonyma med varandra. Den ger oss möjligheten att effektivisera processer och tjänster både internt och externt. För att kunna tillvarata den potential som digitaliseringens möjligheter erbjuder har den övergripande digitaliseringen samlats i Digital Arena - ett nätverk innefattande samtliga verksamheter inom Borås Stad. Respektive förvaltningars digitalisering lyfts i den digitala handlingsplanen för att så effektiv som möjligt samordnas och resurssättas. Stor vikt kommer under 2022 att läggas på inspirera och fortbilda medarbetare för att främja digitalisering och underlätta och förbättra människors vardag.

Under 2022 kommer även arbetet med att förbättra och utveckla e-tjänster att fortsätta. Fokus kommer mer än tidigare handla om att förvalta och kvalitetssäkra redan befintliga tjänster. Processkartläggning av tjänster, utbildning av handläggare och utveckling av nya e-tjänster sker med ett fokus på dem vi är till för, de som verkar, vistas och bor i Borås. Arbetet med e-tjänster kommer tydligare integreras in i det övergripande digitaliseringsarbetet.

Budgetens förutsättningar och finansiella mål

Budgetens grunder

Budgeten är en ekonomisk plan som skall visa kommunens samlade inkomster och utgifter samt hur den finansiella ställningen förändras under året. Budgeten är också ett internt resursfördelningsinstrument då ekonomiska ramar fördelas och resurser ges till olika verksamhetsområden. Budgeten skall vara utformad och kopplad till de olika verksamheterna på ett sådant sätt att den utgör en bra grund för styrning och uppföljning på alla nivåer.

En annan viktig budgetförutsättning är Kommunfullmäktiges beslut om de övergripande och långsiktiga mål för Borås som finns i visionen och som har brutits ned till indikatorer för att kunna mätas och följas i uppföljningssystemet. En snabbare koppling mellan resultat och nya prioriteringar kommer då också att bli möjlig.

Den övergripande finansiella strategin

En god ekonomi är viktig för kommunen och ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service skall kunna behållas och utvecklas. Långsiktiga resultatmål, soliditetsmål, avsättning till resultatutjämningsreserv och en plan för den dolda pensionskulden är instrument som Borås Stad använder i dessa sammanhang. Borås Stad har länge haft strategin att ”det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål”. Detta markerar tydligt att ekonomin ytterst ger förutsättningarna för verksamheten men också utgör grunden till ett förhållningssätt som framgångsrikt präglat organisationen.

Som beskrivits ovan ger de ekonomiska ramarna, och antagandena i dessa, förutsättningarna för verksamheten. Verksamheten blir mest effektiv om den har stabila förutsättningar och långsiktighet. Därför bör den finansiella strategin, som påverkar ramarna, kunna utformas så att de ekonomiska målen kan ha ett både långsiktigt och kortsiktigt perspektiv. Utgångspunkten måste vara att ramarna i möjligaste mån, och över en konjunkturfas, kan stötta en jämn och planerad verksamhet. Förutsättningarna för att kunna göra avsteg från de långsiktiga målen måste tydligt redovisas.

Finansiell strategi i ansträngda budgetlägen

Strategin för Borås Stad har varit att skapa förutsättningar för en jämn verksamhetsutveckling över tid. Tidigare lägre budgeterade resultatnivåer försvaras av flera tidigare års goda resultat jämte det faktum att resultaten i boksluten varit klart över de finansiella målen. En av förklaringarna till detta är att realisationsvinster inte budgeteras av försiktighetsskäl. Under 2000-talet har Borås Stad ökat sitt eget kapital ifrån 2,1 miljarder för att 2020 vara ca 5,3 miljarder. Samtidigt har stora avsättningar kunnat ske till bland annat pensionskuldens ansvarsförbindelse och medfinansiering av flera statliga vägprojekt.

God ekonomisk hushållning

Från 2006 gäller kommunallagens regler om ”god ekonomisk hushållning”. Detta innebär att för ekonomin och verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Borås Stad har under ett flertal år arbetat med finansiella nyckeltal för att analysera kommunens övergripande ekonomi. Denna analys har sedan legat till grund för vilket verksamhetsutrymme kommunen kan tillåta sig inom fastställda finansiella mål. Detta har varit en

framgångsrik och politiskt accepterad princip och har lett till att kommunens resultat legat på en sådan nivå att balanskravet inte äventyrats.

Prognosen för 2021

Budgeten för 2021 antogs med ett resultat på +80 mnkr vilket är under den finansiella målnivån. Prognosen för resultatet 2021 är i delårsrapporten per augusti +290 mnkr. Nämnderna beräknas sammantaget redovisa ett underskott på endast -7 mnkr jämfört med tilldelade kommunbidrag. Största anledningen till den positiva budgetavvikelsen är ökade skatteintäkter och relativt hög nivå på realisationsvinster vid markförsäljning.

Budgetförutsättningar 2022

SKR ("Sveriges Kommuner och Regioner") bedömer att under andra halvåret 2021 kommer svensk BNP att överträffa den nivå som nåddes det första kvartalet 2020, det vill säga före den ekonomiska kris som coronapandemin utlöste. BNP för helåret 2021 beräknas överstiga BNP för helåret 2019. Den långsiktiga trenden innebär en viss årlig ökning och en återhämtning av konjunkturen förutsätter att man "tar igen den tillväxt som gått förlorad". Den svaga BNP-utvecklingen sedan 2019 har därmed medfört en markant dämpning på arbetsmarknaden. SKR bedömer att den fortsatta återhämtningen för sysselsättningen kommer att vara relativt sett svagare än återhämtningen för tillväxten. En tydlig nedgång i andelen arbetslösa väntas ske kommande år men SKR bedömer att arbetslösheten i flera år kommer att ligga högre än före krisen.

Investeringar

Ett av Borås Stads ekonomiska mål är att minimera kapitalanvändningen. Bakgrunden är att investeringar i princip är långsiktiga åtaganden där lånekostnader kraftigt kan förändras över tiden. Med en stor andel bundna kostnadsposter i budgeten kan manöverutrymmet för maximal verksamhet på sikt försämrats. Därför har Borås satt en riktpunkt på varje års investeringsvolym. Denna teori får dock inte gälla för så kallade *lönsamma investeringar*. Utifrån att kommande investeringar normalt genererar nya nettokostnader för verksamheten måste de som istället påverkar ekonomin positivt stimuleras. Lönsamma investeringar bör därför bedömas utanför den investeringsram som normalt gäller.

Finansiella mål

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Mål
Årets resultat, mnkr	284	80	100	
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	4,2	1,2	1,4	2-3

Att resultatet över tiden bör uppgå till lägst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är för Borås del grunden till en god ekonomisk hushållning. Målet innebär ett resultat som är cirka 145 mnkr. Detta resultat behövs för att långsiktigt kunna finansiera nödvändiga investeringar utan att behöva låna

till hela beloppet. En annan viktig aspekt är pensionsskulden, intjänad till och med 1997-12-31, den så kallade ansvarsförbindelsen som enligt redovisningslagen inte får upptas i balansräkningen. För Borås Stads del har den årliga skulduppräknigen tidigare inneburit en ökning varje år. Skuldökningen har nu börjat avta men belastningen på utbetalda pensioner har då istället ökat. Borås Stad har under ett antal år sammantaget avsatt 832 mnkr för att möta ökade pensionskostnader ur ansvarsförbindelsen. Avsättningarna följer pensionsstrategin som syftar till att få en jämnare och mer förutsägbar belastning på resultatet. Resultatnivån är också att betrakta som en fallhöjdmarginal för att klara balanskravet om oförutsedda händelser inträffar. För 2022 budgeteras ett resultat på +100 mnkr för kommunen vilket är under det finansiella målet. Detta är brukligt i budgetläget då inga realisationsvinster från markförsäljning är medtagna. Inom resultatet har nämnderna fått ett ökat verksamhetsutrymme på 4,5 % jämfört med 2021.

Soliditet

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Mål
Soliditet, %	71,5	70,6	70,1	
Medel från den egna verksamheten, mnkr	637	395	410	
Årets nettoinvesteringar, mnkr	419	650	700	
Självfinansiering av investeringarna, %	152	61	59	80-100

Det andra övergripande finansiella målet är att soliditeten, med vilket menas den del av kommunens tillgångar som finansieras med egna medel, skall uppgå till cirka 80 %. Soliditetens utveckling beror på två faktorer: dels det årliga resultatet, dels tillgångsökningen. Soliditeten sjunker om tillgångarna ökar i snabbare takt än det egna kapitalet. En sänkt soliditet innebär en ökad lånefinansiering och på sikt högre finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En ökad soliditet innebär å andra sidan en ökad egenfinansiering av tillgångarna och lägre finansiella kostnader. Soliditetens utveckling styrs till stor del av hur mycket av investeringarna som kan finansieras med medel från den egna verksamheten. Egna medel definieras i budgetläget som resultatet på sista raden plus avskrivningar. Tillsammans blir det den summa som kommunen kan betala sina investeringar med. Målet är att investeringarna till 80 % skall kunna betalas med pengar som kommer från den egna verksamheten.

Resultatet för 2022 är budgeterat till 100 mnkr och avskrivningarna till 310 mnkr. Detta innebär att det finns 410 mnkr tillgängligt att finansiera den beräknade investeringsnivån på 700 mnkr med. Självfinansieringsgraden beräknas uppgå till 59 %. Målet att självfinansiera till 80 % nås då inte budgetmässigt under 2022. Av erfarenhet får kommunen tillskott till resultatet i form av obudgeterade realisationsvinster varje år med varierad storlek. Detta förbättrar självfinansieringsgraden i praktiken. Sannolikt kommer investeringsnivån att vara fortsatt hög även de kommande åren.

Budget 2022

Resultatbudget, mnkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Verksamhetens intäkter	1 795,6	1 953,7	2 012,2
Verksamhetens kostnader	-8 122,0	-8 480,0	-8 935,2
Avskrivningar	-295,8	-315,0	-310,0
Verksamhetens nettokostnader	-6 622,2	-6 841,3	-7 233,0
Skatteintäkter	5 217,2	5 299,4	5 626,2
Generella statsbidrag och utjämning	1 561,4	1 591,9	1 671,8
Finansnetto	37,7	30,0	35,0
Resultat efter finansnetto	194,1	80,0	100,0
Realisationsvinster	89,8	0,0	0,0
Årets resultat	283,9	80,0	100,0

Balansbudget, mnkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	5 943,8	6 228,8	6 568,8
Omsättningstillgångar	1 537,9	1 452,9	1 312,9
Summa	7 481,7	7 681,7	7 881,7
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	5 346,8	5 426,8	5 526,8
- därav årets resultat	283,9	80	100
Avsättningar	602,9	602,9	602,9
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	1 532,0	1 652,0	1 752,0
Summa	7 481,7	7 681,7	7 881,7

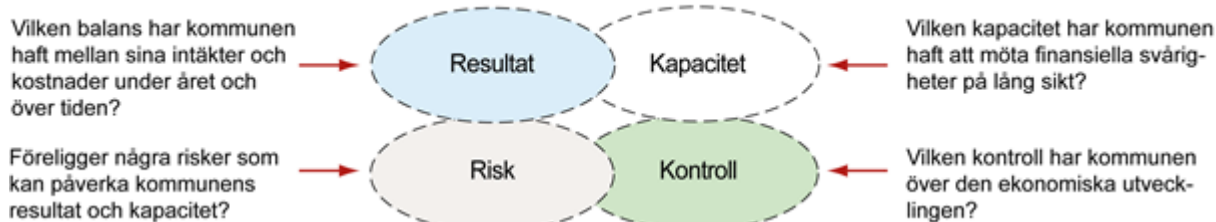
Finansieringsbudget, mnkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Tillförda medel			
Överskott från verksamheten	570,0	395,0	410,0
Förändring av rörelsekapital exkl likvida medel	82,0		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	3,0	50,0	50,0
Minskning av finansiella anläggningstillgångar			
Ökning av långfristiga skulder			
Summa	655,0	445,0	460,0
Använda medel			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-418,0	-650	-700,0
Ökning av finansiella anläggningstillgångar	-1,0		
Minskning av långfristiga skulder			
Summa	-419,0	-650	-700,0
Förändring av likvida medel	236,0	-205,0	-240,0

Finansiell analys

Borås Stads finansiella analys utgår från den så kallade RK-modellen. Modellen bygger på fyra aspekter som är viktiga ur ett finansiellt perspektiv när kommunens ekonomi skall bedömas. Syftet med modellen är att genom analys av de fyra aspekterna på ett sammanhållet sätt kunna beskriva och identifiera kommunens finansiella styrkor och svagheter. Grundfrågan som ställs är om Borås Stad har en god ekonomisk hushållning eller ej. Var och en av de fyra aspekterna analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal. I analysen har koncernbanken exkluderats för att få en mer rättvisande bild. Bolagens kortfristiga upplåning och förmedlade lån via kommunen är därför ej medräknade.

Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Resultat

Resultatutveckling

	Bokslut 2020	Budget 2021	Ber utfall 2021	Budget 2022
Årets resultat, mnkr	284	80	290	100
Årets resultat/skatteintäkter %	4,2	1,2	4,1	1,4
Årets resultat/eget kapital %	5,3	1,5	5,3	1,8

Resultatet för Borås Stad har varit positivt varje år från och med 1997. De redovisade resultaten de senaste åren har mestadels legat klart över det finansiella målet. För 2021 förväntas resultatet bli klart bättre än Kommunfullmäktiges budget bl.a. beroende på avsevärt bättre utfall för skatter- och generella statsbidrag. Obudgeterade realisationsvinster från tomt- och markförsäljning beräknas uppgå till 50 mnkr vilket ytterligare bidrar till resultatet.

För 2022 budgeteras ett resultat på 100 mnkr vilket är under det finansiella målet. Resultatet innebär ett utrymme för verksamhetens nettokostnader på hela 5,7 % jämfört med budget 2021. Relateras det budgeterade resultatet 2022 till det egna kapitalet innebär det en ökning med 1,8 %. Då inflationen beräknas till en något lägre nivå värdesäkras det egna kapitalet fullt ut detta år.

Andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %

	Bokslut 2020	Budget 2021	Ber utfall 2021	Budget 2022
Nettokostnader	92,0	94,7	91,8	94,9
Avskrivningar	4,4	4,6	4,5	4,2
Finansnetto	-0,6	-0,5	-0,4	-0,5
Verksamhetens nettokostnader	95,8	98,8	95,9	98,6

En viktig förutsättning för en god ekonomi är att verksamhetens nettokostnader inte ökar mer än vad den främsta inkomstkällan skatteintäkter och generella statsbidrag gör. För 2021 beräknas nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgå till 95,9 % vilket är klart bättre än den ekonomiska planeringen i budget. För 2022 budgeteras att verksamhetens nettokostnader inklusive finansnettot skall ta 98,6 % av skatteintäkterna i anspråk. Borås Stad har en stark ekonomi i grunden med en lång period av god tillväxt av det egna kapitalet. Med anledning av det och att ge verksamheterna goda förutsättningar för 2022 har ett lägre finansiellt resultat budgeterats.

Finansiering av nettoinvesteringarna

	Bokslut 2020	Budget 2021	Ber utfall 2021	Budget 2022
Överskott från verksamheten, mnkr	637	395	605	410
Årets nettoinvesteringar, mnkr	419	650	700	700
Självfinansieringsgrad, %	152	61	86	59

Nettoinvesteringarna beräknas under 2021 uppgå till 700 mnkr exklusive investeringar i nya industri- och bostadsområden som skall finansieras med tomtförsäljning. Exkluderas de kostnader som ej är rörelsekapitalpåverkande, det vill säga kostnader som ej föranleder någon likvid utbetalning, kommer Borås att ha 605 mnkr kvar när den löpande driften är betald. Självfinansieringsgraden uppgår till 86 % vilket innebär att nettoinvesteringarna i hög grad kan betalas med egna medel från verksamheten. Finansiella målet är 80%. För 2022 beräknas självfinansieringsgraden uppgå till 59 % vilket beror på en fortsatt hög investeringsnivå och ett relativt lågt budgeterat årsresultat.

Kapacitet

Soliditet

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Soliditet, %	71,5	70,6	70,1
Tillgångsförändring, mnkr	420	200	200
Förändring av eget kapital mnkr	284	80	100
Självfinansiering av tillgångsökning, %	68	40	50

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Soliditeten visar hur mycket av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Kommunens övergripande finansiella mål är att soliditeten skall uppgå till 80 %. Under 2021 utgick budgeten från att soliditeten skulle minska något. För 2022 visar tabellen att 50 % av tillgångsökningen beräknas kunna finansieras med egna medel.

Risk

Likviditet

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Kassalikviditet, %	100	88	75
Rörelsekapital, mnkr	6	-199	-439

Likviditeten speglar kommunens kortfristiga betalningsberedskap. De löpande utgifterna måste kunna betalas med antingen de månatliga skattebetalningarna, avgifter och ersättningar eller andra omsättningsbara tillgångar. Kassalikviditeten som mäter förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder beräknas i budget 2022 uppgå till 75 %. Kassalikviditet under 100 % innebär att de kortfristiga skulderna överstiger omsättningstillgångarna. Borås Stad strävar efter att ha en låg likviditetsreserv. Inom Internbanken kan både kommunen och de kommunala företagen tillgodose behovet av kortfristiga betalningsmedel genom att utnyttja den gemensamma likviditetsreserven. Genom denna möjlighet har kommunen en rimlig men sjunkande likviditet i förhållande till betalningsströmmarna. Dessutom består de kortfristiga skulderna till cirka en tredjedel av semesterlöneskuld till de anställda. Denna kommer inte att omsättas det kommande året. Rörelsekapitalet beräknas budgetmässigt minska både 2021 och 2022.

Extern upplåning

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Total låneskuld, mnkr	0	0	0

Kommunens gjorde sin senaste amortering på låneskulden under 2004. Detta innebär att kommunen sedan dess inte har några långfristiga låneskulder för egen del. För den kommunala förvaltningsorganisationens del har de senaste årens goda resultat inneburit att den externa låneskulden som i mitten av 1990-talet var uppe i cirka 600 mnkr nu helt har kunnat amorteras ned. Detta innebär lägre risk för ränteförändringar och ett utökat verksamhetsutrymme. En utveckling med fortsatt höga investeringsnivåer och måttliga resultat kan dock innebära att även kommunens nämndorganisation framöver behöver utnyttja extern finansiering.

Kontroll

Budgetavvikelse, mnkr

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Ber utfall 2021
Kommunen	-5	+114	+160
Nämnder/förvaltningar	-119	-43	-7

En grundläggande förutsättning för att uppnå god ekonomi och tillfredsställande kontroll över verksamheten är att nämnderna klarar av att bedriva sin verksamhet inom tilldelat kommunbidrag. Tabellen ovan beskriver budgetavvikelsen dels för kommunen som helhet i form av årets resultat exklusive realisationsvinster och dels nämndernas utfall i förhållande till kommunbidragen. Kommunen som helhet har de senaste åren i allmänhet redovisat positiva avvikelser jämfört med budget främst tack vare stärkta skatter- och generella statsbidrag.

För 2021 beräknas kommunen totalt kunna bedriva sin verksamhet med ett stort positivt budgetutfall som främst beror på löpande förbättrade skatteunderlagsprognoser framdrivna av stark återhämtning i ekonomin efter covid-19. När det gäller nämnderna förväntas en klar förbättring jämfört med 2020 med ett beräknat underskott på endast -7 mnkr för helåret 2021. Det är viktigt att nämndernas verksamhet framöver är under kontroll då det är nödvändig om de finansiella målen skall kunna hållas. Kontroll över ekonomin är en grundförutsättning för den "goda" kommunen och gagnar verksamheten långsiktigt.

Utveckling de kommande åren 2023-2024

Framskrivning av resultatet 2023-2024

	2022	2023	2024
Verksamhetens nettokostnader	-7 233	-7 408	-7 610
- årlig förändring, %	5,7	2,4	2,7
Skatte- och bidragsintäkter	7 298	7 474	7 707
- årlig förändring, %	5,9	2,4	3,1
Resultat	100	101	131
Nettoinvesteringar	-700	-700	-700
Resultat, % av skatteintäkter statsbidrag mm	1,4	1,3	1,7
Självfinansiering av investeringarna, %	59	62	70

Skatte- och bidragsintäkterna är hämtade från Sveriges Kommuner och Regioners prognos för Borås Stad. Nettokostnadsberäkningen bygger på 2022 års budget uppräknad med hänsyn till den förväntade löne- och prisutvecklingen och det utrymme som skatteintäkterna medger.

Den årliga genomförda investeringsvolymen förutsätts att ligga på ca 700 mnkr under hela perioden. För att bibehålla och ej ytterligare öka investeringsvolymen är det viktigt att effektivare nyttja de befintliga tillgångarna och därigenom hålla tillbaka behovet av investeringar. En effektivare kapitalanvändning, alltså att bättre utnyttja det kapital som bundits i verksamheten och att avyttra tillgångar som inte är nödvändiga för kommunens verksamhet, är ett alternativ till besparingar och neddragningar.

Nyckeln till en fortsatt god ekonomi för Borås Stad är att upprätthålla en god resultatnivå och en

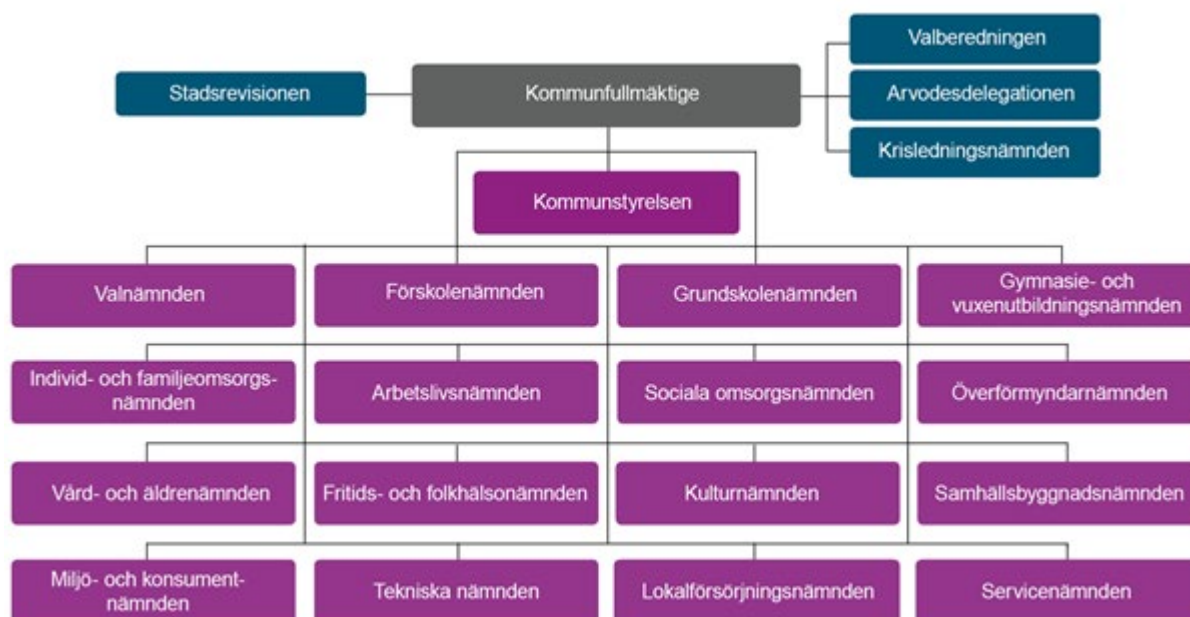
investeringsnivå som inte genererar en alltför stor tillgångsökning. Planen ovan visar på en resultatnivå som inte uppfyller de finansiella målen under planperioden. Detta får ändå anses vara godtagbart i dessa osäkra tider och med ambitionen att upprätthålla en bra nivå på verksamheten. Kommunens relativt starka finansiella ställning kräver inte att den fulla finansiella målsättningen behöver uppfyllas varje år i budgetläget. Resultatnivån kan även ses som en fallhöjdmarginal vid förändrade ekonomiska förutsättningar.

Borås Stad har de senaste åren haft en positiv befolkningsutveckling. Tillväxten medför att efterfrågan på kommunens tjänster ökar och därmed också kostnaderna. Om skatteintäkterna inte får den förväntade positiva utvecklingen som förutsägs ställer detta särskilda krav för att kunna möta efterfrågan av mer service. Handlingsberedskap måste byggas in i ekonomin för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

Nämndernas verksamhet

Budgeten 2022 bygger i grunden på att lönekostnaderna ökar med 2,3 procent, medan övriga kostnader räknas upp med 1,4 procent. Det ekonomiska målet för nämnderna är normalt noll, det vill säga att kommunbidraget motsvarar nettokostnaderna. Det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål. Investeringsbudgeten 2022 är på 736 mnkr, exklusive utbyggnad av nya industri- och bostadsområden

I detta avsnitt redovisas Kommunstyrelsens budgetförslag för kommunens olika interna redovisnings- eller ansvarsenheter, i detta fall de olika nämnderna. Vilka nämnder eller ansvarsenheter det handlar om framgår av nedanstående organisationsschema.

Driftbudget

Ekonomiska mål och ekonomiskt ansvar

I driftbudgeten budgeteras nämndernas planerade intäkter och kostnader. Nettokostnaderna täcks när det gäller anslagsfinansierad verksamhet med kommunbidrag. Kommunbidraget motsvarar normalt den budgeterade nettokostnaden per nämnd.

Nämndernas ansvar omfattar samtliga intäkter och kostnader. Inom ramen för kommunens internhyressystem omfattar ansvaret även lokalkostnaderna. Nämnderna beslutar själva med vissa begränsningar om sin lokalanvändning. Begränsningarna avser att säkerställa ett för kommunen som helhet effektivt lokalutnyttjande. Ansvaret omfattar också kapitalkostnaderna. Detta innebär bland annat att ökade kapitalkostnader på grund av investeringar inkräftar på utrymme för övriga verksamhetskostnader. En effektivare kapitalanvändning, att mindre kapital binds i verksamheten, ger å andra sidan utrymme för ökad verksamhet.

Nämndernas ansvar gäller över tiden och är alltså inte begränsat till budgetåret. De årliga resultaten balanseras över till nästkommande år. Detta gäller såväl över- som underskott. Beslut om resultatöverföring fattas av Kommunfullmäktige vid behandlingen av årsredovisningen. En förutsättning för överföring av positiva budgetavvikelser är att fastställda verksamhetsmål uppnåtts.

Det ekonomiska målet för respektive nämnd är det budgeterade resultatet efter kommunbidrag i den av Kommunfullmäktige fastställda årsbudgeten. Det budgeterade resultatet är i normalfallet noll, det vill säga budgeten baseras normalt på att kommunbidraget motsvarar nettokostnaderna. Vissa undantag förekommer dock. Det handlar då främst om att nämnderna i budgeten finansierar verksamheten med

överskott från tidigare år eller arbetar in underskott från tidigare år.

I vissa fall är nämndernas verksamhet uppdelad i olika ansvarsområden. Det ekonomiska målet gäller då för respektive ansvarsområde. Om en nämnd tilldelas mer än ett kommunbidrag, kan inte kommunbidragen omfördelas mellan respektive ansvarsområde.

Det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål. För att inte riskera att viktiga verksamhetsmål äventyras och för att undvika alltför dramatiska besparingar i verksamheten, bör inarbetning av underskott ske under planerade former. Inarbetning av större underskott kan ske över en längre period. Detta innebär att underskott i sin helhet inte måste täckas in redan under det följande året. Beslut om fördelning av underskottstäckning fattas av Kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen då det ackumulerade resultatet för nämnderna fastställs.

Liksom föregående år gäller att nämnderna inom sin budget ska avsätta lägst 1,0 % av kommunbidraget till oförutsedda händelser/buffert. Syftet med buffertar är att nämnderna under året ska ha en beredskap för oförutsedda händelser. Innan bufferten får tas i anspråk för att täcka ett underskott ska en åtgärdsplan ha upprättats och alla andra åtgärder ska ha prövats.

Kommunbidrag 2022

Kommunstyrelsen fastställde i juni, med utgångspunkt från beräknade resurser och inriktning på verksamheten, ekonomiska ramar för nämndernas budgetarbete 2022. Ramarna bygger på de förutsättningar som den ekonomiska utvecklingen ger. Budgetramarna till nämnderna uppgick till sammanlagt 6 947 600 tkr. Höjningen bygger på en kompensation för lönekostnadsökningar på 2,3 % medan övriga kostnader räknas upp med 1,4%. I ramuppräknningen ingår också volymkompensation för målgrupper på 0,3 %. Totalt innebar ramarna att kommunbidragen till nämnderna höjdes med 163 751 tkr jämfört med 2021 års budget, vilket motsvarar 2,4 %. I Kommunstyrelsens slutliga budgetförslag uppgår kommunbidragen till 7 097 300 tkr. Sammantaget har kommunbidragen till nämnderna ökat med 4,5 % jämfört med budget 2021.

Kommunbidrag per nämnd KF Budget nov/dec. tkr

Nämnd	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Kommunfullmäktige	15 400	15 600	16 100
Revisorskollegiet	6 000	6 050	6 200
Kommunstyrelsen			
- stadsledningskansliet	126 600	127 400	140 900
- kommungemensam verksamhet	123 050	124 300	128 550
Valnämnden	1 000	1 100	7 350
Lokalförsörjningsnämnden	32 350	38 400	38 950
Servicenämnden	0	0	0
Fritids- och folkhälsonämnden			
- fritid och folkhälsa	215 300	226 500	241 900
- föreningsbidrag	43 650	44 150	44 800
Samhällsbyggnadsnämnden	21 450	23 600	24 150
Tekniska nämnden			
- väghållning skog parker m m	152 650	158 200	169 300
- persontransporter	76 200	77 150	78 400
Miljö- och konsumentnämnden	27 400	28 350	33 250
Kulturnämnden	185 400	190 000	195 650
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	544 400	571 750	617 150
Sociala omsorgsnämnden	689 200	721 800	757 600
Arbetslivsnämnden	237 550	239 950	252 900
Överförmyndarnämnden	8 850	9 000	9 200
Förskolenämnden	782 550	804 350	855 950
Grundskolenämnden	1 510 800	1 563 700	1 658 650
Individ- och familjeomsorgsnämnden	306 600	329 950	357 400
Vård- och äldreomsorgsnämnden	1 396 400	1 424 500	1 462 950
Summa	6 502 800	6 725 800	7 097 300

Investeringsbudget

Sammanlagt uppgår de totalt planerade nettoinvesteringarna under åren 2022-2024 till 2 459 mnkr, varav 736 mnkr 2022, 879 mnkr 2023 och 844 mnkr under 2024.

Investeringsanslag beviljas antingen direkt i årsbudgeten eller genom särskilda beslut i Kommunfullmäktige eller Kommunstyrelsen. Anslag genom särskilda beslut ska grundas på inkomna anbud.

Finansieringsbudgeten och de finansiella avstämningarna bygger på en årlig genomförd investeringsvolym på i genomsnitt ca 700-750 mnkr för åren 2022-2024. Erfarenhetsmässigt sker alltid tidsförskjutningar i investeringsprogrammet. Samtidigt tillkommer nya projekt, av vilka ett flertal är under utredning och inte är medtagna i budgeten.

För att bedömningen av investeringsvolymen ska bli rätt i förhållande till de åtaganden som investeringar normalt innebär så beaktas även externa projekt som till exempel Borås Arena och andra större inhyrningar som ex. förskolor kalkylmässigt. Projekt som direkt påverkar kommunens resultaträkning bör bedömningsmässigt betraktas som om de vore egna investeringar. I nedanstående tabell redovisas de planerade investeringsprojekten. I de fall anslag anvisas direkt i budgeten eller tidigare har anslagsbeslutats har detta markerats med "B".

Investeringsplan 2022-2026

Projekt		Total utgift	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
GEMENSAMMA FUNKTIONER							
<u>Särskilda servicefunktioner</u>							
Underhållsinvesteringar	Lfn		78 000 B	75 000	75 000	75 000	75 000
Energi- och miljöåtgärder	Lfn		20 000 B	20 000	20 000	20 000	20 000
Hyresgästpassning inkl. moduletablering	Lfn		25 000 B	22 000	22 000	22 000	22 000
It- investeringar i fastigheter	Lfn		5 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000
Pantängen förbättringsåtgärder 2022	Sn		1 800 B				
Reservkraftsaggregat	Sn		700 B				
Utskriftsenheter / kontorsutrustning	Sn		4 000 B	4 000	4 000	4 000	4 000
Fordon och maskiner	Sn		15 000 B	15 000	15 000	15 000	15 000
IT-infrastruktur	Sn		2 000 B	2 000	2 000	2 000	2 000
Mobiltelefoner	Sn		9 000 B	9 000	9 000	9 000	9 000
SUMMA GEMENSAMMA FUNKTIONER			160 500	152 000	152 000	152 000	152 000
INFRASTRUKTUR OCH SKYDD							
<u>Markförsörjning</u>							
Inköp av fastigheter	Ks		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
SUMMA INFRASTRUKTUR OCH SKYDD			40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
GATOR, VÄGAR OCH PARKER							
<u>Kommunikationer</u>							
Beläggningsunderhåll	Tn		8 500 B	8 500	8 500	8 500	8 500
Attraktiv stad	Tn		8 000 B	3 000	3 000	3 000	3 000
Div mindre gatu- och broarbeten	Tn		15 000 B	5 500	5 500	5 500	5 500
Program för tillgänglighet	Tn		1 000 B	1 000	1 000	1 000	1 000
Gång- och cykelvägar inkl. reinvestering	Tn		20 000 B	20 000	20 000	20 000	20 000
Reinvestering gatubelysning inom/utom tätort	Tn		5 000 B	5 000	5 000	5 000	5 000

Projekt		Total utgift	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning	<i>Tn</i>		4 000 <i>B</i>	4 000	4 000	4 000	4 000
Utbyggnad av kabelskåp - gatubelysning	<i>Tn</i>		2 000 <i>B</i>	2 000	2 000	2 000	2 000
Kollektivtrafik (stadstrafiken)	<i>Tn</i>		8 000 <i>B</i>	5 000	5 000	5 000	5 000
Borås flygplats	<i>Tn</i>		500 <i>B</i>	500	500	500	500
Ny Nybro	<i>Tn</i>	44 000		11 691			
<u>Parkverksamhet</u>							
Grönområdesplanen	<i>Tn</i>		1 000 <i>B</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
Lekplatser/mötesplatser	<i>Tn</i>		10 000 <i>B</i>	5 000	5 000	5 000	5 000
Diverse mindre parkinvesteringar			5 000 <i>B</i>	5 000	5 000	5 000	5 000
Handlingsplan för trygga fysiska miljöer	<i>Tn</i>		3 000 <i>B</i>	3 000	3 000	3 000	3 000
Fristads nya stationspark	<i>Tn</i>	6 000	1 500 <i>B</i>	4 500			
Kronängsparken	<i>Tn</i>	18 000	1 500 <i>B</i>	3 500			
Viskans park	<i>Tn</i>	90 000	5 000 <i>B</i>				
Gåshult naturreservat	<i>Tn</i>		500 <i>B</i>	500	500	500	500
Klimatanpassningsinvesteringar	<i>Tn</i>		5 000 <i>B</i>	5 000	5 000	5 000	5 000
SUMMA GATOR, VÄGAR, PARKER		158 000	104 500	93 691	74 000	74 000	74 000
FRITID OCH KULTUR							
<u>Idrotts- och fritidsanläggningar</u>							
Utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs	<i>FoF</i>		5 200 <i>B</i>	1 200	1 200	1 200	1 200
Utveckling av aktivitetsplatser	<i>FoF</i>		3 500 <i>B</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
Utveckling av idrottsanläggningar ute och inne	<i>FoF</i>		1 500 <i>B</i>	1 500	1 500	1 500	1 500
Utveckling av spår och leder	<i>FoF</i>		2 000 <i>B</i>	1 500	1 500	1 500	1 500
Utveckling av badplatser (utebad)	<i>FoF</i>		1 300 <i>B</i>	500	500	500	500
Evenemangsstaden Borås	<i>FoF</i>		750 <i>B</i>	750	750	750	750
Boda aktivitetspark	<i>FoF</i>	8 850	750 <i>B</i>	500	500	300	300
Borås skidstadion inkl. förberedelser inför SM-veckan 2021	<i>FoF</i>	13 000	500 <i>B</i>	500			
Kontinuerlig utveckling av skidstadion	<i>Fof</i>				1 000	500	500
Almenäs badplats	<i>FoF</i>		1 000 <i>B</i>				
Kronängsparken, ny fotbollsplan	<i>Fof</i>	6 000	1 000 <i>B</i>				
Inventarier till mötesplatserna	<i>Fof</i>	1 000	1 000 <i>B</i>				
Boråshallen ombyggnad etapp 2	<i>Lfn</i>	22 000	5 000	16 400			
Brämhults IP tillbyggnad	<i>Lfn</i>	4 500	3 000 <i>B</i>	1 500			
<u>Kulturverksamhet</u>							
Konstnärlig gestaltning och utsmyckning	<i>Kn</i>		4 738 <i>B</i>				
Konstmuseet och Textilmuseet konstinköp	<i>Kn</i>		1 200 <i>B</i>	1 200	1 200	1 200	1 200
Konstbiennalen	<i>Kn</i>		1 200 <i>B</i>	1 200	1 200	1 200	1 200
Basutställning Textilmuseet	<i>Kn</i>		1 500 <i>B</i>				
Biblioteksdatasystem	<i>Kn</i>	1 000	1 000 <i>B</i>				
Förvaltningsövergripande investeringar	<i>Kn</i>		2 000 <i>B</i>	1 500	1 500	1 500	1 500
SUMMA FRITID OCH KULTUR		56 350	38 138	29 250	11 850	11 150	11 150

Projekt	Total utgift	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
AFFÄRSVERKSAMHET						
<u>Näringsliv</u>						
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	<i>Ks</i>		6 000			
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	<i>Ks</i>		1 000			
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	<i>Ks</i>		1 400			
Utbyggnad av bostadsområden	<i>Ks</i>		4 000			
Nabbamotet	<i>Ks</i>	21 500	11 500	10 000		
Guttasjön om- och tillbyggnad	<i>Lfn</i>	18 900	12 473			
Hyresgästanpassning externa hyresgäster	<i>Lfn</i>		1 000 <i>B</i>	1 000	1 000	1 000
SUMMA AFFÄRSVERKSAMHET	40 400	24 973	23 400	1 000	1 000	1 000
PEDAGOGISK VERKSAMHET						
<u>Förskola</u>						
Strandvägens förskola, Sandared, 6 avd	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>			
Kristinegården, 6 avd	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>	X		
Vinkelvägen Sparsör, 6 avd	<i>Lfn</i>		X	X		
Tokarpsberg förskola	<i>Lfn</i>			X	X	
Badstrandsvägens förskola	<i>Lfn</i>			X	X	
Förskola övre Sjöbo	<i>Lfn</i>			X	X	
Hestra förskola (Serenadgatan)	<i>Lfn</i>					X
Utemiljö förskolor	<i>Lfn</i>	15 000	5 000 <i>B</i>			
Förskolor inventarier	<i>Fn</i>		4 050 <i>B</i>	2 700	1 650	1 350
<u>Grundskola</u>						
Byttorpsskolan om- och tillbyggnad	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>			
Myråsskolan om- och tillbyggnad, 4 parallell	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>	X		
Ny skola, Gässlösa	<i>Lfn</i>		X <i>B</i>	X	X	
Gula skolan	<i>Lfn</i>		X	X	X	
Särlaskolan	<i>Lfn</i>		X	X	X	
Erikslundskolan	<i>Lfn</i>			X	X	X
Tummarpskolan om- och tillbyggnad	<i>Lfn</i>			X	X	X
Ny skola 2	<i>Lfn</i>			X	X	X
Trandaredskolan ombyggnad	<i>Lfn</i>					X
Asklandaskolan tillbyggnad	<i>Lfn</i>			X	X	X
Dalsjöskolan anpassning 7-9	<i>Lfn</i>					X
Sandgårdskolan ombyggnad	<i>Lfn</i>					X
Byttorpsskolan, inventarier	<i>Grn</i>	6 000	4 000 <i>B</i>			
Myråsskolan, inventarier	<i>Grn</i>	8 000	4 000 <i>B</i>	4 000		
Ny skola Gässlösa F-9, inventarier	<i>Grn</i>	10 000			8 000	2 000
Särlaskolan 7-9, inventarier	<i>Grn</i>	6 000			6 000	
Tummarpskolan F-6, inventarier	<i>Grn</i>	6 000				6 000
Erikslundskolan F-9, inventarier	<i>Grn</i>	4 000				4 000
<u>Gymnasieskola</u>						
Bäckängsgymnasiet campus	<i>Lfn</i>		X	X	X	
Sven Erikssongymnasiet utökade lokaler	<i>Lfn</i>		X	X	X	

Projekt		Total utgift	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utökning Bäckängsgymnasiet, inventarier	Gvu n		1 000 B				
Utökning Viskastrandsgymnasiet, inventarier	Gvu n		1 500 B				
SUMMA PEDAGOGISK VERKSAMHET		2 562 080	305 551	395 545	418 860	390 041	431 238
VÅRD OCH OMSORG							
<u>Omsorg om äldre- och funktionshindrade</u>							
Kristinegränd, Vård- och omsorgsboende	Lfn		X	X	X		
Sörmarkslidens LSS	Lfn		X				
Skogslid ombyggnad	Lfn		X				
Björkbo LSS (Tidigare Grupp- bostad LSS Barnhemsgatan)	Lfn		X	X			
Rydsvägens LSS (Tidigare LSS A)	Lfn		X	X			
Gårda LSS (Tidigare LSS B)	Lfn		X	X			
Åsahagsvägens LSS (Tidigare LSS C)	Lfn		X	X	X		
Grupp- bostad LSS (D)	Lfn			X	X		
Grupp- bostad LSS (E)	Lfn				X	X	
Grupp- bostad LSS (F)	Lfn				X	X	X
Grupp- bostad LSS (G)	Lfn					X	X
Service- bostad LSS	Lfn			X	X	X	
Johanneslundsgatan SOL	Lfn		X	X			
SUMMA VÅRD OCH OMSORG		471 785	62 753	145 003	146 469	31 500	22 000
SUMMA NETTOINVESTERINGAR		3 288 615	736 415	878 889	844 179	699 691	731 388
Försäljning av mark och fastigheter	Ks		-60 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

Inhyrningar som är aktuella fr o m 2022

Lokalisering	Syfte/Verksamhet	Årshyra, mnkr	Avtalslängd, år	Avtalsstart
Hultatorg	Mötesplats, fritidsgård och förskola	2,6	30	2022-01-01
Kronängsparken	Förskola	2,7	30	2022-01-01
Druveforsvägen	Förskola	3,0	20	2022-01-01

I tabellen ovan visas nya större inhyrningar som kommer att starta under 2022.

Exploateringsprojekt 2022-2026 (avser tomtförsäljning)

Projekt, utgifter tkr	Total utgift	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	434 700					
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	50 000					
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	80 000					
Utbyggnad av övriga industriområden 2021	30 000	30 000	10 000	50 000	25 000	5 000
Utbyggnad av bostadsområden 2021	30 000	30 000	10 000	10 000	5 000	5 000
Summa	624 700	60 000	20 000	60 000	30 000	10 000

Projekt, inkomster tkr	Total utgift	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Försäljning av industritomter projekt Viared Västra	-525 000	-35 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Försäljning av industritomter projekt Viared Norra	-68 000	-3 500				
Försäljning av industritomter projekt Nordskogen	-127 950	-4 500	-10 000	-10 000	-5 000	-5 000
Försäljning av bostadstomter 2021				-8 000		
Försäljning av övriga fastigheter 2021		-60 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Summa	-720 950	-103 000	-80 000	-88 000	-75 000	-75 000

Utrednings- eller förstudieprojekt 2022-2024

Projekt	Ansvarig nämnd
<u>Idrotts- och fritidsanläggningar</u>	
Ridhuset, ny lokalisering	Lfn
Borås Skyttecenter	Fofn
<u>Kulturverksamhet</u>	
Borås Museum, Ramnaparken	Lfn
<u>Förskolor</u>	
Aplaredskolan, utökning förskola	Lfn
<u>Grundskolor</u>	
Asklandaskolan tillbyggnad	Lfn
Gula Skolan, ombyggnad av idrottshall	Lfn
Trandaredskolan ombyggnad	Lfn
Tummarpskolan om- och tillbyggnad	Lfn
Dalsjöskolan, anpassning 7-9	Lfn
Ny skola 2	Lfn
Sandgårdskolan ombyggnad	Lfn
Sandaredskolan ombyggnad	Lfn
Idrottshallar grundskolor	Lfn
<u>Omsorg om äldre och funktionshindrade</u>	
Vård- och omsorgsboende	Lfn
<u>Övriga lokaler</u>	
Ny brandstation SÄRF	Lfn

Kommunfullmäktige

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	67	80	80
Kostnader	-14 284	-15 680	-16 180
Nettokostnader	-14 217	-15 600	-16 100
Kommunbidrag	15 400	15 600	16 100
Resultat	1 183	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Kommunfullmäktiges uppgift

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses i allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktiges huvuduppgift är att besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annat av större vikt för kommunen, främst

- mål och riktlinjer för verksamheten,
- budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
- nämndernas organisation och verksamhetsformer,
- årsredovisning och ansvarsfrihet för nämnderna.

Kommunfullmäktige består av 73 ledamöter samt ersättare. Normalt sammanträder Kommunfullmäktige elva gånger per år. Mandatfördelning under perioden 2018-2022 är följande:

Arbetarpartiet-Socialdemokraterna	23
Moderata Samlingspartiet	15
Sverigedemokraterna	11
Vänsterpartiet	6
Liberalerna	5
Centerpartiet	5
Kristdemokraterna	5
Miljöpartiet de Gröna	3

Under Kommunfullmäktige budgeteras också det kommunala partistödet och bidrag till förtroendemannautbildning.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Kommunfullmäktiges verksamhet inklusive partistöd, förtroendemannautbildning, representation samt lokalkostnader räknas upp med 0,5 mnkr till 16,1 mnkr inför 2022 vara 0,25 mnkr avser ökade arvoden och partistöd. Verkligt utfall regleras varje år till noll då Kommunfullmäktige saknar möjlighet att hantera avvikelser.

Revisorskollegiet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	599	643	670
Kostnader	-6 545	-6 693	-6 870
Nettokostnader	-5 946	-6 050	-6 200
Kommunbidrag	6 000	6 050	6 200
Resultat	54	0	0
Akkumulerat resultat	1 309	1 309	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Stadsrevisionen arbetar för att främja en effektiv och ändamålsenlig kommunal verksamhet utifrån ett helhetsperspektiv. Stadsrevisionen är kommunfullmäktiges och medborgarnas kontrollorgan när det gäller efterlevnaden av kommunala beslut och aktuell lagstiftning. Revisionen följer *God revisionsred.* Revisorernas uttalanden i revisionsberättelser ligger till grund för ansvarsprövning.

Revisorerna granskar

- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att räkenskaperna är rättvisande.
- att den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskning enligt God revisionsred innebär:

- att revisionsverksamhetens omfattning, inriktning och prioritering utgår från en risk- och väsentlighetsanalys och specificeras i revisionsplanen för respektive revisionsgrupp.
- att nämnderna granskas med avseende på om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.
- att granska om redovisningen har utförts enligt god redovisningsred, det vill säga om de löpande och årliga räkenskaperna är rättvisande.
- att löpande rapportera granskningsresultat till Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder.
- att lämna revisionsberättelser och förslag när det gäller Kommunfullmäktiges ansvarsprövning av Kommunstyrelsen och nämnderna.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till revisorskollegiet uppgår till 6,2 mnkr. För 2022 omfattar den egna personalstyrkan totalt 5 heltidsanställda revisorer. Den egna personalstyrkan kompletteras med köp av externa revisionskonsulter som bedöms till högre än tidigare år. Revisionskontoret har tecknat avtal med revisionsbyrå för upphandling av rådgivning gällande redovisnings- och bokföringsfrågor.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag är fördelat på två kommunbidrag. Det första avser Kommunstyrelsens förvaltning som redovisas under Stadsledningskansliet. Det andra kommunbidraget avser kommungemensamma verksamheter, som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egen verksamhet men som ändå ansvarsmässigt budgeteras här.

Stadsledningskansliet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	180 464	93 736	102 283
Kostnader	-356 302	-226 593	-243 183
Nettokostnader	-175 838	-132 857	-140 900
Kommunbidrag	138 845	132 857	140 900
Resultat	-36 993	0	0
Akkumulerat resultat	5 000	5 000	-
Investeringar	-7 672	-30 000	-51 500
Försäljning av mark och fastigheter	3 126	80 000	60 000

Nämndens uppgift

Kommunstyrelsen leder förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomi, och särskilt ägna sig åt målsättnings-, framtids- och uppföljningsfrågor samt strategiskt arbete.

Kommunstyrelsen har ett i Kommunallagen särskilt reglerat ansvar för att hålla övriga nämnder under uppsikt, vilket även omfattar de kommunala bolagen samt eventuella kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ska även arbeta med intern kontroll. Uppsiktsplikten är av yttersta betydelse för en god ledning och styrning av Borås Stad.

I Stadsledningskansliets verksamhet ingår att utarbeta gemensamma regler, normer och planer samt att följa upp, utvärdera och utveckla nämndernas verksamheter. Det ingår också att arbeta med kvalitetsfrågor, informera om ny lagstiftning, huvudmannaskapsgränser med mera. Kommunstyrelsen har även rollen som koncernledning med ansvar för de kommunala bolagens verksamhet.

Ambitionen är att koncentrera och renodla arbetet till större strategiska ledningsfrågor och samtidigt överlåta åt nämnderna att självständigt hantera sina respektive ansvarsområden inom fastställda riktlinjer och ramar. Ledningen ska inriktas mot målstyrning i kombination med utvärdering och analys av nämndernas resultat.

Stadsledningskansliets enheter speglar också dess uppdrag: allmän kommunadministration, ekonomistyrning, personal/förhandling, samhällsplanering, mark- och exploateringsverksamhet, näringslivsfrågor, kvalitet och utveckling, kommunikation/marknadsföring, koncerninköp samt centrum för kunskap och säkerhet.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för 2022 uppgår till 140,9 mnkr vilket innebär en ökning med 8,5 mnkr. Utöver årlig uppräknings ingår det i kommunbidraget tillförda medel med 1,5 mnkr för hyra av lokaler för beredskapslager, 1,0 mnkr för utveckling av E-handelsstaden, 4,0 mnkr för Samhällsbyggnadsprocessen (inklusive stadsomvandlingsprojekt Gässlösa), 0,25 mnkr till Klimatkommitté samt 0,1 mnkr som kompensation för höjning av den del av hyran som består av kommunens gemensamma lokalbank. Utöver dessa poster tillförs Koncerninköp 1,6 mnkr motsvarande två tjänster för utbildning och djupare utredning. Därutöver finns alltid möjligheten för avdelningen att via förhandlad interndebitering finansiera tjänster. Från kommunbidraget flyttas 2022 enligt beslut (KF 20210623 § 120) 2,5 mnkr till Arbetslivsnämnden som ett led i arbetet med brottsförebyggande åtgärder.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Centrum för kunskap och säkerhet ska samverka med Polisen för att förebygga gängbildning och organiserad brottslighet.

Koncerninköp ska även arbeta med social upphandling, genom att Arbetslivsnämnden ställer personal till förfogande för detta arbete.

Alla anställda i Borås Stad ska ta del av utbildning i HBTQ, och även förtroendevalda bör genomgå sådan utbildning.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Digitalisering ska även fortsättningsvis vara en prioriterad del i verksamhetsutvecklingen.

Södra torget ska fortsätta vara nav för kollektivtrafiken och byggs om för trafiksäkerhet och tillgänglighet. Ytor som då frigörs kan till exempel användas för att utveckla torgmiljön.

Möjligheten till dubbel markanvisning ska nyttjas.

Det råder stort tryck på bland annat mer verksamhetsmark, bostäder och förbättrad infrastruktur, därför måste Borås Stads arbete med samhällsplanering och samhällsbyggande stärkas. Flera nämnder är inblandade och behöver ökad kapacitet, bland annat för nämndövergripande samarbete.

Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och konsumentnämnden får budgettillskott för denna stärkta samhällsbyggnadsprocess.

Behovet av industrimark är stort och det är nödvändigt att arbetet med att få fram industrimark får högsta prioritet.

Kommunstyrelsen ska ta fram en plan för nya industriområden i serviceorterna.

Borås Stad ska arbeta proaktivt för att köpa mark lämplig för bostäder.

Fler trygghetsboenden ska byggas i Borås.

Det ska råda nolltolerans mot sexuella trakasserier och ofredanden på kommunala arbetsplatser. Chefer och arbetsledare ska ges fortbildning på området.

Under coronapandemin har nya arbetssätt prövats. Erfarenheter av dessa – fördelar och nackdelar - ska tas tillvara. Det kan handla om bättre teknisk kapacitet och utrustning för distansmöten, översyn av regler för fysiskt deltagande i konferenser och kurser, fortsatt distansarbete för de arbetsuppgifter som medger detta. Potential bör finnas att bli en mer attraktiv arbetsgivare, minska kostnader, spara tid och lokalyta och minska klimatpåverkan. Stadsledningskansliet personal och förhandling är nav för detta utvecklingsarbete.

Arbetet med att införa cirkulära flöden av inventarier i Borås Stad ska drivas vidare. Siktet är inställt på att detta blir ordinarie verksamhet så snart som möjligt. Synergieffekter bör finnas med den hantering av möbler som Arbetslivsnämnden redan bedriver och det är naturligt att nämnden deltar i det fortsatta

arbetet på det sätt som Kommunstyrelsen och Arbetslivsnämnden kommer överens om.

Samtliga stadens förvaltningar och bolag ska arbeta med att klara den minskning av växthusgasutsläpp som krävs enligt Borås Stads koldioxidbudget. Till organisationens förfogande för råd, stöd, initiativ och uppföljning står Klimatkommittén, en grupp tjänstepersoner på Stadsledningskansliet och Miljöförvaltningen. Arbetet leds på strategisk nivå av Kommunstyrelsen och dess beredande utskott, Klimatrådet.

Matens klimatavtryck ska mätas och minska på ett sätt som medverkar till att klara koldioxidbudgeten. Stadens kök ska enligt Borås Stads miljömål klara motsvarande Kravs certifiering på nivå två, enligt Borås Stads Miljömål. Kommunstyrelsen är koststrategiskt ansvarig och ska stötta övriga organisationen i detta arbete.

Stadens arbete med att underlätta för lokala producenter av livsmedel att leverera till Borås Stad har bromsats kraftigt av coronapandemin. Detta arbete ska nu återupptas.

Sedan tidigare är fastslaget att samtliga förvaltningar och bolag vid alla beslut och i allt sitt arbete ska utgå från att målen i Agenda 2030 ska uppfyllas. Ett nav för detta arbete ska finnas inom Stadsledningskansliet, som bland annat kan stötta förvaltningar och bolag med den kunskap och samordning som kan behövas för att öka ambitionerna i genomförandet. Under 2022 ska avgörande steg tas på vägen mot att koppla ihop de sociala och ekologiska målen och arbetssätten, för att ge Borås Stad ett samlat hållbarhetsarbete.

Nya uppdrag 2022

Arbetet med landsbygdsutvecklingens innehåll, organisatoriska placering och ansvarsfördelning har utretts. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utforma ett styrdokument för landsbygdsutveckling utifrån utredningens arbete.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur kommunen kan fortsätta arbetet med att optimera och samordna sina transporter, eventuellt i ett logistikcenter.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda både hur klimatkrav på byggande kan skärpas och hur byggande av socialt hållbara områden kan stimuleras, via markanvisningar, och utifrån detta föreslå ändringar i ”Riktlinjer för markanvisningar för bostäder”.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda var kvarvarande tvätteriverksamhet inom Vård- och äldrenämnden skall vara placerad organisatoriskt.

Investeringar

Inköp och försäljning av fastigheter

För inköp av fastigheter budgeteras ett belopp på 40 mnkr. Samtidigt beräknas fastigheter säljas för 60 mnkr och tomter inom exploateringsområden säljas för 43 mnkr.

Utbyggnad av industriområden

Utbyggnad av industriområden budgeteras till 30 mnkr.

Utbyggnad av nya bostadsområden

För utbyggnad av nya bostadsområden avsätts under året 30 mnkr.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Antal gästnätter i Borås ska öka	215 448	216 616	225 846	124 774	123 160
Resultatet av det sammanfattande omdömet om näringslivsklimatet i Borås Stad ska öka. (Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät skala mellan 1 och 6).	3,42	3,6	3,46	3,53	3,39
Rankingen i SKL:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI) ska öka	66	74	72	72	
Andelen hushåll och företag som har tillgång till bredband om minst 100Mbit/s ska öka, %	74,4	82	82	84	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,2	7,1	2,8	3,1	2,4
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	12,9	3,2	1,4	0,3	0,4
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			63	58,1	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Bostäder	Förtätning av stadskärnan, antal nyinflyttade till centrum.	83	66	200	200
	Antal nyproducerade bostäder i Borås tätort	472	283	480	480
	Antal nyproducerade bostäder utanför Borås tätort	125	137	120	120
Sysselsättning	Sysselsättningsgrad (20-64 år), %.	80		78	77
Handel och företagande	Tillgång till mark för företagande, m2.	250 000	70 000	250 000	150 000

Kommungemensam verksamhet

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	1 005	1 000	1 000
Kostnader	-123 756	-125 300	-129 550
Nettokostnader	-122 751	-124 300	-128 550
Kommunbidrag	123 050	124 300	128 550
Resultat	299	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Under den Kommungemensamma verksamheten samlas de verksamheter som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egna verksamheter, men som ändå ansvarsmässigt budgeteras under Kommunstyrelsen.

De största posterna utgörs av avgiften till Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, och tillköp av kollektivtrafik från Västtrafik. Här ingår även avgifter till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sjuhärads Kommunalförbund samt bidrag till Navet och PROTEKO.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för 2022 uppgår till 128,55 mnkr, vilket är en ökning med 2,5 mnkr jämfört med vårens ramar. Utöver årlig uppräknings ingår det i kommunbidraget tillförda medel med 2,5 mnkr till SÄRF. Av dessa tilldelas 0,5 mnkr för förstärkt ledning enligt Lagen om Skydd mot Olyckor (LSO) samt 2,0 mnkr enligt överenskommelse om nya andelstal (2020) med årlig stegvis ökning tom 2024.

Överförmyndarnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	403	0	0
Kostnader	-8 684	-9 000	-9 200
Nettokostnader	-8 281	-9 000	-9 200
Kommunbidrag	8 850	9 000	9 200
Resultat	569	0	0
Akkumulerat resultat	0	0	-
Nettoinvesteringar	-	250	-

Nämndens uppgift

I varje kommun ska det finnas en överförmyndarnämnd eller en överförmyndare. Borås har sedan 2003 en överförmyndarnämnd. Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgift inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken samt vad som i övrigt gäller för överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt lag eller annan författning.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Överförmyndarnämndens verksamhet budgeteras till 9,2 mnkr.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Nämnden ska fortsätta arbeta med att förbättra rekrytering och utbildning av ställföreträdare för det ideella åtagande som ett god mans- eller förvaltaruppdrag innebär.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Valnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	0	0	3 000
Kostnader	-1 050	-1 100	-10 350
Nettokostnader	-1 050	-1 100	-7 350
Kommunbidrag	1 000	1 100	7 350
Resultat	-50	0	0
Akkumulerat resultat	600	600	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Valnämnden är på kommunal nivå ansvarig för genomförandet av de allmänna valen till Riksdag, Regionfullmäktige, Kommunfullmäktige och till EU-parlamentet samt för av Riksdagen och Kommunfullmäktige beslutade folkomröstningar. Valnämndens huvudsakliga verksamhet äger av naturliga skäl rum de år det är allmänna val eller EU-val.

Kommunen är indelad i tre valkretsar tillsammans med 80 valdistrikt. Verksamhetens kostnader under valår består till största del av arvoden till röstmottagare. Under icke valår begränsas kostnaderna till Valnämndens sammanträden, nämndadministration, en tjänstepersons lön, lokalhyror, materialkostnader samt fortgående kostnader för t ex IT-stöd.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens kommunbidrag uppgår till 7,35 mnkr 2022 då de allmänna valen kommer att genomföras under året. Kostnaderna består främst av arvoden till valförrättare och lön till anställda. Kommunbidraget har höjts med 0,65 mnkr avseende kampanj för ökat valdeltagande.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Valnämnden ska ha en central samordning av insatser för ett generellt ökat valdeltagande. Insatser ska riktas till förstagsängväljare, de som fyllt 18 år och de utrikesfödda som tidigare inte röstat i Sverige.

Lokalförsörjningsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	860 430	908 343	939 835
Kostnader	-919 577	-946 743	-978 785
Nettokostnader	-59 147	-38 400	-38 950
Kommunbidrag	32 350	38 400	38 950
Resultat	-26 797	0	0
Akkumulerat resultat	-72 649	-72 649	-
Nettoinvesteringar	-250 596	-500 069	-503 227

Nämndens uppgift

Lokalförsörjningsnämnden skall med hög kvalitet, en kostnadseffektiv förvaltning och nyproduktion samt med miljöfokus se till att Borås Stad kan erbjuda invånarna sunda och effektiva lokaler och anläggningar med god tillgänglighet.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Lokalförsörjningsnämndens ram för år 2022 är 39,0 mnkr. I ramen ingår en buffert på 4,0 mnkr för att finansiera eventuella underskott på sociala boenden, oförutsedda intäktsminskningar eller kostnadsökningar.

Nettoinvesteringar avser beslutade investeringar för 2022 exklusive omdisponeringar från föregående år.

Den största delen av nämndens verksamhet finansieras via internhyressystemet. Grundprincipen är att internhyrorna ska motsvara kostnader för lokaler över tid. De flesta av verksamhetslokalerna bär en solidarisk schablonhyra per kvadratmeter inom avgränsade lokalgrupper. Dessa lokalgrupper är framtagna utifrån den verksamhet som bedrivs inom lokalerna, samt vilken nämnd som har verksamhetsansvaret. Det utgår även olika hyror beroende på om lokalerna är nya eller inte.

Vid översyn av regler för internhyra under 2021 beslutades att införa en hyresökning med 1 % för att finansiera en del av kostnaderna för kommunens gemensamma lokalbank. Övriga nämnder har fått kompensation för denna hyresökning i sina ramar.

Nedan listas de lokalgrupper som är framtagna samt hyreskostnad per nivå och lokalgrupp för år 2022. Den genomsnittliga hyran är viktad efter ytfördelning mellan ny och standard lokalgrupp inom respektive lokalgrupp.

Internhyrorna baseras på kapitalkostnader, driftkostnader, fastighetsskötsel och löpande underhåll.

Internhyror per lokalgrupp, kr/kvadratmeter

	Nya	Standard	Vägt genomsnitt
Förskola	1 947	904	1 324
Grundskola inkl. fritidshem och förskoleklass	1 274	721	883
Gymnasie- och vuxenutbildning	1 337	635	790
Äldreomsorg	1 604	1 061	1 109
Daglig verksamhet, m.m.	1 118	876	1 008
LSS-boenden	1 800	1 295	1 360
Bibliotek	1 825	946	1 220
Fritid	1 429	946	1 115
Kontor	1 246	677	877
Fritidsgårdar	1 825	942	1 021
Individ- och familjeomsorg	1 578	1 313	1 492

Verksamhetsfastigheter – Inhyrda och ägda

Borås Stads internhyresfastigheter budgeteras till 749,3 mnkr (724,0 mnkr) och med en total yta på 736 693 m² (722 525 m²), vilket ger kostnaden 1 017 kr/m² (1 002 kr/m²).

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Hela bygg- och förvaltningsprocessen ska kännetecknas av hållbara val. Alla Borås Stads lokaler ska vara yt- och energieffektiva och byggda i hållbara material för att kunna stå i sekel framöver, snarare än decennier. Detta innebär bland annat klimatoptimerat materialval, effektiv hållbar energianvändning i byggprocesser och ökat återbruk och återvinning av byggmaterial.

Borås Stad behöver testa och utvärdera kraftfulla utsläppsminskande åtgärder och träbyggnation i planerade byggprojekt för att identifiera långsiktiga, kostnadseffektiva och klimatoptimerade arbetssätt.

Vid nybygge i stadens regi ska alltid prövas om tak kan förses med solenergianläggningar, och även befintliga tak ska prövas för solenergi.

Lokalförsörjningsnämnden har en avgörande roll i det fortsatta arbetet med att elektrifiera Borås Stads egen bilflotta.

I investeringsbudgeten finns medel avsedda att finansiera investeringar i laddinfrastruktur och solenergi.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Investeringar

Lokalförvaltningsnämndens investeringsbudget 2022 är 503,2 mnkr. Investeringarna fördelar sig enligt följande:

	Budget 2022	Budget 2021
Gem funktioner inkl. externa projekt	141,5	131,9
Fritids- och folkhälsonämnden	8,0	48,9
Förskolenämnden	42,8	39,5
Grundskolenämnden	240,9	180,5
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	7,2	12,2
Sociala omsorgsnämnden	59,3	87,1
Vård- och äldreomsorgsnämnden	3,5	-
Summa	503,2	500,1

Investeringar i gemensamma funktioner och projekt för externa hyresgäster beskrivs nedan. Övriga investeringsprojekt kommenteras under respektive nämnd.

Underhållsinvesteringar

En följd av att komponentavskrivning infördes år 2017 innebar att planerat underhåll flyttades från driftsbudgeten till investeringsbudgeten. Medlen avsätts för att genomföra uppkomna behov, myndighetskrav samt utbyte av komponenter. I underhållsinvesteringar är det avsatt 6,0 mnkr för åtgärder på Saltemads camping samt medel för tillgänglighetsanpassning i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Det ingår även medel till investeringar i brandsäkerhet som beror på förändrade myndighetskrav samt säkerhetsinvesteringar för att kunna hantera ej planerade uppkomna behov eller myndighetskrav. Totalt avsätts 78,0 mnkr för dessa investeringar år 2022, vilket är en ökning med 3,0 mnkr i jämförelse med föregående år.

Energi- och miljöåtgärder

Totalt avsätts 20,0 mnkr för dessa investeringar år 2022, vilket är en ökning med 5,0 mnkr jämfört med år 2021. Ökningen är avsedd att ytterligare förstärka och möjliggöra satsningen på att elektrifiera Borås Stads egen bilflotta genom investeringar i laddinfrastruktur, totalt 8,0 mnkr för 2022.

I investeringsbudgeten för energi- och miljöåtgärder ingår flera olika åtgärder och ändamål som Lokalförvaltningsnämnden kan omfördela mellan. Förutom investeringar i laddinfrastruktur är cirka 3 mnkr avsedda för installation av solceller. Därtill ingår medel för ventilations- och energisparåtgärder, övrig energieffektivisering samt åtgärder för att minska exponeringen av kemikalier som kan skada hälsa och miljö i Borås Stads lokaler.

Hyresgästanpassning

I investeringsbudgeten finns avsatt medel för mindre investeringar i fastighetsbeståndet. Anslaget ska användas till akuta och viktiga verksamhetsförändringar under innevarande år. Medlen syftar till att verksamheterna ska fungera bättre genom att möjliggöra flexibilitet vid verksamhetsförändringar. I beloppet ingår även medel för eventuella moduletableringar samt de medel som tidigare år varit särskilt avsatta för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Totalt avsätts 25,0 mnkr för dessa investeringar år 2022, vilket är en ökning med 5,0 mnkr jämfört med år 2021. Av dessa 5,0 mnkr avser 2,0 mnkr omdisponering från budgeten för IT-investeringar och 3,0 mnkr avser extra tillägg under 2022 med anledning av åtgärder i Konstmuseet.

IT-investeringar

Medel för att ansluta Borås Stads fastigheter till fibernätet samt IT investeringar i inhyrda fastigheter i syfte att uppnå Borås Stads standard. Totalt avsätts 5,0 mnkr för år 2022, vilket är en minskning med 2,0 mnkr i jämförelse med år 2021. Detta beror på att omdisponering skett till budgeten för hyresgästanpassning med motsvarande belopp enligt Lokalförvaltningsnämndens budget.

Guttasjön

Om- och tillbyggnad för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund. Investeringen kommer att finansieras av ökade hyresintäkter. Totalt avsätts 18,9 mnkr varav 12,5 mnkr för år 2022. Projektet beräknas vara klart 2022.

Hyresgäst Anpassningar externa hyresgäster

Hyresgäst Anpassningar där investeringen finansieras av ökade hyresintäkter från externa hyresgäster. För år 2022 avsätts 1,0 mnkr vilket är på samma nivå som föregående år.

Investeringsutrymme 2023-2025 volymbaserade projekt

Med volymbaserade projekt avses investeringar i välfärden; vård, skola och omsorg, eftersom investeringsbehovet till stor del beror på befolknings/volymökningar.

Dessa investeringar har oftast en lång planeringshorisont under ett flertal år, från det att behovet identifieras tills dess att investeringen är klar att tas i bruk. Det är inte heller ovanligt att hinder och problem uppstår under genomförandet som leder till förseningar för det aktuella objektet men som även kan påverka andra objekt.

För att möjliggöra en flexibilitet och framförhållning i investeringsprocessen tilldelas Lokalförsörjningsnämnden ett preliminärt planeringsutrymme på 1 125 mnkr under perioden 2023-2025, vilket innebär ett genomsnitt på 375 mnkr per år.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Den totala energiproduktionen från solenergi ska öka, MWh	118	210	230	663	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,4	5,8	9,3	10,1	9,5
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	0,1	0,5	0,4	0,8	0,8
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			75	56,5	70

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Ägda fastigheter	Antal objekt			276	267
	Antal objekt, kvadratmeter	563 928		572 626	574 258
	Total energianvändning för uppvärmning av kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter.	96	91	90	90
	Total energiförbrukning i kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter		152	220	150
	Summa konsumtionsavgifter per kvadratmeter			186,3	185,2
	Antal objekt i verksamheten Lokalbank			14	19
Inhyrda fastigheter	Antal objekt			215	203
	Antal objekt, kvadratmeter	236 308	238 942	234 191	240 568
	Antal objekt i verksamheten Lokalbank			13	9

Samhällsbyggnadsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	46 324	45 112	49 344
Kostnader	-70 925	-68 712	-73 494
Nettokostnader	-24 601	-23 600	-24 150
Kommunbidrag	21 450	23 600	24 150
Resultat	-3 151	0	0
Akkumulerat resultat	21 771	21 771	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Samhällsbyggnadsnämnden har som huvuduppgift att utöva inflytande över hur kommunens områden planeras och bebyggs. Nämnden är myndighet för plan- och bygglovsärenden samt tillsynsmyndighet för byggnadsverksamheten. Nämnden svarar också för kommunens samlade kartproduktion och lantmäteriverksamhet samt den övergripande verksamheten med datorbaserade geografiska informationssystem. Samhällsbyggnadsnämnden har ett särskilt samarbetsuppdrag avseende samhällsbyggnadsprocessen. Samarbetsuppdraget syftar till att stärka helhetssynen och få nämnder och styrelser att tydligare se sin del i helheten inför större och mer komplexa stadsbyggnadsprojekt.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Samhällsbyggnadsnämnden budgeteras till 24,2 mnkr för 2022. Kommunbidraget har förstärkts med 50 tkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank. Inom tilldelad budget har nämnden en viktig uppgift att förbereda för en god infrastruktur, skapa förutsättningar för en industriell utbyggnad, kommunal service samt en attraktiv boendemiljö. Det är också avgörande att Samhällsbyggnadsnämnden prioriterar resurserna så att man ligger långt framme i detaljplaneprocessen och är beredd på snabba insatser inom sitt område. Ny teknik och ett professionellt arbetssätt ska medverka till att ta fram underlag för etablering och tillväxt i Borås.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Det råder stort tryck på bland annat mer verksamhetsmark, bostäder och förbättrad infrastruktur, därför måste Borås Stads arbete med samhällsplanering och samhällsbyggande stärkas. Flera nämnder är inblandade och behöver ökad kapacitet, bland annat för nämndövergripande samarbete. Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och konsumentnämnden får budgettillskott för denna stärkta samhällsbyggnadsprocess.

Nämnden ska prioritera arbetet med detaljplanering av kommunal mark, såsom kommunal service och bostäder men också industrimark.

Nämnden ska arbeta med att tillgängligheten av detaljplaner, vilka ska möjliggöra varierad bostadsbyggnation i varje serviceort, kan säkerställas.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Nya uppdrag 2022

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda utomhusbad på Boda så att möjligheten finns i detaljplan.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan ska öka, %	81	98	99	96	94
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %	5,8	5,2	5,6	4,3	3,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	0,8	1,3	2,3	0,9	0,9
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		51	54,9	55,4	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Plan och bygglovsavdelningen	Bygglov och förhandsbesked, antal	941	1 019	900	1 000
	Antagna detaljplaner, antal	12	13	18	16
Geodata	Mätningssuppdrag, antal	95	85	150	150
Lantmäteri	Avslutade förrättningar (fastighetsbildning)	150	183	150	150
	Ärendebalans 31/12	113	89	75	75
Bostäder	Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan i Borås Stad, antal			850	850
	Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan inom utbyggnadsstrategins stadsutvecklingsområden, andel (%)			80	80

Servicenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	623 370	765 155	859 401
Kostnader	-620 308	-758 155	-854 401
Nettokostnader	3 062	7 000	5 000
Kommunbidrag	-7 000	-7 000	-5 000
Resultat	-3 938	0	0
Akkumulerat resultat	31 007	31 007	-
Nettoinvesteringar	-34 782	-43 000	-32 500

Nämndens uppgift

Servicenämnden utför tjänster inom teknik, service och administration på uppdrag av Kommunstyrelsen, Borås stads övriga nämnder samt de kommunala bolagen. Nämnden äger och administrerar merparten av kommunens maskin- och fordonspark samt kommunens IT-infrastruktur.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Servicenämndens verksamhet budgeteras med ett resultatkrav på 5,0 mnkr för 2022. Servicenämnden är en utförarnämnd som helt finansieras med uppdragsersättningar från andra nämnder och bolag. Detta ställer krav på att inte automatiskt kostnadskompensera priserna till kunderna. Verksamheten måste löpande rationaliseras för att möta utvecklingen. Kommunfullmäktige förutsätter att Servicenämnden bidrar till att uppfylla de effektivitets- och rationaliseringskrav som ställs på de tekniska verksamheter som är nämndens huvudbeställare och övriga nämnder/förvaltningar när det gäller de administrativa tjänsterna.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Servicenämnden ska i bred samverkan med övriga nämnder och bolag undersöka möjligheter att lagra elektricitet. Detta skulle kunna tjäna flera syften, bland annat att kunna använda egenproducerad el i egen verksamhet, att bidra till elnätsnytta, att vara laddpunkt för stadens prioriterade elfordon vid elavbrott och för att samla erfarenheter och kunskap som kan spridas i övriga organisationen.

Nämnden ska arbeta aktivt med att erbjuda APL-platser till gymnasieskolans yrkesutbildningar.

Investeringar

Fordon och maskiner

Servicenämnden håller genom sin fordonsenhet samtliga förvaltningar och en del bolag med fordon och maskiner. För utbyte av fordon och maskiner budgeteras 15,0 mnkr. Vid nyinköp ska miljöfordon, där så är möjligt, upphandlas. Nivån är att betrakta som ett förslagsanslag. Finns absoluta behov kan anslaget överskridas ett enskilt år.

Utskriftenheter och kontorsutrustning

Avser utskriftsenheter och annan kontorsutrustning såsom infoskärmar mm. Servicenämnden ansvarar för merparten av denna utrustning som köps in och hyrs ut genom internhyresavtal till de beställande förvaltningarna. För 2022 avsätts 4,0 mnkr till Servicenämndens förfogande.

Mobiltelefoner

Borås Stad ändrar modellen för hantering av mobiltelefoner och kringutrustning från leasing till ägda mobiltelefoner som ett led i att kostnadseffektivisera och förenkla hantering och distribution. Det nya upplägget innebär för 2022 ett investeringsanslag på 9,0 mnkr för inköp av utrustning. Förändringen förväntas innebära en lägre sammantagen årlig kostnad för Borås Stad.

IT-infrastruktur

Den gemensamma IT-infrastrukturen består av dataservrar och annan kommunikationsutrustning. Till nämndens förfogande avsätts 2,0 mnkr årligen till förnyelse och utbyte av denna utrustning.

Pantängen, förbättringsåtgärder

Förbättringsåtgärder omfattar utöver löpande översyn/utbyte av uttjänt utrustning, även en utbyggnad av solcellsenergi samt laddstolpar. Till åtgärderna avsätts 1,8 mnkr under 2022.

Reservkraftsaggregat

Servicekontorets funktioner och beredskapsförmåga är en viktig resurs för Borås Stads förvaltningar och bolag vid samhällsstörningar och extraordinära händelser. Det finns därför behov av att möjliggöra fortsatt drift av verksamheten på Pantängen vid ett centralt strömbortfall. För installation av ett reservkraftaggregat avsätts 0,7 mnkr i Budget 2022.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.				18,2	22
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.				30,7	27,7
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,6	4,6	4,7	6,4	6,2
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	14,2	13	13,5	9,8	9,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			39,8	39,2	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Övergripande Servicekontoret	Extern fakturering, tkr	23 252	26 199	12 000	15 000
Fordon Förråd Verkstad	Antal anmälda skador på fordon	590	453	575	500

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Väghållning, skog och parker samt Persontransporter.

Väghållning, skog, parker mm

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	100 128	82 687	84 573
Kostnader	-250 284	-240 887	-253 873
Nettokostnader	-150 156	-158 200	-169 300
Kommunbidrag	154 250	158 200	169 300
Resultat	4 094	0	0
Akkumulerat resultat	29 188	29 188	-
Nettoinvesteringar	-68 345	-127 100	-104 500

Nämndens uppgift

Tekniska nämnden ansvarar för gator, gång- och cykelvägar, skogsförvaltning, frågor om jakt och fiske, kalkning av försurade sjöar och vattendrag samt att bereda arbete för personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Trivsamma parker och en god yttre miljö är viktigt för medborgarnas välbefinnande.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget budgeteras till 169,3 mnr för 2022 vilket innebär en ökning med 6,75 mnr. Av dessa avser 3,65 mnr kompensation för nya driftsavtal och ökade ytor, samt arbetet med mobility management. Ytterligare sammanlagt 3,1 mnr har tillförts för ökade resursbehov i nämndens del av stadens sammantagna samhällsbyggnadssektor, för fortsatt arbete med trygghetsskapande slyröjning och för intensifierat arbete mot invasiva arter. För det sistnämnda ändamålet beräknas behovet för 2022 till cirka 1 mnr.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Det råder stort tryck på bland annat mer verksamhetsmark, bostäder och förbättrad infrastruktur, därför måste Borås Stads arbete med samhällsplanering och samhällsbyggande stärkas. Flera nämnder är inblandade och behöver ökad kapacitet, bland annat för nämndövergripande samarbete.

Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och konsumentnämnden får budgettillskott för denna stärkta samhällsbyggnadsprocess.

Cykelinfrastrukturen ska uppgraderas och byggande av sammanhängande stråk prioriteras. Cykel ska

ses som ett eget trafikslag, och gång- och cykeltrafikanter ska alltid separeras när så är möjligt. Nämnden ska särskilt verka för att cykelvägnätet utanför Borås tätort byggs ut.

Pendlingsparkeringar ska byggas på strategiska platser.

Södra torget ska fortsätta vara nav för kollektivtrafiken men ska byggas om för trafiksäkerhet och tillgänglighet. När torget görs om kommer ytor att frigöras från busstrafik och dessa kan användas för en utvecklad torgmiljö.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Tekniska nämnden ska under året arbeta med att skapa fler trafiksäkra miljöer, särskilt kring förskolor och grundskolor.

Investeringar

Beläggningsunderhåll

Förändrad redovisningsmetod för beläggningsunderhåll innebär att beläggningsunderhållet betraktas som investering och skrivs av under en längre period i stället för att som tidigare kostnadsförs direkt som driftkostnad. För 2022 avsätts 8,5 mnkr i investeringsbudgeten. Kvar på driften finns 1,8 mnkr för reparationer och akut asfaltunderhåll vilket innebär en total nivå för beläggningsunderhållet på 10,3 mnkr. Tillkommer gör externa medel för återställning av mark efter fiberdragningar.

Attraktiv stad

För den fortsatta förnyelsen av stadskärnan finns ett behov av att hitta en samsyn bland de aktörer som finns inom centrum, samt att upprätta ett program för den fortsatta utvecklingen av stadscentrum. Upprustningen av centrumkärnan är uppskattad. Genom ett gott samarbete med fastighetsägarna åstadkommes stora förändringar på kort tid. Under nästkommande år finns ett upprustningsbehov för Västerbrogatan och Torggatan i samband med fjärrvärmearbeten. För projekten inom detta konto avsätts normalt årligen 3,0 mnkr. För 2022 förstärks budgeten med 5,0 mnkr med anledning av pågående projekt.

Diverse mindre gatu- och broarbeten

Projektet avser ombyggnads- och nyanläggningsarbeten för gator och broar som ur investeringssynpunkt är av mindre omfattning. Genom att årligen avsätta en summa kan administrativa tids- och kostnadsbesparingar erhållas genom att undvika ett förfarande där Kommunfullmäktige- eller Kommunstyrelsebeslut ska inväntas för varje enskilt projekt. Planer för 2022 omfattar bland annat trafiksäkerhetsåtgärder, reinvestering gångbanor, cirkulationsplatser, reinvestering vägvisning samt reparation av Varbergsbron. Anslaget för 2022 är 15,0 mnkr. Om en enskild insats ett år gör att anslaget överskrids så avräknas detta från nästa års volym.

Program för tillgänglighet

Programmets intentioner preciseras i en handlingsplan som pekar ut Tekniska nämndens roll att identifiera återstående hinder i den fysiska miljön samt i samråd med företrädare för handikapporganisationerna prioritera i vilken ordning dessa ska avhjälpas utifrån. För projekten avsätts 1,0 mnkr årligen.

Gång- och cykelvägar

Utbyggnad av GC-vägar syftar i första hand till att skapa trafiksäkra förbindelser för de oskyddade trafikanterna. Föreslagna åtgärder innebär att framkomlighet och säkerhet för cyklister kommer att öka utmed de ombyggda sträckorna. Stråvan skall vara att få genomgående GC-stråk av hög standard. Utbyggnaden av GC-vägar sker i enlighet med den av Tekniska nämnden antagna Cykelplanen som ska revideras i december 2021 för de kommande två åren. Cykelplanen innebär förutsättningar för att fler ska välja cykeln som transportmedel. Anslaget för 2021 är 20,0 mnkr vilket även innefattar upprustning/reinvestering av befintliga gång- och cykelvägar. Även gång- och cykelvägar där Trafikverket är väghållare kan bli aktuella. Kommunen är beredd att bidra till finansieringen om detta är angeläget och innebär en tidsmässig tidigareläggning.

Reinvestering av gatubelysning

Investeringsutrymmet avser reinvestering i större anläggningar som vid röt- eller rostskadebesiktning har visat sig vara till stor del utdömda för fortsatt drift. Även utbyte av belysningskablar i centrala staden omfattas av investeringsutrymmet. För 2022 avsätts 5,0 mnkr. Medel från fiberdragande aktörer kan användas till kabelutbyte om det är orsakat av fibergrävningarna.

Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning

Utvecklingen går fort både vad det gäller energieffektivitet och teknik. Dimring nattetid är idag standard och närvarostyrning som tillval börjar bli vanligt. Detta understryker ytterligare behovet av att successivt byta ut gammal belysning. Enligt Borås Stads miljömål skall energianvändningen för bland annat gatubelysning minska med 15 % och för att nå detta behöver takten på utbytet öka de närmsta åren. Vid besiktningar har det uppdagats att gamla kablar genererar stora energiförluster, energiförbrukningen har varit uppemot 30% högre än den installerade effekten. För 2022 avsätts 4,0 mnkr.

Utbyggnad av kabelskåp - Gatubelysning

När gatubelysningen en gång i tiden anlades var det nätbolagen som byggde och sedan ägde den. Belysningen (belysningsnätet) kopplades då in direkt i nätbolagens transformatorstationer. Energiförbrukningen räknas ut teoretiskt utifrån installerad effekt och antal brinntimmar, s.k. ackordsbelysning. Att mäta gatubelysningen innebär att vi kan tillgodoräkna oss de ekonomiska besparingar som görs vid ett utbyte till LED-armaturer. LED-belysning är generellt inställda att effektsänkas nattetid vilket inte tas hänsyn till vid beräkning. Att mäta gatubelysningen skulle innebära att vi får en bättre koll på belysningsanläggningen, vi kan se var det finns stora förluster och på så vis reinvestera i nätet där det behövs. För 2022 avsätts 2,0 mnkr för ändamålet.

Kollektivtrafik (stadstrafiken)

I takt med att förbättringar görs för kollektivtrafiken krävs infrastrukturåtgärder i form av investeringar, initiativet kommer oftast från Västtrafik. Ombyggnad av Södra Torget, utbyggnad av byteshållplats Väst vid Göteborgsvägen samt ytterligare hållplatsåtgärder finns upptagna inom projektet. Målet är att få en snabbare, mer tillgänglig kollektivtrafik vilket ger möjlighet till ökat resande. För åtgärderna avsätts ytterligare 8,0 mnkr under 2022.

Borås flygplats

Borås flygplatsförening har tagit fram en framtidsplan för Borås flygplats och har certifiering för närvarande till 2028. För 2022 planeras för installation av landningshjälpmedel, ombyggnad av tankområde för bland andra samhällsflyget samt installation av laddstation för elflygplan. Inom detta konto avsätts 0,5 mnkr årligen.

Upprustning av centrummiljöer

Ursprungligen var investeringsmedlen avsedda för upprustningsåtgärder i tätorterna utanför centralorten. Senare utökades möjligheten att även använda medel till åtgärder i stadsdelcentra i centralorten. För genomförande av åtgärder inom projektet avsätts normalt 2,0 mnkr årligen. Tekniska nämnden har dock oförbrukade medel kvar från tidigare år så några nya anslag är därför inte aktuella för år 2022.

Ny Nybro

Den befintliga Nybron över Viskan har fel riktning med hänsyn till att cityringen och korsningen med Västerlånggatan är otydlig till sin funktion. Genom att bygga en ny bro kan bron riktning mot Yxhammarsgatan förbättra framkomligheten på Cityringen vilket också ger bättre förutsättningar för kollektivtrafiken att trafikera den mest robusta leden i city. För projektet har medel tidigare beviljats för gångstråket Resecentrum – Borås Kongress/Högskolan och nu återstår själva bron samt gångstråk Sven-Erikssongatan. Totalt beräknad utgift för bron är 44 mnkr med möjlig byggstart under 2022.

Grönområdesplanen

Projektet avser genomförande av de åtgärder som omfattas av grönområdesplanen för Borås Stad. De åtgärder som föreslås i planen avser bland annat att förstärka grönområden till mer sammanhängande stråk samt att tillskapa nya områden ingående i grönstrukturen inom Borås stad. För 2022 avsätts 1,0 mnkr.

Lekplatser

Tekniska nämnden förvaltar 163 lekplatser inom kommunen. En del av lekplatserna är slitna och uppfyller inte längre säkerhetskraven. För säkerheten på lekplatser gäller idag särskilda normer. Lekplatserna ska besiktigas en gång om året och ska dessutom ha kontinuerlig tillsyn. För upprustning och renovering av lekplatser avsätts 10,0 mnkr under 2022. Nivån innebär att cirka 10 stycken lekplatser kan renoveras.

Diverse mindre parkinvesteringar

Åtgärder inom parkverksamheten som nämnden förfogar över kan bland annat avse utbyte av träd, upprustning av trappor och renovering av parkvägar. För ändamålet avsätts årligen 5,0 mnkr.

Handlingsplan för trygga fysiska miljöer

Tekniska nämnden har initierat arbetet med att ta fram en handlingsplan inom uppdraget ”Trygga fysiska miljöer” inom BRÅ. Tillsammans med flera andra nämnder och Borås city är målet att ta fram ett verktyg för att på ett strukturerat och kunskapsbaserat sätt arbeta med trygghetsfrågan på lång sikt. Åtgärder som omfattas av planen är bl.a. att förbättra områden och platser som upplevs som otrygga av invånarna både genom upprustning och/eller nyprojektering och genomföra fler snabba och effektiva punktinsatser kopplat till felanmälningar och synpunkter. För ändamålet avsätts årligen 3,0 mnkr.

Aktivitets- och kulturpark i Fristad

En aktivitetspark med placering i Fristad Hedsparken, mellan Industrivägen och järnvägen. Projektet innebär att en sedan länge planerad trafiksäker lösning för passage över järnvägen i Fristad kommer till utförande. Det skapar en central mötesplats i Fristad i anslutning till centrum. Aktivitetsparken kommer genom möten mellan generationer att bli en trygg plats för aktiviteter och samvaro. Projektet budgeteras netto till 6,0 mnkr med möjlig start 2022. Framtid Fristad förväntas skjuta till 4 mnkr till projektet, främst genom sökta bidrag. Projektet är avhängigt ett godkänt medfinansieringsavtal med Trafikverket.

Kronängsparken

I samband med Borås 400-årsjubileum kommer parken att renoveras. Planerad byggstart är hösten 2021 med fokus på fotbollsplanen och området närmast spelytan. Projektet beräknas vara klart under hösten 2023. Totalt avsätts 18,0 mnkr för projektet varav 1,5 mnkr ges som anslag under 2022.

Gåshult upprustning byggnader

Avser upprustning av byggnaderna inför bildandet av ett nytt kommunalt naturreservat. Totalt avsätts 0,5 mnkr för projektet under 2022.

Viskans park

I mars 2021 antogs stadsbyggnadsprogrammet *Staden vid parken* av ett enhälligt Kommunfullmäktige. I samband med att Borås firade 400 år fick parken namnet *Viskans park* efter en nomineringsprocess med efterföljande omröstning bland boråsarna. Nedan listas kända detaljplaner som är prioriterade av Samhällsbyggnadsnämnden och som angränsar till Viskans park inom investeringsbudgetens tidsram. Angiven tidpunkt är då respektive detaljplan *planeras ha* vunnit laga kraft:

- Morfeus, hyresrätter Centrum, höst 2021
- Gässlösa 5:15, skola Gässlösa, höst 2021
- Viskaholm, bostadsrätter Centrum, vår 2022
- Astern, Norsen och Blåklinten mfl. kontor Centrum, vår 2023
- Gässlösa, utveckling av hela stadsdelen ifrån industri till bostäder, 2025

Föreslagen sträckning för Viskans park innebär att fyra större broar/överbyggnader uppförs för att överbrygga befintlig infrastruktur. I beräknad budget ingår inte kostnaderna för att anlägga broar/överbyggnader. Under hösten 2021 kommer Tekniska nämnden att ta fram en grov kostnadsberäkning för det fortsatta arbetet med att förverkliga Viskans park. Investeringen beräknas i dagsläget till ca 90,0 mnkr. För 2022 avsätts 5,0 mnkr till projektet.

Klimatanpassningsinvesteringar

Avser olika åtgärder för att motverka negativa effekter av klimatförändringarna. Exempel på åtgärder kan vara:

- Iordningsställande av (dag-)vattenpark inom befintlig detaljplan vid Ryda Sporthall
- Klimatsäkring av park-och gångvägar (diken, vägtrummor, viss beläggning)
- Reinvestering av park-och gångvägar/grusytor efter skyfallsskador
- Grävning av dämmande vall vid Lillåns utlopps mot Viskan.

Totalt avsätts 5,0 mnkr årligen för projekten.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	7,2	8,4	6,7	10,2	10,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	4,3	7,7	5,8	3,7	4,6
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		32	54	35,7	

Verksamhetsmått

Väghållning

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Väghållning, driftkostnader	Kostnad kronor/invånare och dag	1,63	1,52	1,56	1,59
	Vinterväghållning (kr/m ²)				8
	Övrigt underhåll (kr/m ²)				12
Beläggningsunderhåll	Belagd volym (m ²)	179 846	145 224	167 000	158 000
	Del av total yta (%)	5,4	4,4	5	4,7
	Kostnad (kr/m ²)	114	113	114	120
Trafikbelysning	Antal lampor	19 175	19 175	19 200	20 625
	Energiförbrukning (MWh)	7 137	6 630	7 200	6 430
Parkering	Antal avgiftsbelagda p-platser inom cityringen	340	368	369	359

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder	61	63	65	65
Dagsverken totalt	12 465	11 336	12 000	11 500

Skogsdrift

Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Förvaltd produktiv skogsmarksareal (ha)	9 500	9 500	9 500	9 500
Avverkad volym totalt (m ³ fub)	35 100	35 600	39 000	39 000

Park

Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Total parkareal (ha)	1 025	1 095	1 096	1 096
Parkyta per capita (m ² /capita)	90,8	96,5	96,6	96,4
Total planterad yta (m ²)	65 600	65 700	66 000	66 000
varav perenna planteringar (m ²)	3 900	4 960	5 000	5 000
Total parkkostnad (kr/m ²)	2,6	2,51	2,59	2,69
Parkkostnad per capita (kr/capita)	236	242	250	259
Antal lekplatser på allmän platsmark	162	163	163	163

Persontransporter

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	12 225	16 739	16 146
Kostnader	-86 859	-93 889	-94 546
Nettokostnader	-74 634	-77 150	-78 400
Kommunbidrag	76 200	77 150	78 400
Resultat	1 566	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Tekniska nämnden handlägger alla frågor rörande kommunens samordning av samhällsbetalda persontransporter inom kommunen såsom färdtjänst och resor till och från daglig verksamhet. Vidare svarar nämnden för planering och samordning av skolskjutsar för Borås Stad samt uppgifter enligt lag om färdtjänst och lag om riksfärdtjänst. Nämnden driver särskoleskjuts i egen regi, beställningscentral för färdtjänstresor, bilpool för tjänsteresor för anställda inom Borås Stad, samt handlägger trafiksäkerhetsfrågor kring persontransporter.

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna budgeteras till 78,4 mnkr för 2022. Kommunbidraget till Persontransporter höjdes med 5,0 mnkr inför budget 2020 för att rätta till de ekonomiska obalanserna inom verksamheten. Detta har bidragit till en stabilare budgetföljsamhet. Tekniska nämnden ser indikationer finns på att det blir ytterligare fler särskoleelever inför 2022 som behöver skolskjuts och då kan det behövas kompletteras med fler transportmedel. Dessa kostnader får definieras i den reviderade nämndbudgeten.

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Antal färdtjänstillstånd	4 672	4 290	4 600	4 600
Antal tillstånd/1000 invånare	41	38	41	41
Antal färdtjänstresor	340 459	217 807	250 000	330 000
Kostnad per resa (kr)	187	278	248	190
Antal särskoleskjutsresor	30 677	31 160		33 000
Antal bilar i bilpool	56	53	48	48
varav elbilar				8

Miljö- och konsumentnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	18 037	25 254	28 657
Kostnader	-50 430	-53 604	-61 907
Nettokostnader	-32 393	-28 350	-33 250
Kommunbidrag	27 400	28 350	33 250
Resultat	-4 993	0	0
Akkumulerat resultat	436	436	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Miljö- och konsumentnämnden är central i arbetet med att nå stadens miljömål och en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Som lokal tillsynsmyndighet kontrollerar nämnden att miljölagstiftningen efterlevs. Tillsynsansvaret omfattar miljöbalken med delområdena: miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd, förorenade områden, täkter och jordbruk, kemiska produkter samt avfall och producentansvar. I nämndens ansvar ingår livsmedels-, smittskydds- och strålskyddslagstiftningarna, och vidare ansvaret för tillstånd och tillsyn inom alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Nämnden arbetar med naturvårdsfrågor samt att samla in och ställa samman fakta om miljösituationen i staden. Ytterligare uppgifter är att medverka i samhällsplaneringen och att genom information och rådgivning verka för ökad kunskap och engagemang för miljöfrågorna hos såväl företag och organisationer som enskilda boråsare.

Nämnden har även ansvaret för konsumentvägledning, ekonomisk rådgivning och energi- och bostadsinformation.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Miljö- och konsumentnämnden uppgår till 33,25 mnkr. Av detta belopp ska även 2022 avsättas 250 tkr till den klimatpott som infördes genom Kommunfullmäktiges budgetbeslut inför 2021.

Kommunbidraget har inför 2022 ökats med 4,3 mnkr, varav 1,6 mnkr avser strategiska åtgärder kring klimatförändringar med fokus på vatten, utifrån ökade behov inom samhällsbyggnadssektorn.

Resterande del av det ökade kommunbidraget är avsett att stärka budget- och skuldrådgivningen, intensifiera arbetet med cirkulär ekonomi, till digitaliseringskompetens, samt till stärkt livsmedelstillsyn.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Det råder stort tryck på bland annat mer verksamhetsmark, bostäder och förbättrad infrastruktur, därför måste Borås Stads arbete med samhällsplanering och samhällsbyggande stärkas. Flera nämnder är inblandade och behöver ökad kapacitet, bland annat för nämndövergripande samarbete.

Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, Samhällsbyggnadsnämnden och Miljö- och konsumentnämnden får budgettillskott för denna stärkta samhällsbyggnadsprocess.

Samtliga stadens förvaltningar och bolag ska arbeta med att klara den minskning av växthusgasutsläpp som krävs enligt Borås Stads koldioxidbudget. Till organisationens förfogande för råd, stöd, initiativ och uppföljning står Klimatkommittén, en grupp tjänstepersoner på Stadsledningskansliet och Miljöförvaltningen. Arbetet leds på strategisk nivå av Kommunstyrelsen och dess beredande utskott, Klimatrådet.

Nämnden ska medverka i klimatarbetet, såväl när det gäller koldioxidbudgeten, och de insatser som följer av den, som klimatanpassning och i verkställandet av energi- och klimatplanen.

Nämnden ska förlägga mer av den verksamhet som vänder sig till enskilda boråsare till befintliga mötesplatser i och kring staden, i samarbete med de nämnder som ansvarar för respektive mötesplats.

Borås Stads konsumentvägledning ska även arbeta med rådgivning om hållbar konsumtion.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,3	6,1	5,7	5,8	6,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	0,1	0,4	0,5	1	
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		51	55	55,4	

Verksamhetsmätt

Miljötillsyn

Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Antal delegationsbeslut	834	746	900	950
Antal inspektioner och personliga möten miljötillsyn	217	288	300	400
Antal inspektioner och personliga möten enskilda avlopp	220	196	300	350
Antal inspektioner och personliga möten hälsoskydd	185	360	250	400
Antal kundkontakter miljötillsyn	5 806	6 541	6 000	7 000
Antal kundkontakter enskilda avlopp	2 609	2 674	3 000	3 200
Antal kundkontakter hälsoskydd	2 203	2 531	2 500	2 700

Miljöstrategiska

Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Naturvårds- och hållbarhetsprojekt	5	5	5	5
Strandskyddsärenden	58	70	50	50
Deltagare i miljöutbildning	1 050	529	600	600

Konsument Borås

Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Rådgivningsärenden, BUS	634	690	650	650
Rådgivningsärenden, konsumenträttslig, KVL	1 159	1 151	1 200	1 200
Föreläsningar och informationstillfällen	53		50	50

Tillstånd - och livsmedelskontroll

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Alkoholtillsyn	Antal ärenden inre tillsyn	11	9	20	15
	Antal yttre tillsynsbesök		146	150	140
	Antal stadigvarande serveringstillstånd		134	105	109
	Antal ansökningar om tillstånd				30
Tobakstillsyn m.fl.	Antal nya tobakstillstånd			12	12
Livsmedelskontroll	Antal livsmedelsverksamheter	790	800	800	800
	Antal inspektioner	849	514	800	800
	Antal revisioner	102	76	100	100

Fritids- och folkhälsonämnden

Fritids- och folkhälsonämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Fritid- och folkhälsa samt Föreningsbidrag.

Fritid och folkhälsa

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	44 460	63 808	65 140
Kostnader	-286 015	-292 908	-307 040
Nettokostnader	-241 555	-229 100	-241 900
Kommunbidrag	220 600	229 100	241 900
Resultat	-20 955	0	0
Akkumulerat resultat	268	268	-
Nettoinvesteringar	-17 683	-14 911	-18 500

Nämndens uppgift

Fritids- och folkhälsonämnden har till huvuduppgift att ansvara för kommunens övergripande folkhälsoarbete samt att främja fritidsverksamheten i kommunen och tillgodose allmänhetens och organisationers behov av anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet.

Fritids- och folkhälsonämnden har ett särskilt ansvar för samarbetsuppdraget avseende lokalt inflytande, demokratifrågor och mötesplatser.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Fritid- och folkhälsonämnden budgeteras till 241,9 mnrk för 2022. Kommunbidraget har höjts med 8,1 mnrk jämfört med vårens ramar. För ökad satsning på fritidsgårdarna tillförs 3,0 mnrk och för att utveckla ortsråden tillförs 1,0 mnrk. Utöver det ges möjligheter att arrangera World cup i orientering genom att nämnden tillförs ett engångsanslag på 0,35 mnrk under 2022. En allmän förstärkning för hela nämndens verksamhet ges med 1,5 mnrk varav 0,5 mnrk avser ökat underhåll på badplatserna. I övrigt tillförs nämnden 1,9 mnrk i kommunbidrag för ökade hyror och kapitalkostnader för samtliga berörda anläggningar. Kommunbidraget har slutligen förstärkts med 0,35 mnrk som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

I samband med beslutet om ekonomiska ramar 2022 under våren 2021 fick Fritids- och folkhälsonämnden 0,45 mnrk i ökad målgruppsefterfrågan enligt volymberäkning för fritidsgårdarna.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Ortsråden ska fortsätta utvecklas.

Fritids- och folkhälsonämnden ska inom ramen för samverkansuppdraget för lokalt inflytande, rikta insatser för ökat valdeltagande till områden med lågt valdeltagande.

Nämnden ska göra sin del i att garantera att elever, som har gått ut med fullständiga godkända betyg inom barn- och fritidsprogrammet, erbjuds provanställning.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Arbetet mot sexuella trakasserier och övergrepp ska ingå i Borås Stads arbete med Säker och trygg förening.

Nya uppdrag 2022

Fritids- och folkhälsonämnden får i uppdrag att utifrån ”Utredning av förutsättningar för uppstart av Mötesplats på Göta” fortsätta att utreda vad som ytterligare krävs i form av kostnader, placering etc. för att möjliggöra en Mötesplats på Göta.

Fritids- och folkhälsonämnden får i uppdrag att tydliggöra förutsättningarna för stadsodling och förenkla för föreningar/invånare att odla. Kommunstyrelsen, genom Mark och exploateringsavdelningen, ska vara behjälplig när det gäller markfrågor.

Investeringar

Konstgräsplaner

Nämnden följer den utbytesplan som finns för de 16 konstgräsplanerna. Varje plan har en "livslängd" på ca 7-10 år, beroende på utnyttjandegraden under åren. Därefter rullas gräset upp och används på skolgårdar eller andra allmänna ytor, där konstgräset fyller en bättre funktion än en grusplan. Förhöjt belopp 2022 avseende ny konstgräsplan på Brämhults IK. Totalt avsätts 5,2 mnkr 2022. Detta belopp innefattar också utveckling av miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner.

Aktivitetsplatser

Avser utveckling av näridrottsplatser och utebad i enlighet med utredningen "Näridrottsplatser och badplatser i Borås Stad". För 2022 avsätts sammanlagt 3,5 mnkr inom detta konto.

Badplatser och utebad

Årligt anslag med syfte att genomföra förbättringar på stadens badplatser. För 2022 avsätts sammanlagt 1,3 mnkr inom detta konto.

Diverse mindre inventarier och utrustning

Avser inventarier och utrustning till idrottshallar och idrottsplatser. Inom detta konto avsätts årligen 1,5 mnkr.

Spår och leder

Arbetet följer planen för Spår- och leder som beslutades 2020. Inriktningen är att underlätta för allmänheten att röra sig i grönområden och skogar just där de bor oavsett om de bor nära centrum eller i något mindre samhälle utanför staden. För 2022 avsätts sammanlagt 2,0 mnkr.

Evenemangsstaden Borås

Avser insatser för att underlätta för föreningar att arrangera stora tävlingar och mästerskap. Insatserna kan variera beroende på vilka arrangemang som tilldelas staden. Under 2022 kommer Borås bl.a. vara värd för Word cup i orientering. För projekten avsätts sammanlagt 0,75 mnkr under 2022.

Boda aktivitetspark

Satsningen på Boda fortgår för att färdigställa aktivitetsparken samt förstärka tryggheten i området med bland annat ny och kompletterande belysning. Beräknad totalutgift för projektet är 8,85 mnkr varav 0,75 mnkr avsätts under 2022.

Borås skidstadion

Avser återstående arbeten på skidstadion efter längd SM på skidor 2021. Totalnivån för projektet beräknas till 13,0 mnkr varav 0,5 mnkr avsätts under för 2022.

Kronängsparken ny fotbollsplan

I enligt med en ny detaljplan för området så kommer fotbollsplanen att behöva flyttas. Projektet avser flytt av spelplan samt ny läktare och nytt staket samt belysning. Totalt avsätts 6,0 mnkr varav 1,0 mnkr finns tillgängligt under 2022.

Almenäs badplats

Avser upprustning förbättrad tillgänglighet runt badplatsen För projektet avsätts 1,0 mnkr under 2022.

Inventarier till mötesplatserna

Avser engångssatsning för att förse mötesplatserna med inventarier och annan funktionell utrustning. För projektet avsätts 1,0 mnkr under 2022.

Brämhults IP tillbyggnad

Avser ny omklädningsbyggnad samt utökning av kanslilokalerna. För projektet avsätts sammantaget 4,5 mnkr varav 3,0 mnkr beräknas förbrukas under 2022.

Boråshallen ombyggnad etapp 2

Boråshallen erbjuder både bredd- och elitidrott med en publikkapacitet på ca 2 900 besökare. Hallen är 65 år gammal och har stora behov av underhålls- och renoveringsinsatser, men också en potential att ytterligare utvecklas. Projektet är en fortsatt utveckling på Boråshallen som en eventarena och innefattar att göra den mer tillgänglig och ändamålsenlig, samt att renovera omklädningsrummen. För projektet avsätts sammantaget 22,0 mnkr varav 5,0 mnkr finns tillgängligt under 2022.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,8	7,6	8,6	9,5	7,9
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	15,9	13,1	12,8	11,7	7,6
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			47	42	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Öppen ungdomsverksamhet-fritidsgårdsverksamhet	Öppethållande timmar per vecka, fritidsgård		289	315	315
	Öppethållande dagar per vecka		6	6	6
	Andel besökare som är flickor/kvinnor	38%	36%	50%	50%
Badenheten	Antal besökare Stadsparkbadet		101 800	240 000	240 000
	Antal besökare Borås Simarena		117 946	170 000	170 000
	Antal besökare Sandaredsbadet		49 536	65 000	65 000
	Antal besökare Dalsjöbadet		30 214	38 000	38 000
	Antal besökare Alidebergsbadet	24 187	32 203	30 000	30 000
Anläggningsenheten	Antal köpta årskort på Skatehallen		105	65	65
	Antal föreningsaktiviteter	82	101	70	70
Mötesplatser	Öppethållande timmar per vecka, mötesplatser	170	190	185	200
	Öppethållande dagar per vecka	6	6	6	6
	Andel besökare som är flickor/kvinnor	47%	47%	50%	50%

Föreningsbidrag

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	69	45	45
Kostnader	-43 673	-44 195	-44 845
Nettokostnader	-43 604	-44 150	-44 800
Kommunbidrag	43 650	44 150	44 800
Resultat	46	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Kommunen lämnar bidrag enligt av fullmäktige fastställda regler till ungdoms-, invandrar- och pensionärsföreningar samt till sociala föreningar och föreningar för människor med funktionsnedsättningar. Huvudsyftet med bidragen är att stimulera ett brett fritidsutbud som tillgodoser olika intressen.

Anläggningslån lämnas för ekonomiskt stödja anordnandet av fritidsanläggningar, ungdomslokaler eller andra lokaler som kommuner bedömer angelägna. Lån utgår med maximalt 40% av kostnaden. Lånen är ränte- och amorteringsfria i 30 år, varefter de avskrivs. Beslut fattas av fullmäktige för varje enskilt lån.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Totalt beräknas kommunbidraget för föreningsbidragen till 44,8 mnkr för budgetåret 2022. Då kostnaderna inom verksamheten nästan uteslutande styrs av de regler fullmäktige fastställt, brukar eventuella budgetavvikelser regleras i nästkommande bokslut.

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Ungdomsföreningar	Bidragsberättigat medlemskap	20 923	21 413	21 000	21 500
	Bidragsberättigat föreningar	166	166	165	170
	Antalet aktiviteter	60 218	64 773	65 000	65 000
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	43%	41%	50%	45%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	57%	59%	50%	55%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	46%	57%	55%	55%
Etniska föreningar	Bidragsberättigat medlemskap	3 998	4 259	4 500	4 500
	Antalet aktiviteter	3 481	2 527	3 500	3 000
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	42%	45%	50%	50%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	58%	55%	50%	50%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	19%	20%	60%	50%
Föreningar vars medlemmar har någon form av funktionsnedsättning	Bidragsberättigat medlemskap	4 171	3 695	4 300	4 000
	Antal aktiviteter	2 370	799	2 500	2 500
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	61%	62%	50%	50%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	39%	38%	50%	50%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	14%	20%	50%	50%
Pensionärsföreningar	Bidragsberättigade medlemskap	9 134	8 887	9 000	9 000
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	67%	64%	50%	50%
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	33%	36%	50%	50%
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	9%	9%	50%	50%
Överenskommelsen	Antal anslutna föreningar/organisationer	83	85	95	90
	Antal upprättade avtal /IOP	7	7	8	8

Kulturnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	27 256	29 969	29 969
Kostnader	-211 783	-220 049	-225 619
Nettokostnader	-184 527	-190 080	-195 650
Kommunbidrag	185 700	190 080	195 650
Resultat	1 173	0	0
Akkumulerat resultat	2 638	2 638	-
Nettoinvesteringar	-3 103	-10 228	-11 638

Nämndens uppgift

Kulturnämndens verksamhet syftar till att göra Borås Stad till en bra och attraktiv stad att leva i. En stad som ger alla invånare möjligheter till information, kunskap och upplevelser för att kunna ta aktiv del i den demokratiska processen och utvecklas som människa. Kulturnämndens verksamhet ska utgå från ett mångkulturellt perspektiv och ett jämställt utbud och utövande.

Kulturnämnden ska bedriva biblioteks-, musei- och utställningsverksamhet, teater, dans- och musikverksamhet inklusive kulturskola, filmverksamhet och annan kulturell verksamhet. Kulturnämnden ska också slå vakt om kulturarvet och kulturmiljön, skapa möjligheter till eget skapande och aktiv delaktighet och engagera barn och ungdomar i det kulturella och konstnärliga livet.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämndens verksamhet budgeteras till 195,6 mnkr för 2022. Kommunbidraget har höjts med 2,0 mnkr jämfört med vårens ramar. Nämndens kommunbidrag har förstärkts med 1,1 mnkr för att upprätthålla och förstärka kvaliteten inom verksamheterna bl.a. med ny skolbibliotekarie på Björkhöjdsskolan och förstärkning för att arbeta vidare med digitalisering och utveckla scentekniken. För att kunna satsa på kulturverksamhet och teater utanför centralorten tillförs 0,25 mnkr. Kommunbidraget har också höjts med 0,6 mnkr för ökade hyror för Fristad bibliotek och Norrbyhuset. Kommunbidraget har slutligen förstärkts med 50 tkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Första året som barn fortsätter i Kulturskolan efter KUL-året ska vara kostnadsfritt

Brodera ut satsningen på kulturverksamhet och teater utanför centralorten.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Investeringar

Inventarier och div. mindre investeringar

Ett årligt anslag avsätts i investeringsbudgeten för inköp av inventarier och andra diverse mindre investeringar. Den generella nivån höjs med 1,0 mnkr per år till 1,5 mnkr för att kunna inrymma alla mindre investeringar inom nämndens ansvarsområde. För 2022 finns 2,0 mnkr tillgängligt för att täcka in inredning i Byttorps bibliotek.

Konstmuseet och Textilmuseet konstinköp

Ett årligt anslag på 1,2 mnkr avsätts för inköp av konst till Konstmuseet och Textilmuseet.

Konstnärlig gestaltning enligt 1%-regeln

Ett anslag som motsvarar 1% av kommunens investeringsbudget vid ny- om- och tillbyggnader av fastigheter avsätts i investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning. Anslaget omfattar även underhållsåtgärder vilket innebär en total nivå på 1,2%. För 2022 beräknas detta till 4,7 mnkr.

Konstbiennial 2023

Årligt anslag för beställningar och inhyrning av verk till kommande års konstbiennial. För 2022 avsätts 1,2 mnkr.

Nytt Biblioteksdatasystem

Bibliotekens IT-system läggs ned vilket innebär att ett nytt system behöver upphandlas. Detta sker i samverkan med övriga kommuner i Boråsregionens kommunalförbund. För ändamålet avsätts 1,0 ,mkr i Budget 2022

Basutställning Textilmuseet

Avser ny basutställning med tema hållbarhet. För 2022 avsätts 1,5 mnkr som ett engångsbelopp.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,3	4,6	4,3	5,6	4
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	6,2	6,1	6,3	4,4	3,2
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			43	41,8	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Folkbibliotek	Antal folkbibliotek	11	11	11	11
	Öppethållande timmar per vecka, folkbibliotek	468	374	454	454
Egen organisation	Andel kulturaktiviteter för barn och unga, %.	52	52	50	50
Biblioteksverksamhet	Antal medialån biblioteken i Borås	896 290	836 215	900 000	900 000
	Antal medialån skolbiblioteken i Borås	224 941	194 731	250 000	250 000
	Antal besökare biblioteken i Borås	642 871	490 346	650 000	650 000
Museiverksamhet och kulturminnesvård	Antal besökare Borås museum	26 733	21 048	25 000	25 000
	Antal besökare Textilmuseet	66 346	34 089	55 000	55 000
Konst och utställningsverksamhet	Antal besökare Konstmuseet	22 605	21 230	25 000	25 000
	Antal besökare på visningar Skulpturbiennalen	0	32	2 000	2 000
	Antal besökare på visningar No Limit streetartfestival	0	267	300	300
Teaterverksamhet	Antal besökare Stadsteatern	14 531	6 126	15 000	15 000
Kulturskola	Antal elever Kulturskolan	5 601	6 618	2 500	2 100
Filmverksamhet	Antal besökare Röda Kvarn	13 206	6 440	11 500	11 500
Kulturhuset	Antal besökare Kulturhuset	346 835	225 483	330 000	330 000

Kulturskolan. Minskningen 2021 beror på att Kulturskolan från och med detta år endast budgeterar antal deltagande elever i kursverksamhet inklusive filialverksamhet.

Förskolenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	149 558	154 765	97 836
Kostnader	-923 922	-960 258	-953 786
Nettokostnader	-774 364	-805 493	-855 950
Kommunbidrag	793 150	805 493	855 950
Resultat	18 786	0	0
Akkumulerat resultat	13 719	13 719	-
Nettoinvesteringar	-2 796	-1 800	-4 050

Nämndens uppgift

Förskolenämnden ansvarar för uppgifter avseende kommunal förskola och kommunal pedagogisk omsorg som åligger kommunen enligt skollagen och andra författningar. Förskolenämnden beslutar om godkännande av fristående förskolor och beslut angående rätt till bidrag för bedrivande av fristående pedagogisk omsorg samt för kommunens tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Nämnden ansvarar även för samordningen av familjecentralerna.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Förskolenämndens ram för 2022 är 856,0 mnkr. Antal barn i förskoleålder förväntas minska med 1 %. Nämnden har erhållit en minskning för dessa volymförändringar med 7,6 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Förskolenämnden tillförs ett allmänt tillskott på 5,0 mnkr för fortsatt arbete med att öka likvärdigheten mellan Borås förskolor. Tillskottet ska bidra till att förbättra förutsättningarna för att uppnå högre kvalitet exempelvis avseende de anställdas utbildningsnivåer. Förskolenämnden tillförs även 35,0 mnkr för att fortsätta arbetet med att minska barngruppernas storlek.

Kommunbidraget har även förstärkts med 1,0 mnkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

För att utemiljön på Borås Stads förskolor ska uppnå en likvärdig standard avsätts 5,0 mnkr i investeringsbudgeten.

Förskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag, t.ex. lärarlönelyftet, maxtaxa och bidrag till minskade barngrupper. De riktade statsbidragen utgör en relativt stor andel av nämndens utrymme och det mest omfattande är statsbidraget till minskade barngrupper. Detta statsbidrag upphör och sammanförs med statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder till ett nytt statsbidrag från och med 2022.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2022 som förslag att återinföra den tillfälliga skolmiljarden vars syfte är öka förutsättningen för alla barn och elever att få den utbildning de har rätt till, trots pandemin. Kommunen beslutar själv om fördelning mellan de olika utbildningsformerna.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Förskolenämnden ska arbeta utifrån målet att alla anställda i Borås förskolor har barnskötar-, förskollärary- eller annan relevant utbildning.

Förskolenämnden ska göra sin del i att garantera att elever, som har gått ut med fullständiga godkända betyg inom barn- och fritidsprogrammet får provanställning.

För förskola i Borås gäller fastställd avgift, men därutöver får inga extra kostnader tas ut av barnens vårdnadshavare.

Förskolenämnden ska arbeta för en ökad andel förskollärare och att skapa en hög och likvärdig kvalitet i verksamheterna.

Investeringar

Strandvägens förskola, Sandared

Nybyggnation av förskola med 120 platser. Förskolan kommer eventuellt ersätta Nordtorps förskola. Förskolan beräknas vara klar år 2022.

Kristinegården

Den befintliga Kristinegården är i behov av renovering då byggnaden har byggnadstekniska brister. Förskolan kommer att inrymma nio hemvister med plats för ca 120 barn. Den nya förskolan ger inget nettotillskott av barnomsorgsplatser. Förskolan beräknas vara klar 2023.

Vinkelvägens förskola, Sparsör

Nybyggnation av förskola med 120 platser. Förskolan kommer att ersätta Trollevi förskola och eventuellt Lilla Safirens förskola. Den nya förskolan innebär inget större nettotillskott av barnomsorgsplatser utan ersätter förskola i paviljonger med ej ändamålsenlig inne- och utemiljö. Förskolan beräknas vara klar 2023.

I investeringsplanen för år 2023-2026 har det avsatts totalt 294,8 mnkr varav 37,8 mnkr år 2022. I planen ingår även tillbyggnad av Tokarpsbergs förskola samt nybyggnation av Badstrandsvägens förskola, Förskola övre Sjöbo och Hestra förskola.

Utemiljö förskolor

För att utemiljön på Borås Stads förskolor ska uppnå en likvärdig standard avsätts 5,0 mnkr årligen under perioden 2020-2022.

Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt.

I investeringsbudgeten har det avsatts 4,1 mnkr till inköp av inventarier vid nybyggnation.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen barn som får plats på förskola på önskat placeringsdatum, ska öka (%)		74	81	96	
Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan ska öka, %	95,9	95,8	95,7	96	95,8
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.			25	23,6	23,8
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.				49,2	45,8
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	8,6	9,3	9,6	11,6	11,6
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	81	88,1	86,7	50,6	61,2
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			41	34,6	

Verksamhetsmätt

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Antal inskrivna barn från kommunen	6 007	5 841	5 970	5 890
varav barn i fristående verksamhet	460	452	480	460
Andel (%) inskrivna barn av samtliga barn i åldern 1-5 år	90	88	92	92
Bruttokostnad per inskrivet barn, kr	147 708	151 947	156 681	149 454
Antal barn per årsarbetare i egen regi	5,1	5	5,3	6

Förskolenämnden har i mätten för budget 2022 prognostiserat att statsbidragen kommer att minska med 41 mnkr.

Grundskolenämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	320 761	314 850	319 303
Kostnader	-1 840 533	-1 901 755	-1 977 953
Nettokostnader	-1 519 772	-1 586 905	-1 658 650
Kommunbidrag	1 519 300	1 586 905	1 658 650
Resultat	-472	0	0
Akkumulerat resultat	25 187	25 187	-
Nettoinvesteringar	-6 333	-6 000	-8 000

Nämndens uppgift

Grundskolenämnden har hand om kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem samt övriga uppgifter som åligger kommunen enligt skollagen och andra skolförfattningar.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Grundskolenämndens ram för 2022 är 1 658,7 mnkr. Barnantalet i åldersgruppen 6-15 år förväntas öka med 1,5 %. Nämnden har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 16,0 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Grundskolenämnden tillförs 21,0 mnkr varav 3,0 mnkr är särskilt riktat till CFLs verksamhet (Centrum för flerspråkigt lärande) för förstärkning av modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål och 5,4 mnkr är ett tillskott vilket motsvarar att nämnden får 100 % volymkompensation. Resterande 12,6 mnkr är ett allmänt tillskott med elevhälsa, särskilt stöd och lärarnas arbetsmiljö i fokus, för att uppnå ökad måluppfyllelse.

Kommunbidraget har även förstärkts med 1,8 mnkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

Grundskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag. Nämndens beräknas erhålla cirka 132 mnkr i riktade statsbidrag år 2022.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2022 som förslag att återinföra den tillfälliga skolmiljarden vars syfte är öka förutsättningen för alla barn och elever att få den utbildning de har rätt till, trots pandemin. Kommunen beslutar själv om fördelning mellan de olika utbildningsformerna.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

För att uppnå ett likvärdigt stöd oavsett var eleverna bor, bibehålla och tillvarata kompetensen hos studiehandledarna i modersmål, och för ett fortsatt förbättrat resultat bör Centrum för flerspråkigt lärande ges de förutsättningar som krävs för att fortsätta sitt goda arbete.

Grundskolenämnden ska göra sin del i att garantera att elever, som har gått ut med fullständiga godkända betyg inom barn- och fritidsprogrammet erbjuds provanställning.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Grundskolenämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Skolan i Borås är avgiftsfri. För fritidshem gäller fastställd avgift, men därutöver får inga extra kostnader tas ut av barnens vårdnadshavare.

Grundskolenämnden skall arbeta för att alla undervisande lärare i Borås grundskolor skall ha lärarlegitimation.

Investeringar

Byttorpskolan

Om- och tillbyggnad. Utökning till en tre-parallell skola F-6. Skolan beräknas vara klar 2022.

Myråsskolan

Om- och tillbyggnad. Utökning till en fyr-parallell skola F-6. Skolan beräknas vara klar 2023.

Gässlösa, ny skola

Nybyggnad av en F-9 skola inklusive grundsärskola och kommunikationsklass. På grund av att detaljplanen ännu inte är beslutad har prognosen för när skolan beräknas vara klar flyttats fram till 2024.

Gula skolan

Inom befintlig skolbyggnad byggs gamla idrottshallen om till fritidsverksamhet. Det frigör lokaler till lektionssalar så att skolan kan anpassas till en rak två-parallell F-6 skola. Skolan bedrivs idag delvis i paviljonger. Ombyggnaden beräknas vara klar 2024.

Särlaskolan

Ombyggnad till en sju-parallell 7-9 skola. Skolan beräknas vara klar 2024.

I investeringsplanen 2022-2026 har det avsatts totalt 2 067,3 mnkr varav 240,9 mnkr 2022.

I planen ingår även nybyggnation av skola i sydöstra delen av staden, om- och tillbyggnad av Erikslundskolan och Tummarpskolan, ombyggnad av Trandaredskolan och Sandgårdskolan samt tillbyggnad av Asklandaskolan och Dalsjöskolan.

Lokalförsljningsnämnden ansvarar för dessa objekt.

I investeringsbudgeten har det avsatts 8,0 mnkr för inköp av inventarier till Myråsskolan och Byttorpskolan.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.	79	80	80	84	81
Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.	213	222	220	223	225
Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.	91,8	87,3	87,2	89,1	89,3
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.			30,8	22,9	22,1
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.				43	37,7
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,5	6,3	6,1	7,7	7,5
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	61,2	50,5	56,3	57,5	60,3
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		35	38	34,7	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Grundskola	Antal elever från kommunen i grundskola	12 172	12 346	12 609	12 850
	varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9	1 703	1 694	1 777	1 816
	Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	91 752	95 102	96 483	98 293
	Antal elever per lärare, totalt i kommunen (heltidstjänst)	11,3	12,1	11,5	11,8
	Antal elever per pedagogisk personal	8,8	8,9	9,2	9,2
	Antal Borås-elever med skolskjuts	4 300	4 832	4 600	4 600
Förskoleklass	Antal elever från kommunen i förskoleklass	1 405	1 431	1 428	1 400
	varav elever i förskoleklass i fristående skola	76	76	81	112
	Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev	46 554	46 120	53 277	52 088
	Antal elever per lärare (heltidstjänst)	16,4	16,3	17,4	17,4
Obligatorisk särskola	Antal elever från kommunen i särskola	107	134	120	143
	Kostnad särskola, kr/elev	434 308	411 500	462 934	413 837
Fritidshem	Antal elever från kommunen i fritidshem	4 925	4 538	4 695	4 700
	varav barn i fristående verksamhet	292	285	297	328
	Barn 6-9 år inskrivna i fritidshem och pedagogisk omsorg, andel (%)	88	80	86	85
	Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn	26 530	31 800	30 129	35 817
	Antal inskrivna elever per årsarbetare	21	22,1	21,4	21,4

Verksamhetsmättnen är inte uppdaterade enligt de nya ekonomiska förutsättningarna.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	274 481	247 564	257 495
Kostnader	-832 978	-832 358	-874 645
Nettokostnader	-558 497	-584 794	-617 150
Kommunbidrag	549 400	584 794	617 150
Resultat	-9 097	0	0
Akkumulerat resultat	3 469	3 469	-
Nettoinvesteringar	-1 897	-5 000	-2 500

Nämndens uppgift

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen för den del av kommunens utbildning inom skolväsendet som omfattar skolformerna gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial nivå), särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare samt yrkeshögskolan.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ram för 2022 är 617,2 mnkr. Antal i aktuell skolåldersgrupp förväntas öka med 1,7 %. Gymnasieskolan har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 5,7 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tillförs 14,0 mnkr varav 4,0 mnkr till förstärkning av elevhälsan och 1,9 mnkr är ett tillskott vilket motsvarar att nämnden får 100 % volymkompensation. Resterande 8,1 mnkr är ett allmänt tillskott för att bibehålla programstrukturen samt särskilt fokus på lärarnas arbetsmiljö och elevernas kunskapsutveckling för att uppnå ökad måluppfyllelse.

Kommunbidraget har även förstärkts med 0,8 mnkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag. Den största delen avser statsbidrag till Yrkeshögskolan och Yrkesvux.

Regeringen har i budgetpropositionen för år 2022 som förslag att återinföra den tillfälliga skolmiljarden vars syfte är öka förutsättningen för alla barn och elever att få den utbildning de har rätt till, trots pandemin. Kommunen beslutar själv om fördelning mellan de olika utbildningsformerna.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Skolkort som gäller i kollektivtrafiken inom Borås kommun ska tilldelas elever som visat intresse genom ett aktivt val. Detta gäller gymnasieelever som är folkbokförda i Borås och som omfattas av studiemedel, oavsett skolhuvudman.

Arbetslivsnämnden ska fortsätta samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Gymnase- och vuxenutbildningsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Gymnasieskolan i Borås är avgiftsfri.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Gymnase- och vuxenutbildningsnämnden skall arbeta för att alla undervisande lärare i Borås gymnasieskolor skall ha lärarlegitimation.

Investeringar

Bäckängsgymnasiet campus

Bäckängsgymnasiet har behov av utökad antal lärosalar med tillhörande grupprum, specialsalar och lärararbetsrum. Befintligt storkök är underdimensionerat och kapaciteten för matsalsplatser behöver utökas i befintliga lokaler. Projektet innefattar fortsatt utredning av två alternativ - Campus Bäckäng och en lokal utbyggnad av befintlig skola. Att utreda placering av lokaler för dans, teater och musikundervisning ingår även i projektet som beräknas vara klart 2024.

Sven Eriksonsgymnasiet, utökade lokaler

En ny byggnad som innehåller lärarsalar, grupprum, lärararbetsrum och studenttorg tillskapas på skolan. Investeringen beräknas vara klar 2024.

I investeringsplanen för 2022-2026 avsätts totalt 145,0 mnkr varav 7,2 mnkr 2022.

Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt.

I investeringsbudgeten har avsatts 2,5 mnkr för inköp av inventarier till Bäckängs- och Viskastrandsgymnasiet på grund av utökade lokaler.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen elever som känner sig trygga i gymnasieskolan ska öka, %.	96,3	95,2	95		94,6
Andelen elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen ska öka, %.	93,2	93	91	92	91,8
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.			19,4	17,4	16,4
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.				38,8	34
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	3,8	4,7	4,5	4,3	4
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	19,4	16	10	5,7	5,1
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			48	40,6	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Gymnasieskola	Antal elever från kommunen i gymnasieskola	3 836	3 906	4 330	3 994
	Totalt antal elever i Borås Stads gymnasieskolor.	4 287	4 341	4 492	4 343
	Antal individer i Borås Stads kommunala aktivitetsansvar, fr o m 2019 (ej budget-mått)	422	383		
	Antal elever från andra kommuner.	1 074	980	871	840
	Antal elever hos extern utbildningsanordnare.	623	612	709	657
	Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr per elev	117 761	112 253	103 575	112 312
	Elever/lärare i kommunal gymnasieskola	11,9	12,3		11,5
Gymnasiesärskola	Antal elever från kommunen i gymnasiesärskola	77	74	79	64
	Totalt antal elever i Borås Stads gymnasiesärskolor	90	99	102	90
	Antal elever från andra kommuner	34	30	28	24
	Kostnad för kommunal gymnasiesärskola, kr per elev	504 446	471 900	464 247	548 437
Vuxenutbildning	Komvux på grundläggande nivå, genomsnittligt elevantal	396	454	480	470
	Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (kommunbidrag)	840	902	880	1 050
	Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	983	1 112	1 100	1 100
	YH (Yrkeshögskolan), genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	205	274	300	300
	Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, övriga (kommunbidrag)	593	635	740	670
	Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, flyktingar (externfinansierat)	240	128	160	110
	Särvux, genomsnittligt elevantal	108	100	110	110

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	50 330	29 384	27 965
Kostnader	-378 089	-365 334	-385 365
Nettokostnader	-327 759	-335 950	-357 400
Kommunbidrag	316 900	335 950	357 400
Resultat	-10 859	0	0
Akkumulerat resultat	-32 955	-32 955	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Individ- och familjeomsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorgens delområden vuxna, barn och familj samt ensamkommande barn. Nämnden har dessutom ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta eller långt från den ordinarie bostadsmarknaden.

Nämnden har dessutom två av Kommunfullmäktige fastställda samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag för barn och unga samt ett särskilt samarbetsuppdrag för boendeprocessens mjuka frågor. Dessa samarbetsuppdrag är därmed också ett sätt att tydliggöra ansvar och befogenheter i frågor som har gemensam karaktär.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Individ- och familjeomsorgsnämnden budgeteras till 357,4 mnkr, en höjning med 14,8 mnkr jämfört med vårens ramar. Nämndens kommunbidrag har inför 2022 förstärkts med 11,0 mnkr avseende volymökningar och underskott inom området barn- och unga samt tvång i öppenvård. Kommunbidraget har utökats med 2,0 mnkr för de ambitionshöjningar som ansvaret för boendeprocessen och avhopparverksamheten för organiserad brottslighet innebär. Individ- och familjeomsorgsnämnden tillförs även 1,6 mnkr för att bland annat förbygga vräkningar och underlätta för människor att erhålla och behålla en bostad.

Kommunbidraget har även förstärkts med 0,2 mnkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Nämnden ska medverka med socialrådgivarkompetens i de familjecentraler som finns och som kommer att etableras i Borås, samt på mötesplatser.

Avhopparverksamheten är beslutad av kommunfullmäktige och är nämndens ansvarsområde. Ett viktigt uppdrag som möjliggör för personer att bryta med kriminella grupper och börja om när motivationen för detta finns.

Till nämndens uppgift hör Mobilt team unga-missbruk 13-20 år, en uppsökande verksamhet för att få personer i målgruppen att komma ur ett missbruk, eller begynnande missbruk.

Mini-Maria är ett samarbetsuppdrag ihop med regionen och vänder sig till den yngre målgruppen som befinner sig i eller i närheten av missbruk.

Arbetet med att stärka familjehemmen ska även fortsätta under 2022.

Unga asylsökande som fyller 18 år ska få stanna kvar i Borås Stad till dess den enskildes ansökan om asyl är avgjord.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Individ- och familjeomsorgsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,4	6,8	7,1	8,4	7,1
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	15,3	12,8	11,4	10,7	11,4
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			57,6	54,6	

Verksamhetsmåt

Område	Verksamhetsmåt	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Barn och ungdom 0-20 år	Antal aktualiserade barn och ungdomar	2 222	2 319	2 400	2 500
	Andel aktualiserade av totala antalet 0-20-åringar, %	7,9	8,4	8,6	8,6
	Antal barn och unga med heldygnsinsatser	197	209	180	200
	Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser	511	524	245	255
	Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	51	19	10	4
Vuxen	Antal aktualiserade personer mellan 21-64 år	627	510	670	600
	Andel aktualiserade av totala antalet personer mellan 21-64 år (%)	0,8	0,6	0,8	0,7
	Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser	116	109	60	60
	Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	208	186	83	95

Arbetslivsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	157 426	169 445	170 736
Kostnader	-394 334	-411 395	-423 636
Nettokostnader	-236 908	-241 950	-252 900
Kommunbidrag	237 550	241 950	252 900
Resultat	642	0	0
Akkumulerat resultat	3 000	3 000	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Arbetslivsnämndens huvuduppgift är att fullgöra kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att bidra till att motverka arbetslösheten i kommunen genom att verksamheten svarar mot arbetsmarknadens och den enskildes behov. Nämnden ansvarar även för kommunens insatser och åtgärder vid flyktingmottagning och etableringsinsatser för nyanlända, samt har ett samordningsansvar för integration i samhället och på arbetsmarknaden. Detta innebär att nämnden har befogenhet att kalla andra nämnder. Dessutom ansvarar nämnden för insatser gällande nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde.

Nämnden ansvarar för försörjningsstödet samt syftet att den enskilde ska nå egenförsörjning, och arbetar därför med utredande, aktiverande och arbetsförberedande åtgärder.

Nämnden ansvarar även för kommunens del i Sjuhärads samordningsförbund, där övriga parter är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Västra Götalandsregionen. Samordningsförbundet beslutar om mål och inriktning för den finansiella samordningen och stödjer samverkan mellan parterna.

Arbetslivsnämnden administrerar och finansierar kommunens alla feriearbeten.

Till nämndens uppgifter hör också ansvaret för personliga ombud, samt att representera Borås Stad när det gäller Tolkförmedling Väst.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Arbetslivsnämndens verksamhet budgeteras till 252,9 mnkr. Kommunbidraget har inför 2022 förstärkts med 5,9 mnkr, varav volymökning och insatser inom relationsvårdsenheten kompenseras med 5,0 mnkr och 0,7 mnkr avser första året av tre för ett IOP Kvinnojour med en total kostnad på 2,1 mnkr över perioden. Kommunbidraget har även förstärkts med 0,15 mnkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

Sedan tidigare finns ett beslut (KF 20210623 § 120) om att förstärka Arbetslivsnämnden under 2022 med 2,5 mnkr avseende stadsdelsvärdar.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Genom Arbetslivsnämndens integrations- och arbetsmarknadsuppdrag vill nämnden bidra till en tryggare och säkrare stad, med en särskild satsning i de stadsdelar som är mest socialt utsatta i Borås. Då nämnden genom aktiva åtgärder kraftigt minskat kostnader för försörjningsstöd, så finansieras satsningen inom befintlig ram. Satsningen innebär att Arbetslivsnämnden genom stadsdelsvärdar vill öka närvaron och stärka samarbetet med övriga förvaltningar på Hässleholmen, Hulta, Norrby och Sjöbo. Centrum är ett nytt område för stadsdelsvärdarna.

Alla ungdomar som har gått ut årskurs 9, samt de som har gått första och andra året på gymnasiet erbjuds feriearbete eller, för den som hellre vill, möjlighet att vara sommarlovsentreprenör. Arbetslivsnämnden ska även fortsättningsvis lägga stor vikt vid att följa upp och utvärdera feriejobben.

Nämnden har ansvaret för Borås Stads relationsvårdsenhet som arbetar med våld och hot i nära relationer samt hedersrelaterat hot och våld. Verksamheten arbetar även med att motverka sexuella tjänster mot betalning och människohandel. Berörda nämnder ska vara behjälpliga och delta i detta arbete.

Nämnden ska fortsätta samarbetet med Kvinnojouren gällande akut hjälp för kvinnor med medföljande barn som har behov av skyddat boende genom att skapa en långsiktig IOP.

Arbetet med att införa cirkulära flöden av inventarier i Borås Stad ska drivas vidare. Siktet är inställt på att detta blir ordinarie verksamhet så snart som möjligt. Synergieffekter bör finnas med den hantering av möbler som Arbetslivsnämnden redan bedriver och det är naturligt att nämnden deltar i det fortsatta arbetet på det sätt som Kommunstyrelsen och Arbetslivsnämnden kommer överens om.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andelen barn och unga som inte lever i hushåll med försörjningsstöd ska öka; %.	98	98	99	99	98
Antal hushåll som får försörjningsstöd i mer än tio månader under kalenderåret ska minska.	492	414	399	407	436
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4	3	3,5	7,9	3,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	3,5	3,5	5,4	4,5	3,8
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			53,5	40,3	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Antal hushåll med försörjningsstöd	708	705	700	720
Mottagna flyktingar	326	196	150	150

Sociala omsorgsnämnden

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	110 755	115 473	116 217
Kostnader	-801 450	-843 336	-873 817
Nettokostnader	-690 695	-727 863	-757 600
Kommunbidrag	700 200	727 863	757 600
Resultat	9 505	0	0
Akkumulerat resultat	-5 787	-5 787	-
Nettoinvesteringar	-	-1 000	-

Nämndens uppgift

Nämnden utövar ledningen av kommunens verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Finns behov av kompletterande insatser för målgruppen enligt Socialtjänstlagen ansvarar nämnden för detta. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt Socialförsäkringsbalken rörande assistansersättning.

Sociala omsorgsnämnden skall fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd vad avser barn och unga upp till 18 år och personer med psykiska funktionsnedsättningar inklusive hemsjukvård. För boendestöd som enda insats ansvarar Sociala omsorgsnämnden. Nämnden utövar också ledningen av hälso- och sjukvården inom sin verksamhet.

I nämndens uppgifter ingår också att verka för undanröjandet av fysiska och psykiska tillgänglighetshinder.

Nämnden har dessutom ett av de av kommunfullmäktige fastställda samarbetsuppdragen - samarbetsuppdraget för tillgänglighet. De särskilda samarbetsuppdragen är ett sätt att tydliggöra ansvar och befogenheter i frågor som har gemensam karaktär.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Sociala omsorgsnämndens verksamhet budgeteras till 757,6 mnkr. Nämndens kommunbidrag har förstärkts med 13,6 mnkr varav 12,0 mnkr avser volymökning med ett nytt gruppboende LSS på Färgargatan. I budgeten satsas också 1,0 mnkr för kompetenshöjande insatser för anställda inom Sociala omsorgsförvaltningen. Nämnden tillförs 0,35 mnkr när avgiften för boendestöd avskaffas. Kommunbidraget har även förstärkts med 0,2 mnkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank. Nämnden har i vårens ekonomiska ramar erhållit kompensation för befolkningsförändringar motsvarande 0,3 mnkr.

Nämnden ska föra en löpande dialog med Kommunstyrelsen om förändring av kostnader för personlig assistans beroende på ändrad rättstillämpning.

Under 2021 tillkom ett nytt statsbidrag som innebar en långsiktig bred satsning för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer. Bidraget löper vidare och för Borås Stad motsvarar det 42,5 mnkr år 2022. Bidraget fördelas som tidigare mellan Vård- och Äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden, där Sociala omsorgsnämndens del är 4,0 mnkr.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Nämnden ska göra sin del i att garantera att elever som har gått ut med fullständiga godkända betyg inom barn- och fritidsprogrammet, eller diplom inom vård- och omsorgsprogrammet, får provanställning.

Nämnden ska under 2022 fortsätta arbetet med KAL-gruppen för undersköterskor eller motsvarande. Arbetet sker i samverkan med Vård och äldrenämnden och Kommunstyrelsen.

Nämnden kommer under 2022 arbeta med aktivitetspedagoger, för att skapa innehåll och aktiviteter för personer med psykisk funktionsnedsättning för att bryta isoleringen för målgruppen.

Sommarkolonin på Kärragården ska finnas kvar.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Sociala omsorgsnämnden ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Nya uppdrag 2022

Sociala omsorgsnämnden får i uppdrag att se över behov, kostnad, placering, och innehåll för ett aktivitetshus för den målgrupp som omfattas av sociala omsorgsnämndens insatser.

Investeringar

Under 2022 planeras det för byggande av två gruppboendestäder inom LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det är en bostad på Sörmarksliden och en på Skogslid i Fristad. Idag finns ett antal personer som står i kö för att erhålla bostad enligt LSS. Förutom kön finns ett antal bostäder som inte uppfyller kriteriet att vara fullvärdiga och som successivt behöver bytas ut mot fullvärdiga lägenheter som uppfyller alla krav. Två gruppboendestäder enligt Socialtjänstlagen (SoL) finns också i investeringsplanen. Det är Johannelundsgatan SoL som beräknas vara klar 2023 och en del av Skogslid med sex platser korttid SoL som beräknas vara klar 2022.

Sörmarkslidens LSS

Nybyggnation av gruppboendestad med särskild service enligt lagen om LSS. Boendet kommer att innehålla 6 lägenheter. Boendet beräknas vara klart 2022.

Skogslid ombyggnad

Ombyggnation inom Skogslid vård- och omsorgsboende i Fristad. Två flyglar kommer att ställas om till en gruppboestad med särskild service enligt lagen om LSS med sex lägenheter och ett korttidsboende SOL med 6 lägenheter. Boendet beräknas vara klart 2022.

Björkbo LSS

Nybyggnation av en gruppboestad med särskild service enligt lagen om LSS innehållande sex lägenheter. Nuvarande boende på Barnhemsgatan uppfyller inte kriterierna för att vara fullvärdiga lägenheter. Placering av boendet är på Skalle i Fristad och det beräknas vara klart 2023.

Rydsvägen LSS

Nybyggnation av en gruppboestad innehållande fem lägenheter med särskild service enligt lagen om LSS, tidigare benämnt LSS (A). Placering av boendet är på Rydsvägen i Gånghester och det beräknas vara klart 2023.

Gårda LSS

Nybyggnation av en gruppboestad med särskild service enligt LSS, tidigare benämnt LSS (B). Boendet ska innehålla sex lägenheter och beräknas vara klart 2023 med placering på Boråsvägen i Dalsjöfors.

Åshagavägens LSS

Nybyggnation av en gruppboestad med särskild service enligt LSS innehållande sex lägenheter, tidigare benämnt LSS (C). Boendet beräknas vara klart 2024 och placeringen är på Åshagavägen i Viskafors.

Gruppboestad Johannelundsgatan SoL

Ett individuellt prövat boende med särskild service enligt SoL. Boendet innehåller 20 lägenheter. Boendet beräknas bli klart under 2023.

Gruppboestad LSS (D,E,F,G)

Nybyggnation av en gruppboestad med 5-6 lägenheter med särskild service enligt LSS. Boendena beräknas vara klara 2024-2027, i dagsläget finns inga tomter klara för bostäderna.

Serviceboestad LSS

Nybyggnation av 8-10 solitära lägenheter med särskild service enligt LSS. Boendet beräknas vara klart 2025. I dagsläget finns ingen tomt för boendet.

I investeringsplanen 2022-2026 har det avsatts totalt 281,8 mnkr varav 59,3 mnkr 2022. Lokalförslörjningsnämnden ansvarar för dessa objekt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	8,2	8,9	8,4	10,7	10,4
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	33,5	42,9	51,6	42	43,6
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %		32	42	34,5	

Verksamhetsmått

Funktionshinderverksamhet LSS

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Övergripande	Antal personer med LSS-beslut	933	943	900	920
Personlig assistans	Antal personer med personlig ass enl LSS	80	63	66	63
	Antal personer med personlig ass enl SFB	184	174	170	179
	Antal timmar personlig assistans enl LSS	166 133	190 518	166 133	170 000
	Varav retroaktiva beslut, antal timmar	3 550	10 539	0	0
Daglig verksamhet	Antal personer med beslut om daglig verksamhet	470	477	456	456
	- varav externt köpta platser enl LOV	107	92	98	98
	- varav externt köpta platser (ej LOV)	21	14	18	18
Bostad med särskild service för vuxna	Antalet personer med verkställda beslut om boende	347	338	336	336
	- varav externt köpta platser	13	20	15	15

Funktionshinderverksamhet SoL

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Övergripande	Antal personer med beviljade insatser	610	531	440	540
Bostad med särskild service	Antal personer med särskilt boende	93	100	93	93
	- varav externt köpta platser	28	40	23	22
Insatser i ordinärt boende	Antal personer med boendestöd	356	285	245	245
	Antal utförda timmar boendestöd	16 216	14 981	14 760	14 760
Sysselsättning enligt SoL	Antal personer med sysselsättning enligt SoL	103	89	90	90
Övrigt	Antal personer med trygghetslarm	94	75	100	90

Vård- och äldregruppen

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	148 268	179 070	189 647
Kostnader	-1 514 053	-1 601 045	-1 652 597
Nettokostnader	-1 365 785	-1 421 975	-1 462 950
Kommunbidrag	1 401 700	1 421 975	1 462 950
Resultat	35 915	0	0
Akkumulerat resultat	104 494	104 494	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Nämndens uppgift

Vård- och äldregruppen ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser omsorg om äldre och andra personer som har behov av bistånd i form av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsboende, dagverksamhet, stöd till närstående samt trygghetslarm och bostadsanpassningsbidrag. För boendestöd som enda insats svarar Sociala omsorgsnämnden. Nämnden ansvarar också för hemsjukvård inklusive rehabilitering. I nämndens uppgifter ingår också förebyggande hälsoarbete riktat till äldre.

Vård- och äldregruppen utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ansvarar, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen, för kost-, lokalvård- och vaktmästarorganisationen inom sitt verksamhetsområde.

Ovanstående är en sammanfattning. Nämndens reglemente, uppdrag och anvisningar enligt Borås Stads budget samt andra Kommunfullmäktigebeslut som rör nämnden specificerar sammantagna nämndens uppgift.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Vård- och äldregruppen verksamhet budgeteras till 1 462,95 mnkr. Nämnden har i vårens ekonomiska ramar erhållit kompensation för befolkningsförändringar motsvarande 6,8 mnkr. Nämnden kompenseras med 3,5 mnkr för fast omsorgskontakt i hemtjänsten.

Kommunbidraget har även förstärkts med 0,55 mnkr som kompensation för den hyreshöjning som införts för att finansiera en del av kommunens lokalbank.

Under 2021 tillkom ett nytt statsbidrag som innebar en långsiktig bred satsning för att säkra en god vård och omsorg av äldre personer. Bidraget löper vidare och för Borås Stad motsvarar det 42,5 mnkr år 2022. Bidraget fördelas som tidigare mellan Vård- och Äldregruppen och Sociala omsorgsnämnden, där Vård- och äldregruppen del är 38,5 mnkr.

Verksamheten 2022

Kommunfullmäktige fastslår att följande ska gälla för nämndens verksamhet:

Vård- och äldreomsorgen ska erbjuda omvårdnadspersonal på Vård- och äldreförvaltningen avgiftsfritt influensavaccin.

God vård och god äldreomsorg innebär att hemtjänsten ska bygga på välutbildad personal som har inflytande över sitt arbete och som känner trygghet i sin roll. Den som behöver vården och omsorgen ska få bestämma över sitt eget liv och sin egen vardag. Därför ska nämnden öka möjligheterna att den enskilde i samråd med personalen får möjlighet att besluta om hur insatserna ska utföras.

Ett fortsatt arbete med bemanningsplanering ska ske och grunden är att skapa lugnare och tryggare besök hos den enskilde vilket innebär att arbetsmiljön förbättras.

Borttagandet av delade turer innebär ett större antal heltider vilket leder till ett ökat behov av bemanningsplanering. Ett sätt att säkerställa arbetsmiljön är att bemanningsenheten arbetar med stor flexibilitet och följsamhet utifrån verksamhetens behov av ständiga personalförändringar. Till detta kommer det behövas en effektiv planering av hemtjänstinsatser så att mer tid är tillsammans med omsorgstagaren. Utflytten av planeringsenheten till verksamheterna är en del av detta arbete.

Vård- och äldreomsorgen ska göra sin del i att garantera att elever, som har gått ut med fullständiga godkända betyg inom barn- och fritidsprogrammet eller diplom inom vård- och omsorgsprogrammet, erbjuds provanställning.

Nämnden ska under 2022 fortsätta arbetet med KAL-gruppen för undersköterskor eller motsvarande. Arbetet sker i samband med Sociala omsorgsnämnden och Kommunstyrelsen.

Nämnden ska i samverkan med Förskolenämnden fortsätta att pröva möjligheten att införa någon form av integrerad verksamhet för barn och äldre.

Korttidsplatser ska finnas i fler orter i kommunen.

Arbetslivsnämnden ska samordna stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Vård- och äldreomsorgen ska vara behjälplig och delta i detta arbete.

Vård- och äldreomsorgen ska arbeta för att fler trygghetsboenden ska byggas i kommunen.

Anställda i upphandlade verksamheter ska ha arbetsvillkor jämförbara med anställda i Borås Stad.

Investeringar

Kristinegränd vård- och omsorgsboende

Nybyggnation av ett vård- och omsorgsboende på 90 platser. Boendet är lokaliserat till tomten för befintliga Kristinegården förskola. Beräknas vara klar 2024.

I investeringsplanen för 2022-2026 avsätts totalt 190,0 mnkr varav 3,5 mnkr 2022.

Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Senaste utfall 2021
Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)	17	17	17	16	16
Andelen hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål ska öka, %.	86	83	84	82	
Andelen hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten ska öka, %.	82	81	81	83	
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %			23	25,6	24,5
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.				47,5	46,4
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	10,6	10	9,9	12	10,7
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	131,6	187,5	165,6	164,1	153,9
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %			34	29,6	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Insatser i ordinärt boende	Antal brukare med hemtjänst, väf	3 149	3 042	3 230	3 230
	Tid som utförs i egen regi hos brukare, timmar väf	487 444	482 003	534 000	537 000
	Tid som utförs av privat utförare hos brukare enligt hemtjänstvalet, timmar väf	100 675	63 390	112 000	108 000
	Antal utförda hemtjänsttimmar hos brukare, väf	588 119	545 393	649 000	645 000
	Brukartid, %	57	58	65	65
	Kostnad per hemtjänsttimme	628	640	577	589
Vård- och omsorgsboende	Totalt antal platser	871	871	871	866
	Antal platser i egen regi	716	716	716	711
	Antal entreprenadplatser	155	155	155	155
	Antal belagda platser på vård- och omsorgsboende	835	832	848	848
	Andel belagda platser av totalt antal platser, %	95,9	95,5	97	98
Korttidsvård	Antal korttidsplatser	67	67	67	67
	Antal belagda korttidsplatser	68	57	62	63
	Andel belagda korttidsplatser av totalt antal korttidsplatser, %	100,4	85	92,5	94
	Antal växelvårdsplatser	15	15	15	15
	Antal belagda växelvårdsplatser	14	6	12	11
	Andel belagda växelvårdsplatser av totalt antal växelvårdsplatser, %	84,4	40	80	73
Hälsa- och sjukvård	Pågående HSL åtaganden	2 438	2 379	2 500	2 500
Förebyggande	Totalt antal belagda dagar på biståndsbedömd dagverksamhet	13 219	9 033	13 700	13 700

Finansiering

Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter	728 826	678 363	639 643
Kostnader	-472 328	-459 789	-440 426
Nettointäkter	256 498	218 574	199 217

Verksamhetsbeskrivning

För att tydliggöra nämndernas ekonomiska ansvar och för att redovisningen skall bli rättvisande, belastas de olika verksamheterna med vissa kalkylmässiga kostnader, främst kostnader för pensioner och för det kapital som användes i verksamheten. Motsvarande belopp redovisas som intäkt under huvudprogrammet Finansiering.

Kostnaderna för under året intjänade pensionsrätter påförs nämnderna med ett pålägg på personalkostnaderna. Detta pålägg är en så kallad kalkylmässig kostnad hos nämnderna och redovisas som en intäkt under Finansieringsprogrammet. De verkliga pensionskostnaderna redovisas enligt den så kallade blandmodellen och består dels av utbetalningar av t o m 1997-12-31 intjänade pensioner och dels av årets intjänade pensionsförmåner.

För att stimulera till en effektiv kapitalanvändning belastas nämnderna med kostnader för det kapital som bundits i verksamheten i form av kapitalkostnader för utnyttjade materiella anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar fr.o.m. 2017 den så kallade raka metoden som innebär att kapitalkostnaderna beräknas som årlig avskrivning och räntekostnad baserad på bokfört värde vid årets början. Internräntan, som rekommenderas av SKR, föreslås fastställas till 1,0 % för 2022 vilket är en sänkning med 0,25% -enheter jämfört med 2021. Kapitalkostnaderna belastar nämnderna normalt fr.o.m. budgetåret året efter det att investeringen skett.

Verksamheten 2022

Intjänade pensionsförmåner har beräknats till 310,3 mnkr, som finansieras med ett påslag på 8,2 % inklusive löneskatt på lönesumman. Den avgiftsbestämda delen av ålderspensionen, i genomsnitt 5,3 % av lönesumman, avsätts individuellt medan 1,1 % avser förmånsbestämd ålderspension för inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp. För den individuellt avsatta delen av pensionen budgeteras 251,2 mnkr medan den förmånsbestämda delen beräknas uppgå till 52,1 mnkr. Kostnaden för utbetalningarna av t o m 1997-12-31 intjänade pensioner inom ansvarsförbindelsen är budgeterad till 127,8 mnkr.

De interna kapitalkostnaderna för utnyttjade anläggningstillgångar har beräknats till 315,0 mnkr, varav 30,0 mnkr avser investeringar under 2021.

I de fall kommunen förhyr sådana särskilda boendeformer som anges i Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, erhålls ett särskilt momsstatsbidrag på 18 % av hyreskostnaden. Momsstatsbidraget är beräknat till 12,0 mnkr.

Sammantaget är årets pensionskostnader budgeterade till 429,1 mnkr. Nämnderna har i kalkylmässiga kapital- och pensionskostnader med mera påförts 625,3 mnkr, som här neutraliseras genom en intäkt med samma belopp. Tillsammans med 12,0 mnkr i ersättning för viss mervärdesskatt, ökning av semesterlöneskulden, 7,0 mnkr och övriga kostnadsposter på netto 2,0 mnkr, uppgår de beräknade nettointäkterna under finansieringsprogrammet till 199,2 mnkr.

Kommunfullmäktiges beslut

I driftbudgeten anvisas normalt nämnderna ett anslag eller kommunbidrag. I investeringsbudgeten anvisas anslag antingen direkt i budgeten eller genom särskilda fullmäktigebeslut. I de fall anslag anvisas direkt i budgeten har detta särskilt markerats i investeringsbudgeten med "B".

Kommunfullmäktige skall förutom kommunbidragen och investeringsanslagen fatta särskilda beslut om skattesatsen samt fastställa ett antal taxor och avgifter. I vissa fall redovisas förändringar i taxor och avgifter i budgeten, i vissa fall redovisas hela taxan i form av särskilda bilagor.

Enligt av Kommunfullmäktige fastställda "Riktlinjer för finansverksamheten Borås Kommunkoncern" skall Kommunfullmäktige årligen besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning, samt besluta om en ram för kommunens egen upplåning. All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av Kommunfullmäktige beslutade ramarna och samordnas genom internbanken, som enligt riktlinjerna ska finnas under Kommunstyrelsen. I riktlinjerna framgår även att finansiell leasing i kommunkoncernen jämställs med upplåning. För 2022 föreslås en låneram för kommunens egna behov på 400 mnkr. Borås Stads vagnparks- samt skoldatorfinansiering sker genom finansiell leasing, vilket innebär att en ram för egen nyupplåning behövs samt att övrig belåning behöver göras i Borås Stad. För förmedlade lån till de kommunala bolagen föreslås Kommunstyrelsen bemyndigas att uppta nya lån upp till en ram på 1 100 mnkr. Kommunstyrelsen föreslås även få bemyndigande att omsätta befintliga lån, d v s låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning.

Kommunstyrelsen har sedan länge bemyndigats att i Kommunfullmäktiges ställe fatta beslut om investeringsanslag. Rutinen har fungerat väl och medverkat till kortare handläggningstider. En förutsättning för bemyndigandet är att projekten ifråga var medtagna i investeringsbudgeten och till såväl innehåll som utgifter och inkomster följer vad som angivits i budgeten. Samma bemyndigande föreslås även för år 2022.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunstyrelsen också bemyndigas att besluta om tilläggsanslag för oförutsedda kostnader och utgifter för sammanlagt högst 5 000 000 kr. Kommunstyrelsen föreslås också bemyndigas att besluta om fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar intill ett belopp på högst 10 000 000 kr per förvärv/försäljning. Ärenden av principiell betydelse förutsätts dock prövas av Kommunfullmäktige oavsett belopp.

Kommunstyrelsen föreslås liksom föregående år också bemyndigas att besluta om dels förbud mot återbesättande av vakanta tjänster, dels placering av övertalig personal på vakanta tjänster.

Kommunfullmäktige beslut

- att i driftbudgeten bevilja nämnderna följande kommunbidrag (kr)

Kommunfullmäktige	16 100 000
Revisorskollegiet	6 200 000
Kommunstyrelsen	
- stadsledningskansliet	140 900 000
- kammungemensam verksamhet	128 550 000
Valnämnden	7 350 000
Lokalförslörjningsnämnden	38 950 000
Fritids- och folkhälsonämnden	
- fritid och folkhälsa	241 900 000
- föreningsbidrag	44 800 000
Servicenämnden	0
Samhällsbyggnadsnämnden	24 150 000
Tekniska nämnden	
- väghållning skog parker	169 300 000
- persontransporter	78 400 000
Miljö- och konsumentnämnden	33 250 000
Kulturnämnden	195 650 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	617 150 000
Arbetslivsnämnden	252 900 000
Sociala omsorgsnämnden	757 600 000
Överförmyndarnämnden	9 200 000
Förskolenämnden	855 950 000
Grundskolenämnden	1 658 650 000
Individ- och familjeomsorgsnämnden	357 400 000
Vård- och äldre nämnden	1 462 950 000

- att investeringsbudgeten skall ligga till huvudsaklig grund för kommunens investeringsverksamhet under perioden 2022-2024, varvid anslag i budgeten för år 2022 beviljas i enlighet med vad som särskilt markerats.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att godkänna och besluta om anslag till de projekt som upptagits i investeringsbudgeten under förutsättningen att utgiften för respektive projekt inte överstiger vad om avsatts i budgeten.
- att fastställa skattesatsen för år 2022 till 21:31 %.
- att fastställa nedanstående taxor och avgifter samt prisförändringar i enlighet med särskild bilaga:
  - Taxa för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning
  - Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område
  - Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningsområdet
- att lämna övriga taxor som skall beslutas av Kommunfullmäktige oförändrade under år 2022 förutom Återvinningsstaxan och VA-taxan som läggs fram som särskilda ärenden.

- att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2022 ha rätt att omsätta lån, dvs låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2022.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2022 ha rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder under 2022, med totalt 400 000 000 kronor.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2022 ha rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder under 2022, för förmedling till kommunens bolag med totalt 1 100 000 000 kronor.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om tilläggsanslag för oförutsedda kostnader och utgifter för sammanlagt högst 5 000 000 kr.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om smärre fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar intill ett belopp på högst 10 000 000 kr per ärende.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 2 000 000 kr till stöd för lokal utveckling.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 7 000 000 kr till särskilda lönesatsningar.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 10 000 000 kr ur den sociala bufferten.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 10 000 000 kr till trygghets- och våldsförebyggande arbete.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av statsbidrag avseende maxtaxa inom barnomsorgen till Förskolenämnden och Grundskolenämnden.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att fördela den i Budgetpropositionen för 2022 föreslagna "Skolmiljarden"
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om förbud mot återbesättande av vakanta tjänster.
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att placera övertalig personal på vakanta tjänster.
- att i övrigt fastställa upprättat förslag till budget för år 2022.
- att redovisade anmälningsärenden läggs till handlingarna.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens
ordförande

Roger Cardell

Budgetchef